ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا درويشيان

1500 Լ.Ո. 83ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 10 (23115) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 17 ՄԱՐՏ 2009 12 ԷՋ

ԸՍՏ ՈՉ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՏՈՒԵԱԼՆԵՐՈՒՆ

ԵՐԵՒԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ ՊԻՏԻ ԳԼԽԱՒՈՐԷ ԱՐԾՈՒԻԿ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Երէկ երեկոյեան, ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմինը գումարեց նիստ մը, որուն ընթացքին քննարկուեցաւ 31 մայիսին տեղի ունենալիք Երեւանի քաղաքապետի ընտրութիւններուն կուսակցութեան թեկնածուի առաջադրման հարցը:

Հայաստանի հանրային պատկերասփիւռի կայանի (Ֆ1) «Հայլուր» յայտագիրը հաղորդեց, թէ ըստ ոչ պաշտօնական տուեալներու, քաղաքապետական ընտրութիւններուն կուսակցութեան ցուցակը պիտի գլխաւորէ Հայաստանի Ազգային Ժողովի ՀՅԴ խմբակցութեան անդամ Արծուիկ Մինասեան:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԼԷՅՄԱՆ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՍԱՐՔՈԶԻ ԿԸ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԷ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՀՈՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյման երէկ եռօրեայ պաշտօնական այցելութեամբ մը մեկնեցաւ Ֆրանսա, ուր հանդիպում մը ունեցաւ նախագահ Նիքոլա Սարքոզիի հետ:

Նախագահ Սլէյմանի ընկերակցեցաւ լիբանանեան պաշտօնական պատուիրակութիւն մը, որուն մաս կազմեցին Լիբանանի Առաջին տիկին Ուաֆա Սլէյման, արտաքին գործոց նախարար Ֆաուզի Սալլուխ, ներքին գործոց նախարար Զիատ Պարուտ, տնտեսութեան եւ առեւտուրի նախարար Մոհամետ Սաֆատի, ինչպէս նաեւ լրագրողներ եւ վարչական անձնաւորութիւններ:

Փարիզի Օրլի օդակայանին մէջ նախագահ Սլէյման ընդունուեցաւ Լիբանանի եւ Ֆրանսայի պաշտօնական քայլերգներով:

Նախագահ Սլէյմանը պատուելու իբրեւ խորհրդանիշ Ֆրանսայի պաշտօնական կառոյցներուն վրայ բարձրացաւ Լիբանանի դրօշակը:

Նախագահ Սլէյմանի շքախումբը Էլիզէի պալատին մուտքին դիմաւորուեցաւ Ֆրանսայի նախագահութեան ընդհանուր քարտուղար Քլոտ Կիյանի կողմէ, որ նախագահ Սլէյմանին ընկերակցեցաւ մինչեւ պալատ:

Էլիզէի մուտքին նախագահ Սարքոզի ընդունեց Լիբանանի Ա. իշխանութեան պետը:

Հանդիպումին ընթացքին Սարքոզի ողջունեց նախագահ Սլէյմանը եւ վերահաստատեց Լիբանանի նկատմամբ Ֆրանսայի ամբողջական զօրակցութիւնն ու նեցուկ կանգնելու պատրաստակամութիւնը՝ պահպանելու համար Լիբանանի անկախութիւնը, ազատութիւնն ու գերիշխանութիւնը:

Սարքոզի շեշտեց, որ Ֆրանսա կը զօրակցի բոլոր լիբանանցիներուն եւ ոչ թէ որոշ կողմերու. ան նկատել տուաւ, որ Ֆրանսա կը զօրակցի անոր, որ կը գործէ ի խնդիր Լիբանանի շահերուն:

Սարքոզի նշեց, որ Ֆրանսա պատրաստ է օժանդակելու Լիբանանին գրեթէ բոլոր մարզերուն, յատկապէս քաղաքական, գիւնուորական, տնտեսական եւ մշակութային մարզերուն մէջ:

Նախագահ Սարքոզի նշեց, որ Փարիզ գոհ է լիբանանեան ներքաղաքական իրավիճակէն, ինչպէս նաեւ լիբանանեան - սուրիական երկկողմանի յարաբերութիւններուն ընթացքէն:

Շար.ը՝ էջ 3

ԲԱՑՈՒՄ՝ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ

Դամասկոսի մէջ լիբանանեան դեսպանատունը պաշտօնապէս իր դռները բացաւ եւ անոր վրայ լիբանանեան դրօշակը ծածանեցաւ երէկ: Ներկայ հանգրուանին դեսպանատան աշխատանքներուն պիտի հետեւի արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Ռամի Մուրթատա, մինչեւ որ նշանակուած դեսպան Միշել Խուրի պաշտօնապէս իր աշխատանքները ստանձնէ Դամասկոսի մէջ:

Լիբանանի եւ Սուրիոյ միջեւ 13 օգոստոս 2008-ին յայտարարուած դիւանագիտական յարաբերութիւնները՝ նախագահներ զօր. Միշել Սլէյմանի եւ Պաշշար Ասատի հանդիպումէն ետք, երէկ պաշտօնապէս գործի վերածուեցան, հաւասարէ հաւասար եւ փոխադարձ յարգանքի վրայ հիմնուած, իրարքանչիւրը իր կարգին ընդունելով միւսին գերիշխանութիւնը:

Դամասկոսի մէջ լիբանանեան դեսպանատունը կը գտնուի Ռաուտա փողոցին մէջ, ուր հիմնուած են գրեթէ բոլոր դեսպանատունները՝ շրջանին տալով դիւանագէտներու փողոցի մը բնոյթը:

Ըստ արտաքին գործոց եւ արտերկրի լիբանանցիներու հարցերու նախարար Ֆաուզի Սալլուխի, Միշել Խուրի յառաջիկայ ապրիլի կիսուն պիտի հասնի Դամասկոս, ուր ան պաշտօնապէս պիտի ստանձնէ դեսպանի իր պաշտօնը:

Շար.ը՝ էջ 9

ՊԱՊԱՃԱՆ. «ԹՈՒՐՔԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ԲԱՐԵԼԱՒՈՒԻՆ»

«Թուտէյզ Չաման» կը հաղորդէ, որ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Ալի Պապաճան մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին ըսաւ, թէ «Թուրքիա-Հայաստան յարաբերութիւնները կը բարելաւուին: Ազրպէյճան-Հայաստան խնդիրները աւելի լուրջ են, քան Հայաստան-Թուրքիա խնդիրները: Ազրպէյճանի հողերուն քսան առ հարիւրը բռնագրաւուած է»:

Պապաճան յայտնեց, որ յստակ չէ, թէ 16-17 ապրիլին Սեւծովեան տնտեսական համագործակցութեան կազմակերպութեան ժողովին մասնակցելու համար Հայաստան պիտի այցելէ՞, թէ՞ ոչ: «Հայաստանի մէջ Սեւծովեան տնտեսական համագործակցութեան կազմակերպութեան ժողովին մասնակցելու համար արգելք կը հանդիպիմ: Այդ օրերուն ես Փաքիստանի մէջ հանդիպումի մը պիտի մասնակցիմ»:

«Քանալ 24» պատկերասփիւռի կայանին հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին ան ըսաւ, թէ Թուրքիա-Ափղանիստան-Փաքիստան եռակողմանի հանդիպումը մօտ օրէն տեղի պիտի ունենայ՝ աւելցնելով, որ գերաստիճանը պիտի կեդրոնանայ ապահովական եւ տեղեկահաւաքի հարցերուն վրայ:

Պապաճան

Պապաճան յայտնեց, որ Միացեալ Նահանգներ Թուրքիոյ ըսած են, թէ կրնան Իրաքէն իրենց ուժերու հեռացման ընթացքին ընդհանուր առմամբ Թուրքիոյ կարիքը ունենալ: Ան ըսաւ, թէ Միացեալ Նահանգներ տակաւին Թուրքիոյ ճամբով հեռացման համար զինուորներու թիւի եւ ճամբուն վերաբերեալ ծրագիրներ չեն պատրաստած, սակայն Թուրքիան տեղեակ պիտի պահեն այդպիսի ծրագիրէ մը եւ թրքական կառավարութիւնը պիտի տայ այդ ուղղութեամբ իր գնահատականը:

Խօսելով Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պարաք Օպամայի ապրիլին նախատեսուած այցելութեան մասին ան նշեց, որ այդ այցելութիւնը շրջանին եւ աշխարհին վրայ Թուրքիոյ ունեցած ազդեցութեան դրական երեւոյթին պատճառով է:

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարը յայտնեց, որ Օպամայի հետ հանդիպումներուն օրակարգին վրայ պիտի ըլլան Ափղանիստան-Փաքիստանը, Միջին Արեւելքի մէջ արձանագրուող զարգացումները, Իրանը, Կովկասը, Պալքանները, Կիպրոսը, Հայաստանը, ինչպէս նաեւ Իրաքը:

ԵՐԶՐՈՒՄԻ ՄԷՋ

ԵՌԱԳՈՅՆԸ ՉԱՅՐՈՅԹ ՊԱՏՃԱՌԵՑ

Պոլսոյ «Մարմարա» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ Երզրումի «ազատագրութեան» 91-րդ տարեդարձին առիթով կազմակերպուած հանդիսութեան տողանցքին Հայաստանի դրօշակով մասնակցած էր նաեւ Հայաստանի մարզական պատուիրակութիւնը, որ նոյն օրերուն Թուրքիա կը գտնուէր՝ լեռնադահուկային մրցաշարքի մը մասնակցելու համար:

Օրաթերթը կը հաղորդէ, որ Հայաստանի պետական դրօշակի «երեւում»ը տողանցքին ընթացքին մեծ զայրոյթ պատճառած է բոլոր շրջանակներուն եւ այդ քայլին դէմ բողոքի ձայները սկսած են մեծ համեմատութիւններու հասնիլ:

Հայաստանի պատուիրակութիւնը տողանցքին մասնակից դարձնելու արտօնութիւնը տրուած էր Թուրքիոյ Մարզանքի եւ երիտասարդութեան նահանգային տնօրէն Ֆաթիհ Չինթըմարի կողմէ, սակայն այս որոշումը բուռն հակազդեցութեամբ դիմաւորուեցաւ քաղաքագէտներու կողմէ:

Էրզրումի քաղաքապետ Ահմետ Քիւչիւքլեր յայտնեց, որ ինք տեղեակ չէր այդ որոշումին եւ շփոթի մատնուած է, երբ այլ երկիրներու դրօշակներուն կարգին Հայաստանի դրօշակն ալ տեսած է տողանցքին ընթացքին:

Խիստ քննադատութիւններ արձակուեցան նաեւ Հանրապետական ժողովուրդի կուսակցութեան եւ Երջանկութիւն (Սաատեթ) կուսակցութեան նահանգային վարչութիւններուն կողմէ, որոնք պահանջեցին, որ մեղաւորները անմիջապէս պատժուին: «Անոնք, որոնք հայկական դրօշը յանձնեցին աշակերտներուն եւ յանձնարարեցին, որ այդ դրօշը կրեն տողանցքի ընթացքին չեն հասկցած Երզրումի ազատագրութեան արժէքը: Մեզի համար անընդունելի է այս իրողութիւնը, քանի որ մեր մեծ հայրերն ու մայրերը դաժանօրէն կոտորածի ենթարկուած են հայերուն կողմէ: Այս որոշումը,

Շար.ը՝ էջ 9

ՖՐԱՆՍԱԽՕՍՈՒԹԵԱՆ ՕՐԵՐ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Հայաստանի Հանրապետութեան Ֆրանսախօս երկիրներու միջազգային կազմակերպութեան դիտորդ անդամ դառնալուն առիթով 19-31 մարտ հանրութեան պիտի ներկայացուի Ֆրանսախօսութեան նուիրուած ծեռնարկներու լայնածաւալ ծրագիր: Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մամլոյ եւ տեղեկատուութեան վարչութիւնը կը տեղեկացնէ, որ Ֆրանսախօսութեան օրերը Հայաստանի մէջ տեղի պիտի ունենան Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար էդուարդ Նալբանդեանի եւ Ֆրանսախօս երկիրներու միջազգային կազմակերպութեան ընդհանուր քարտուղար Ապտու Տիուֆի հովանաւորութեամբ:

Հայաստանի մէջ Ֆրանսախօսութեան օրերը պիտի սկսին Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարին կազմակերպելիք պաշտօնական ընդունելութեամբ:

22 եւ 23 մարտին համերգներով հանդէս պիտի գան աշխարհահռչակ երգիչ Կարու (Քանատա-Քեպեք) եւ ճեզ երաժշտութեան վարպետ Սմտրէ Մանուկեան (Ֆրանսա):

20-21 մարտին պիտի կազմակերպուին գուիցերիացի գրող Քորին Պիլիի յիշատակին նուիրուած ընթերցանութեան երեկոներ:

Հայաստանի հանրային պատկերասփիւռի կայանը եւ «Արարատ» մշակութային ալիքը դիտողներուն պիտի ներկայացնեն Ֆրանսական շարժապատկերի շաբաթ, իսկ 22 մարտին «երկու աստղ» երաժշտական հաղորդումը պիտի նուիրուի Ֆրանսախօսութեան:

Ֆրանսական համալսարանը 21 մարտին պիտի կազմակերպէ Ֆրանսախօս ծանուցումի օր:

Երեւանի Վ. Պրիւսովի անուան պետական լեզուաբանական համալսարանին մէջ 30-31 մարտ տեղի պիտի ունենայ «Տիեզերքի լեզուաբանական հայելին» նիւթով գիտաժողով: Հայաստանի համալսարաններուն եւ դպրոցներուն մէջ տեղի պիտի ունենայ «Եկէք Ֆրանսա երթանք» նիւթով ֆրանսերէնի մրցումը:

ԸՍՏ ՄԵԹԻՈՒ ՊՐԱՅՋԱՅԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՀԱՆԴԻՊԻՆ 7 ՄԱՅԻՍԻՆ

Ըստ «Փանարմինիըն.նեթ» լրատուական կայքէջին, «Թրենտ» լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, որ ԵԱՀԿ-ի Մինսքի խմբակի ամերիկացի համանախագահ Մեթիու Պրայզա կը կարծէ, որ անցեալ տարուան նոյեմբերին եւ այս տարուան յունուարին Իլհամ Ալիեւի եւ Սերժ Սարգսեանի միջեւ տեղի ունեցած հանդիպումներէն ետք յառաջընթաց կայ:

Ըստ անոր, տակաւին որոշակի տարակարծութիւններ կան նոր առաջարկներու հարցին շուրջ, սակայն համանախագահները կ'աշխատին, եւ արդէն սկզբունքային համաձայնութիւն ձեռք բերուած է նախագահներու նոր հանդիպման վերաբերեալ:

«Այդ հանդիպումը տեղի պիտի ունենայ Փրակայի մէջ՝ 7 մայիսին, Արեւելեան գործընկերութեան կապակցութեամբ կայանալիք Եւրոպական Միութեան վեհաժողովին ժամանակ», նշած է Մ. Պրայզա՝ընդգծելով որ այդ հանդիպումները գործնական նշանակութիւն ունին:

ԸՍՏ ԿԻՐՈ ՄԱՆՈՅԵԱՆԻ

ՕՊԱՄԱ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐԷ ԻՐ ԽՈՍՏՈՒՄԸ

ՀՅԴ Բիւրոյի Հայ դատի եւ քաղաքական հարցերու գրասենեակի պատասխանատու Կիրօ Մանոյեան երէկ Մամլոյ ազգային ակումբին մէջ տրուած մամլոյ ասուլիսին ընթացքին յայտնած է, որ չի բացառուիր, որ 2009-ին Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ստորագրուի սահմանը բանալու վերաբերեալ փաստաթուղթ: Ան այսպիսի եզրակացութեան եկած է՝ հիմնուելով թրքական մամլոյ հրապարակումներուն եւ թուրք բարձրաստիճան պաշտօնատարներու յայտարարութիւններուն վրայ:

«Թուրքերը կը հասկնան, որ այդ փաստաթուղթը իրենց շահերէն կը բխի», ըսած է Կ. Մանոյեան՝ միաժամանակ նշելով, որ ՀՅԴ-ն կը պատրաստէ վերլուծական ուսումնասիրութիւն մը, որուն նպատակն է պարզել, թէ հայ-թրքական սահմանի բացումը ի՛նչ ազդեցութիւն պիտի ունենայ Հայաստանի տնտեսութեան վրայ:

Ըստ Կիրօ Մանոյեանի սահմանին բացումը կրնայ թրքական տնտեսական ներխուժման առիթ դառնալ, քանի որ Հայաստանի տնտեսութիւնը տակաւին պատրաստ չէ դէմ դնելու թրքական ապրանքներու հոսքին:

Շար.ը՝ էջ 9

ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՓՈԽՆԱԽԱՐԱՐԸ

Հայաստանի արտաքին գործոց փոխնախարար Արման Կիրակոսեան երէկ ընդունած է աշխատանքային այցելութեամբ Հայաստանի մէջ գտնուող Պուլկարիոյ արտաքին գործոց փոխնախարար Միլեն Քերեմետչիեւը:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մամլոյ եւ տեղեկատուութեան վարչութիւնը կը տեղեկացնէ, որ հանդիպման ընթացքին գրուցակիցները քննարկած են տարբեր մարզերու մէջ հայ-պուլկարական համագործակցութեան խորացման առնչուող հարցերու լայն շրջանակ մը: Փոխնախարարներ Կիրակոսեան ու Քետեմետչիեւ նշած են, որ երկու երկիրներուն միջեւ հաստատած են բարեկամական յարաբերութիւններ, քաղաքական երկխօսութիւնը բարձր մակարդակի վրայ է, աշխուժ է առեւտրական-տնտեսական փոխադարձ գործակցութիւնը եւ յստակ քայլեր կը ձեռնարկուին մշակութային մարզը աշխուժացնելու ուղղութեամբ: Այս ծիրին մէջ գրուցակիցները գոհունակութեամբ նշած են, որ 29 մայիսէն 6 յունիս Հայաստանի մէջ տեղի պիտի ունենան Պուլկարիոյ մշակութային օրեր: Զրուցակիցները անդրադարձած են նաեւ համաշխարհային տնտեսական տագնապին եւ անոր հետեւանքները մեղմացնելու քայլերուն: Հիւրին խնդրանքով փոխնախարար Կիրակոսեան ներկայացուցած է հայ-թրքական յարաբերութիւններու կարգաւորման հեռանկարները:

ՎԱՐՉԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

«ՄԱՐՏ 14-Ի ՈՒԺԵՐԸ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ»

Կ'ԸՍԷ ԱՀՄԵՏ ՖԱԹՖԱԹ

Վարչապետ Ֆուատ Սինիորա երէկ վարչապետարանին մէջ ընդունեց երեսփոխան Ահմետ Ֆաթֆաթը, որուն հետ քննարկեց երկիրը յուզող իրադարձութիւնները, հիւսիսային Լիբանանի բարգաւաճման վերաբերող հարցեր, ինչպէս նաեւ Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն վերաբերող խնդիրներ:

Հանդիպումէն ետք Ֆաթֆաթ իր կատարած յայտարարութիւններուն մէջ նկատել տուաւ, որ վարչապետ Սինիորա լաւատեսութիւն յայտնած է 2009-ի պետական պիւտճէի նախագիծը ամէնէն մօտիկ ապագային վաւերացնելու առնչութեամբ:

Ան նկատել տուաւ, որ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերը պատրաստ են՝մասնակցելու Լիբանանի մէջ տեղի ունենալիք յաջորդ խորհրդարանական ընտրութիւններուն:

Ֆաթֆաթ նկատել տուաւ, որ լիբանանեան հանրային կարծիքը իր կարգին պատրաստ է խորհրդարանական ընտրութիւններուն՝ աւելցնելով, որ քաղաքական դաշինքները արդէն իսկ վերջնականացած են եւ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերը այդ ընտրութիւններուն պիտի ներկայանան «Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերու միասնականութիւն» կարգախօսին ներքեւ:

Վարչապետարանի այցելուներէն եղան նաեւ Լիբանանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Միշել Սիսընն, Լիբանանի մէջ Սէուտական Արաբիոյ դեսպանատան գործակատարը եւ Պէյրութ Ա. ընտրաշրջանի թեկնածուներէն Նատիմ Ժեմայէլ:

ԱՆԴՐԱԴԱՌՆԱԼՈՎ ՄԱՐՏ 14-Ի ՈՒԺԵՐՈՒՆ

«ԱՆՈՆՔ 19 ՏԱՐԻ ՈՐՈ՞ՒՆ ՍՊԱՍԵՑԻՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍ ԿԱՁՄԵԼՈՒ»

ՀԱՐՑ ՏՈՒԱՒ ՁՕՐ. ԱՈՒՆ

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումը երէկ կէսօրէ ետք Ռապիէի մէջ գումարեց իր ընթացիկ նիստը՝ Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան ղեկավար՝ երեսփոխան զօր. Միշել Աունի նախագահութեամբ:

Նիստէն ետք զօր. Աուն շեշտեց, որ պետական եւ պաշտօնական հաստատութեանց պաշտօնեաները, քաղաքապետները եւ թաղապետները հաւաքելը՝ ընտրական աշխատանք կատարելու համար, օրինական գետնի վրայ արգիլուած բան կը սեպուի:

Զօր. Աուն ըսաւ, թէ ոեւէ պաշտօնեայ, որուն հասցէին սպառնալիք կը կատարուի, կրնայ բողոքի նամակ ներկայացնել իր անձին՝ զօր. Աունի անձին անունով, պաշտպանելու համար իր իրաւունքները:

Զօր. Աուն յայտնեց, որ փոխվարչապետ Իսամ Ապու Ժամրայի առաջադրած թեկնածութիւնը՝ Էշրեֆիէի մէջ, կը միտի վերջ տալ Պէյրութի մէջ տիրող որոշ ուժերու հոգատարութեան:

«Մենք մինչեւ օրս սպասեցինք, որովհետեւ Պէյրութի մէջ տակաւին ոչ ոք եկած է փաստելու համար, որ ինք բազկերակ ունի: Էշրեֆիէի ինքնուրոյն որոշումին տիրելու Հարիրիի քաղաքականութիւնը, որ կիրարկուած է 19 տարւան տեւողութեան, կարելի չէ շարունակել: Մենք ազատագրեցինք Էշրեֆիէն եւ պէտք է ան մնայ ազատ: Արտօնելի չէ, որ Էշրեֆիէի որոշումը նախկին կողմերուն վերադառնայ: Իսկ Նէյլա Թուէյնիէն, որ աղջկանս նման կը սիրեմ, կը խնդրեմ իր թեկնածութիւնը չառաջադրել, որովհետեւ ան տակաւին պատրաստ չէ քաղաքական փորձառութեան առումով», ըսաւ զօր. Աուն:

Անդրադառնալով շաբաթ օր «Պիել»ի մէջ տեղի ունեցած Մարտ 14-ի ուժերուն հանդիպումին եւ պետական նախարար Նեսիպ Լահուտի կատարած յայտարարութիւններուն՝ զօր. Աուն ըսաւ, թէ անոնք 19 տարի որո՞ւն սպասեցին պետութեան մաս կազմելու. արդեօք իրենք չէ՞ին պետութիւնը: «Անոնց հեռացումը լաւագոյն ձեւն է հարցերուն լուծման, որովհետեւ հարցերը կարելի չէ լուծել, այնքան ատեն որ իրենք քաղաքական այս ուղեգիծին մէջ կը գտնուին: Լիբանանի համար մեր իրագործելիք շահերը կ'ենթադրեն զանոնք ճամբէն հեռացնել եւ կը հաւատամ, որ պիտի յաջողինք», ըսաւ ան:

Զօր. Աուն յայտնեց, որ իրենք փոփոխութիւն եւ բարեկարգումի ուղեգիծը կը խորհրդանշեն, ինչպէս նաեւ Լիբանանի Գ. հանրապետութիւնը:

Ակնարկելով առեւանգուած քաղաքացի Ժոզէֆ Սաաերի՝ զօր. Աուն յայտնեց, որ կարգ մը լրագրողներ զայն կը սպաննեն երկրորդ անգամուան համար, երբ զայն կ'ամբաստանեն ՄՈՍԱՏ-ին հետ գործակցելու յանցանքով: Ան պահանջեց ապահովութեան ուժերէն հաղորդագրութիւն մը հրապարակել եւ բացատրել Սաաերը առեւանգելու ծալքերը:

«ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԵՐԸ ՃԱԿԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՆԿԻՒՆԱԴԱՐՁԱՅԻՆ ՉԵՆ»

ԿԸ ՀԱՍՏԱՏԷ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի երէկ Այն Թինէի մէջ ընդունեց Մարոնիներու ընդհանուր խորհուրդի նախագահ՝ նախկին նախարար Ուատիհ Խազենը, որուն հետ քննարկեց երկիրը յուզող իրադարձութիւնները:

Հանդիպումէն ետք Խազեն յայտնեց, որ Պըրրիի հետ քննարկած է երկիրը յուզող ապահովական իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ խորհրդարանական ընտրութիւններուն կապուած զարգացումները:

Խազեն նշեց, որ Պըրրի հաստատած է, թէ Լիբանանի մէջ տեղի ունենալիք ընտրութիւնները ճակատագրական եւ անկիւնադարձային չեն, որովհետեւ Լիբանանը համախոհութեան երկիր է եւ երկրին մէջ տիրող հանդարտութիւնը հետզհետէ աւելի կ'ամրապնդուի՝ ջրելով ապահովական լուրջ խախտումներու հաւանականութիւնը:

Պըրրի ընդունեց Լիբանանի մէջ Բրիտանիոյ եւ Մեքսիքոյի դեսպանները, որոնց հետ քննարկեց երկրին մէջ տիրող ընդհանուր իրավիճակը:

Այն Թինէի այցելուներէն եղաւ նաեւ երեսփոխան Պահիժ Թապպարա, որ յայտնեց, թէ ինք ներկայ պիտի չգտնուի հինգշաբթի օրուան խորհրդարանի օրենսդրական նիստին. ան աւելցուց, որ իր կարծիքով, քուէարկութեան իրաւունք պէտք է տրուի 18 տարիքը ամբողջացուցած երիտասարդներուն եւ այդ մէկը պէտք չէ սահմանադրական բարեփոխումի կարիքը ունենայ:

Միւս կողմէ՝ «Հայաթ» օրաթերթին հաղորդած տեղեկութիւններուն համաձայն, ընտրական դաշինքներու ծիրին մէջ Պըրրի երէկ հանդիպում մը ունեցած է Հըզպալլայի ընդհանուր քարտուղար սէյիտ Հասան Նասրալլայի հետ. կը նախատեսուի, որ աւելի ուշ աւելի ընդարձակ հանդիպում մը կայանայ ընդդիմադիր քաղաքական ուժերու ղեկավարներուն հետ՝ ներառելով երեսփոխան զօր. Միշել Աունը եւ այլ անձնաւորութիւններ:

ՔԱՄԱԼ ԺՈՄՊԼԱԹԻ ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ԺՈՄՊԼԱԹ Կ'ՈՂՋՈՒՆԷ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԴԷՄ ՊԱՅՔԱՐԱԾ ԱՆՁԵՐԸ

Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան ղեկավար՝ երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթ երէկ իր հօր՝ Քամալ Ժոմպլաթի սպանութեան տարելիցին առիթով վարդ զետեղեց անոր դամբարանին վրայ՝ ներկայութեամբ շարք մը երեսփոխաններու եւ նախարարներու:

Ժոմպլաթ շեշտեց, որ Լիբանանի վրայ բանեցուած հոգատարութեան կարելի է վերջ տալ լիբանանցիներուն եւ պաղեստինցիներուն միջեւ գոյանալիք համաձայնութեամբ եւ համախոհութեամբ:

Ժոմպլաթ ողջունեց բոլոր անոնց, որոնք պատերազմեցան եւ պայքարեցան Իսրայէլի դէմ եւ նկատել տուաւ, որ հարկ է Լիբանանի մէջ քաղաքական եւ ապահովական կայունութիւնը պահպանել. ան շեշտեց. որ Լիբանանի մէջ բարեփոխում կարելի է իրականացնել վերացնելով համայնքային դրութիւնը:

Ժոմպլաթ ըսաւ, թէ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերուն ներկայացուցած ծրագիրը յառաջադէմ քայլ մըն է՝ հաշտութեան առումով եւ այդ ուժերուն յեղափոխութեան իբրեւ արդիւնք կարելի եղած է Լիբանանի եւ Սուրիոյ միջեւ դեսպանատուներ բանալ:

Ժոմպլաթ ընդգծեց, որ Լիբանանի փրկութիւնը եւ լիբանանեան պետութեան հիմնումն ու հզօրացումը լիբանանեան քաղաքական բոլոր կողմերուն մասնակցութեամբ կարելի է յաջողցնել:

«ԵԹԷ ԿԱՐԵԼԻ ՉԸԼԼԱՅ ԼՈՒԾՈՒՄ ԳՏՆԵԼ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԻՆ, ԱՆԻԿԱ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԾՈՒԻ ԱՂԷՏԻ ՄԸ»

Կ'ԸՍԷ ԱԼԵՆ ԹԱՊՈՒՐԵԱՆ

Ուժանիւթի եւ ջուրի հարցերու նախարար Ալեն Թապուրեան երէկ «Սաութ Ղատ» ռատիոկայանին հետ իր ունեցած հարցազրոյցին ընթացքին յայտնեց, որ լիբանանցիները պէտք է վեր բարձրանան քաղաքական հաշիւներէն եւ Լիբանանի մէջ ելեկտրական հոսանքի տագնապին վերջնական լուծում մը գտնեն:

Ա. Թապուրեան զգուշացուց, որ եթէ կարելի չըլլայ լուծում մը ապահովել եւ այդ հարցին համար ընդհանուր ծրագիր մը մշակել, ապա Լիբանանի մէջ ելեկտրական հոսանքի տագնապը պիտի վերածուի աղէտի մը:

Ա. Թապուրեան նշեց, որ Լիբանանի կառավարութիւնը պէտք է ճշդէ ելեկտրականութեան տագնապը լուծելու ռազմավարութիւնը. ան աւելցուց, որ ինք հանդիպած է վարչապետ Ֆուատ Սինիորային եւ իր մշակած ռազմավարութիւնը առաջարկած է անոր, սակայն վարչապետը այդ մասին դրական կամ ժխտական պատասխան չէ տուած:

Ա. Թապուրեան մտավախութիւն յայտնեց, որ եթէ անմիջապէս պէտք եղած ծրագրաւորուած եւ ամբողջական աշխատանքը չտարուի երկրին մէջ, քանի մը տարիէն Լիբանանի ելեկտրական կայանները պիտի չկարենան օրական 12 ժամ լուսաւորելու համար հարկ եղած ելեկտրական հոսանքը արտադրել, որովհետեւ հետզհետէ երկրին ելեկտրականութեան պահանջը կ'աւելնայ, իսկ ելեկտրական կայանները աւելի նուազ ելեկտրականութիւն կ'արտադրեն:

ՓԱՍՏԱԲԱՆ ԱԶՈՒՐԻ ՔԻ ՄՈՒՆԻՆ ԿՈՉ Կ'ՈՒԼՂԷ ՍՏԱՆՁՆԵԼՈՒ ԻՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆԸ

Նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի սպանութեան մեղսակից ըլլալու յանցանքով արգելափակուած լիբանանեան ապահովական կառոյցի նախկին չորս պետերէն զօր. Ժամիլ Սէյիտի պաշտպան փաստաբան Աքրամ Ազուրի երէկ ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղար Պան Քի Մունին կոչ ուղղեց ստանձնելու իր պատասխանատուութիւնը եւ Հարիրիի սպանութեան վերաբերող փաստաթուղթերը փոխադրելու Լա Հէյ՝ նկատի ունենալով, որ այդ աշխատանքը ՄԱԿ-ի իրաւասութիւնն է:

Ազուրի շեշտեց, որ այդ փաստաթուղթերը Լա Հէյ փոխադրելու գործընթացը ուշացած է երկրին ապահովական կառոյցին չորս պետերուն ապօրինի ձերբակալութեան պատճառով:

Ազուրի շեշտեց, որ միջազգային դատական ատեանին կողմէ դատավարութեան յապաղումը կրնայ իր ժխտական ազդեցութիւնը ունենալ ատեանին գործունէութեան վստահելիութեան վրայ:

«ԴԱՏԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ ՈՉ ՄԷԿ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՀԵՏ ՊԷՏՔ ԷՐ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԿԱՏԱՐՈՒԷՐ»

Կ'ԸՍԷ ԻՊՐԱՀԻՄ ՆԱԺԺԱՐ

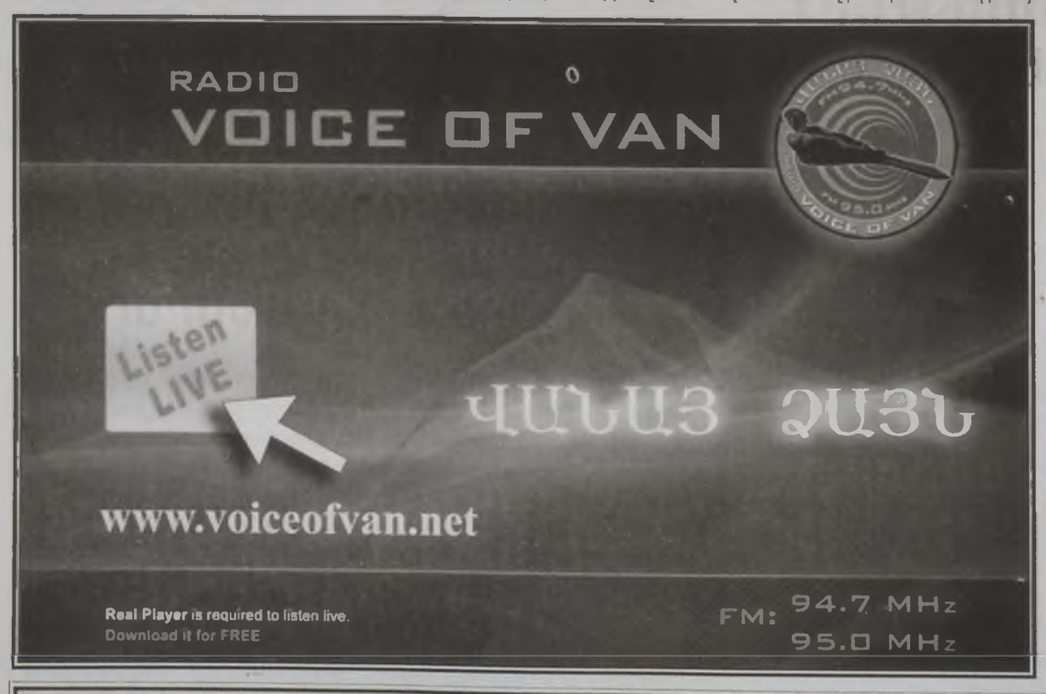
Արդարութեան նախարար Իպրահիմ Նաժժար երէկ այցելեց Լիբանանի դատական իշխանութեանց գերագոյն խորհուրդի նախագահ՝ դատախազ Ղալեպ Ղանեմին, որուն հետ քննարկեց երկիրը յուզող իրադարձութիւնները:

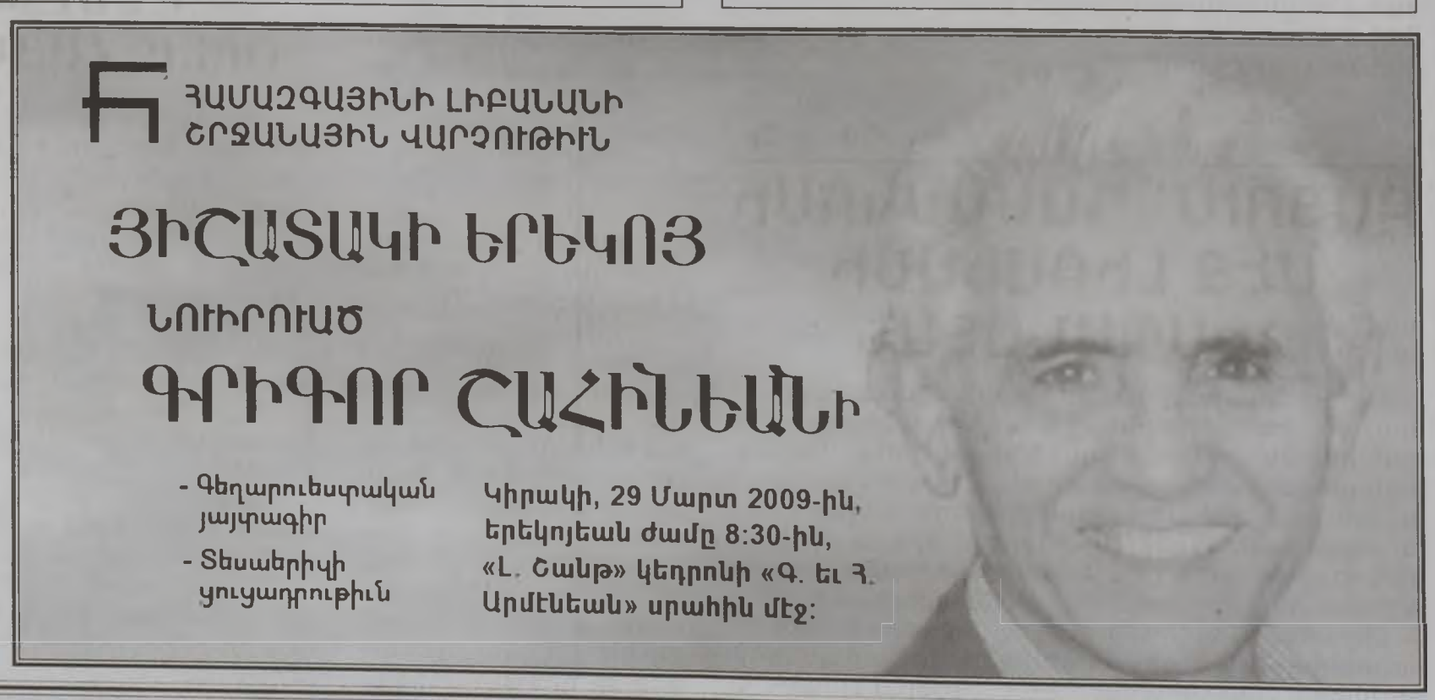
Հանդիպումէն ետք Նաժժար շեշտեց, որ դատական իշխանութեանց մէջ կատարուած նշանակումներուն մասին ոչ մէկ քաղաքական ղեկավարի հետ պէտք էր բանակցութիւն կատարուէր:

Նաժժար յայտնեց, որ դատական իշխանութեան ծիրին մէջ քաղաքական հարցերու քննարկումին ընթացքին ինք խուլ կը դառնայ:

ՍՏԱՑԱԼՔ
«ԱՆՑԵԼԱՅՈՒՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ»
Հեղինակ՝ ՍՈՆԻԱ ՆԻԿՈԼԵԱՆ
Ֆրանսերէն բնագիրէն թարգմանեց՝
ՆԱՅԻՐԻ ՔԵՇԻՇԵԱՆ
Համակարգչային շարուածք եւ տպագրութիւն՝
ՍԻՓԱՆ հրատարակչատուն
Պէյրութ - 1997

ՍՏԱՑԱԼՔ
«ECLATS DE VIE...»
Հեղինակ՝ ՍՈՆԻԱ ՆԻԿՈԼԵԱՆ
Տպարան Կաթողիկոսութեան
Հայոց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ
Անթիլիաս - 2000

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՅԴ Կեդրոնական ընտրական մարմինը կը յայտնէ, որ տակաւին կը շարունակէ ընդունիլ անձնաթուղթի դիմումներ: Այն ազգայիններուն, որոնք տակաւին չեն ամբողջացուցած իրենց թղթածրարները, կրնան դիմել ՀՅԴ ակումբներ եւ կեդրոններ:

ՏԵՍԱԿԵՏ

ԽԱԹԵՄԻՆ ՏԱՐՀԱՄՈԶԵԼՈՒ ՓՈՐՁ ՄԸ

Մինչ շրջանային տագնապներու լուծման համար Օպամա-Խաթեմի գործընկերութեան մը շուրջ յոյսի նշոյլներ սկսած էին երեւան գալ՝ հաղորդուեցաւ, որ Խաթեմի յունիսին նախատեսուած Իրանի նախագահութեան ընտրութեան իր թեկնածութիւնը յետս կոչած է: Հարկ է նշել, որ կարգ մը լրատու աղբիւրներ կը հաղորդեն, թէ ան կը պատրաստուի այդ մէկը (իր թեկնածութիւնը յետս կոչելը. «Ա.») յայտարարելու, եւ ոչ թէ արդէն իսկ կատարուած իրողութիւն մըն է:

Նկատի ունենալով Խաթեմիի վայելած ժողովրդականութիւնը, յոյսով ենք, որ այս ոչ պաշտօնական լուրը իրանցի քուէարկողները ցնցելու ընտրական այլապէս իմաստուն խաղ մը ըլլայ:

Խաթեմիի թեկնածութեան յետս կոչման պարագային Իրանի ներկայ նախագահ Մահմուտ Ահմատինեժատի ընտրութեան առիթները մեծապէս բարելաւուած պիտի ըլլան, որովհետեւ իրանցի չափաւորականներու շարքին Իրանի նախկին նախագահին վարկն ու ժողովրդականութիւնը ունեցող ուրիշ թեկնածու գոյութիւն չունի:

Հետաքրքրական զարգացումով մը, սոյն լրատուութեան հրապարակումէն հազիւ քանի մը ժամ ետք, Իրաքի պաշտպանութեան նախարարութեան մէջ գինուորական գործողութեանց բաժանմունքի դեկավար զօր. Ապտիլ Ազիզ Մոհամետ Ժասիմ յայտարարեց, որ ամերիկեան օդանաւ մը Իրաքի օդային տարածքը «սխալմամբ» մուտք գործած առանց օդաչուի իրանեան օդանաւ մը վար առած է:

Ան վերոնշեալ իրանեան օդանաւին հետ առնչուած դէպքին բոլոր մանրամասնութիւնները (Պաղտատէն 100 քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ գտնուող կէտ մը Իրաք մուտք գործելը, 10 քիլոմեթր յառաջանալը) կը յիշէր, սակայն գարմանալիօրէն դէպքին թուականէն վստահ չէր եւ կը կարծէր, թէ անիկա հաւանաբար փետրուարի վերջաւորութեան եղած ըլլայ:

Հետաքրքրական է քանի մը շաբաթ առաջ պատահած դէպքին բացայայտման թայմինկը, ինչպէս նաեւ գայն մեղմացնելու բացայայտ ջանքը: Այդ դէպքը, անշուշտ եթէ ճիշդ է, գաղտնի պահուած էր Իրանի մէջ ազգայնական զգացումներ հրահրելով Իրանի նախագահական ընտրութեան չափաւորական Խաթեմիի ընտրութեան առիթներուն վնաս չհասցնելու համար: Այս վերլուծումը կը շարունակէ ի զօրու մնալ նոյնիսկ եթէ դէպքը նոր պատահած է. սակայն թուականը դիտաւորեալ կերպով աւելի կանուխ ժամանակի կը վերագրուի, որովհետեւ հնարքը եւս դէպքը մեղմացնելու կը ծառայէ:

Վերոնշեալները յստակ կը դարձնեն, թէ դէպքին բացայայտումը դատապարտութեան համար չէ, այլ՝ զգուշացման: Այդ դէպքը այսօր կը բացայայտուի Խաթեմին իր թեկնածութիւնը պաշտօնապէս յետս կոչելէն զգուշացնելու համար: Ահա, թէ ինչո՛ւ օդանաւին իրաքեան օդային տարածք մուտք գործելու դէպքին «սխալմամբ» պիտակը կ՛աւելցուի: Խաթեմիին ուղղուած պատգամը հետեւեալն է.«Եթէ թեկնածութիւնդ յետս կոչես, Ահմատինեժատ պիտի վերընտրուի եւ հետագայ նմանօրինակ ժխտական զարգացումներուն պատասխանատուն դուն պիտի ըլլաս, ուստի նախագահի պաշտօնը ստանձնելով Արեւմուտք-Իրան բախում մը պիտի կանխարգիլես»:

Դէպքին բացայայտման իմաստին եւ անոր ազդեցութիւնը մեղմացնելու ջանքին մէկ այլ ցուցանիշը իրաքեան աղբիւրի մը կողմէ գայն բացայայտելու քայլն է: Ծանօթ է, որ Իրաքի մէջ ամերիկեան ուժերու կողմէ կատարուած որեւէ գործողութիւն կը հաղորդուի ամերիկեան ուժերուն կողմէ հրապարակուած հաղորդագրութեան մը կամ այդ ուժերու մէկ բանբերին կողմէ: Այս անգամ այդ լուրին հաղորդումը վստահուած էր իրաքցի զօրավարի մը, իսկ ամերիկեան ուժերը Իրանի հետ Օպամայի վարչակազմին փափաքած երկխօսութեան առիթներուն վնաս չպատճառելու համար դէպքին շուրջ մեկնաբանութիւն կատարելէ զգուշացած էին:

Այս բոլորը ցոյց կու տան, թէ Միացեալ Նահանգներ Օպամայի ընտրութենէն ետք արդէն իսկ սկսած են աւելի իմաստուն քաղաքականութիւն վարել:

ՎԱՀՐԱՄ ԷՄՄԻԵԱՆ

www.afhil.com

ԱԶԳ. ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՔՈԼԵՃ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ - ՁՐՈՅՑ

ՇԱՂԻԿ ԽԻՏԱՎԵՐՏԵԱՆԻ ՀԵՏ

(Մանկավարժ - հոգեբան)

Նիւթ՝

«ՄԵՐ ՊԱՏԱՆԻ ՁԱՒԱԿՆԵՐԸ ԵՒ ՄԵՆՔ»

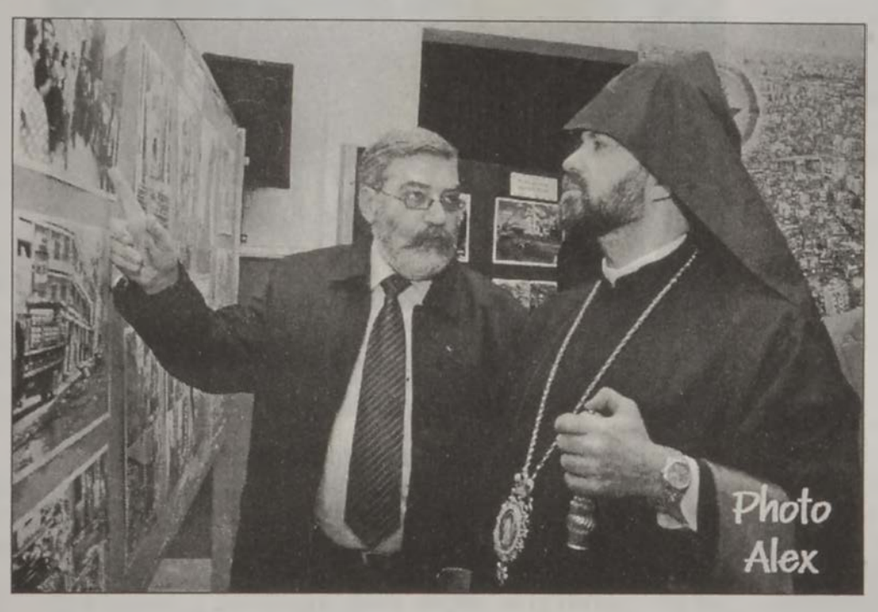
Տեղի կ՛ունենայ հինգշաբթի, 19 մարտ 2009-ին, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00-ին, «Սիրան Մանուկեան» սրահին մէջ:

«45 ՏԱՐԻ ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏԻ ՍՐՏԻՆ ՄԷՋ»

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ ԵՒ ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏԻ ՆՈՐԱԳՈՅՆ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՇՆՈՐՀԱՀԱՆԴԷՍ

Ազգային Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քոլեճը Պուրճ Համուտի մանրակերտին վերածուած էր երէկ՝ երկուշաբթի, 16 մարտի երեկոյեան. ամայութեամբ իշխուող Պուրճ Համուտէն մինչեւ ներկայ ծաղկած Պուրճ Համուտը, որ անցաւ անբնակելի տարածքին մէջ տեղաւորուած գաղթականութենէն բնակչութեամբ ու կեանքով եռացող վայր մը ըլլալու դժուար հանգրուաններէն՝ վերածուելով հայկական իւրայատուկ շրջանի, որ նաեւ ականատես եղաւ ու ապրեցաւ քաղաքացիական պատերազմի թէժ տարիները, ուր տիրական էր ներկայութիւնը նուիրեալ պահակ տղոց. Պուրճ Համուտի հայկականացման գործընթացը, անոր ազգային ու մշակութային կեանքի իւրայատուկ պահերը եւ ներկան՝ իր տարբեր երեսներով... Այս բոլորը հոն էին՝ «Սթիւտիօ Աշնակ»ի սեփականատէր Մարգար Թումայեանի՝ «Ազդակ»ի հիմնական լուսանկարիչի պրիսմակով առնուած կամ անոր կողմէ հաւաքուած ու պահպանուած լուսանկարներուն ընդմէջէն: Սրահին մէջ տիրական ներկայութիւն էին նաեւ Պուրճ Համուտի շունչն ու ոգին, անոր մէջ խայտացող հայկական ոգին, մշակոյթը, արժէքներն ու աւանդութիւնները՝ էջերէն դուրս ժայթգող Շահանդուխտին՝ «Ազդակ»ի խմբագրական կազմի երկար տարիներու անդամին նորագոյն գիրքերուն, որոնց գինեձօնը կատարուեցաւ ցուցահանդէսին զուգահեռ:

Հովանաւորութեամբ Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեանի, գործակցութեամբ Մարաշի հայրենակցական միութեան տեղի ունեցած «45 տարի Պուրճ Համուտի սրտին մէջ» լուսանկարչական ցուցահանդէսը եւ Շահանդուխտի նորագոյն գիրքերու շնորհահանդէսը իրականացուած էր Ազգային Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քոլեճի 45-ամեակի տօնակատարութիւններուն ծիրին մէջ:

Ձեռնարկին բացման խօսքը արտասանեց քոլեճի տնօրէն Վիգէն Աւագեան, որ Պուրճ Համուտը նկատեց հայկական միջնաբերդ մը, որ կը խտացնէ հայ ժողովուրդի վերապրումի կամքի գեղեցկագոյն արտայայտութիւնը: Ան նշեց, որ թշուառութեան եւ զրկանքի պայմաններուն մէջ ապրող հայութիւնը տուեալ վայրին մէջ մաքառեցաւ, վերապրեցաւ, շինեց, ծաղկեցուց եւ գեղեցկացուց զայն: Աւագեան լուսարձակի տակ առաւ Պուրճ Համուտի պատմութեան հետ անմիջական առնչութիւն ունեցող Ազգային Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քոլեճի ստեղծումը, որ շրջանին մէջ ուսման ու գիտութեան կռուան հանդիսացաւ՝ ապրելով ու գործելով Պուրճ Համուտի սրտին մէջ: «Մեծեր եկան ու անցան անոր յարկէն՝ կտոր մը Հայաստան եւ պտղունց մը հայկականութիւն ցանելով անոր կրթական բերրի հողին վրայ: Այդ մեծերէն մէկն ալ եղաւ իր բովանդակ կեանքը Պուրճ Համուտի ճակատագիրին հետ կապած գրագիտուհի Շահանդուխտը: Մեծ մը իր համեստութեամբ, մեծութիւն մը իր նուիրումով», հաստատեց տնօրէնը՝ լուսարձակի տակ առնելով անոր գրականութիւնը, որուն մէջ Շահանդուխտ որոնեց լոյսը, յաւերժական կեանքի աղբիւր՝ իմացական եւ հոգեկան լոյսը, հայ նորահաս սերունդներուն համար: Վ. Աւագեան դիտել տուաւ, որ հայկական բարքերուն, աւանդութիւններուն, ընտանեկան սրբութիւններուն, ազգային մեր արժէքներուն ու մշակութային աւանդին տէր կեցողներէն հանդիսացաւ Շահանդուխտ, որուն նորագոյն հրատարակութիւնները ամփոփուած են աւելի քան 800 էջերու մէջ, որոնց մէկ մասը նուիրուած է Պուրճ Համուտին եւ Պուրճ Համուտը Պուրճ Համուտ պահող հայ մարդուն առօրեայ խռովքին:

Քոլեճի տնօրէնը յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց ծրագիրի իրականացման աջակցած Մարաշի հայրենակցական միութեան, որ ստանձնած էր ծրագիրի նիւթական հովանաւորութիւնը, ինչպէս նաեւ գաղութի հանրածանօթ լուսանկարիչ Մարգար Թումայեանի, որ անվերապահօրէն ընդառաջած էր իր անձնական հաւաքածոյէն նկարներ ցուցադրելու տնօրէնութեան առաջարկին:

Աւարտին, Վիգէն Աւագեան յայտնեց, որ քոլեճի 45-ամեակի ձեռնարկներու բացումը եղող այս հանդիսութեան առիթով՝ 45-ամեակին նուիրուած յուշամետալներու շարքին առաջինը պիտի յանձնուի Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդին, երկրորդը՝ Պուրճ Համուտի քաղաքապետին, երրորդը՝ Մարաշի հայրենակցական միութեան, չորրորդը՝ Շահանդուխտին, իսկ հինգերորդը՝ Մարգար Թումայեանին:

Մետալներու տուչութենէն ետք իր սրտի խօսքը փոխանցեց գրագիտուհի Շահանդուխտ, որ ըսաւ, թէ ձեռնարկը հրաւէր մըն է հինին ու նորին միջեւ կամրջում կատարելու, նայելու ետեւ եւ շարունակելու դէպի ապագայ: Ան նշեց, որ հակառակ Պուրճ Համուտի ապրած դժուար օրերուն, հոն հայութիւնը կրցաւ հայկականանալ, ամրանալ, ծաղկիլ եւ գարգանալ: Ան հաստատեց, թէ Պուրճ Համուտի բնակչութիւնը միշտ պիտի գիտակցի անոր ներկայացուցած արժէքին, պիտի կառչի իր ինքնութեան ու արմատներուն, որպէսզի կարելի ըլլայ փրկուիլ կորուստէն եւ հինին վրայ կերտել նորը:

Աւարտին իր ողջոյնի խօսքը փոխանցեց Գեղամ եպս. Խաչերեան, որ ցուցահանդէսը եւ գինեձօնը շատ աւելի խոր իմաստներ ու պատգամներ բովանդակող նկատեց. Ան յայտնեց, որ անոնք հայելին են մեր ժողովուրդին, որովհետեւ անոնց մէջ հայութիւնը կը տեսնէ իր անցեալը, ներկան ու ապագան, կը գիտակցի, թէ ինք ո՛վ է, ուրկէ՛ կու գայ եւ դէպի ո՛ւր պէտք է ուղղուի: Սրբազանը յայտնեց, որ հակառակ աղքատ ու դժուար պայմաններուն, հայութիւնը միշտ ունեցած է քաղաքակրթութիւն, յաջողած է ոչինչէն շատ բան կերտել ու խոպանները ծաղկեցնել, որովհետեւ ունի արհեստ, կամք եւ նկարագիր, որոնցմով կարելի է յաղթահարել ամէն տեսակի խոչընդոտ:

Գեղամ եպս. Խաչերեան յայտնեց, որ ցուցադրուած նկարներուն եւ գրուած գիրքերուն ընդմէջէն անգամ մը եւս կը փաստուի, որ հայը վէրքը երգի փոխող ազգի զաւակ է եւ ան լաւագոյն գիտէ անցեալի արձագանգներուն տեղ տալ՝ երբեք չուրանալով իր անցեալը, այլ պատգամներ քաղելով անկէ:

Աւարտին ան շնորհաւորեց ու շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք իրականացուցին այս ձեռնարկը:

Նշենք, որ ցուցահանդէսը բաց պիտի մնայ մինչեւ ուրբաթ, 20 մարտ 2009, առաւօտեան ժամը 10:00-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 7:00:

ՍԱՐՔՈԶԻ ԿԸ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԷ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Իր կարգին՝ նախագահ Սլէյման շնորհակալութիւն յայտնեց Սարքոզիի՝ զինք Լիբանանի պաշտօնական պատուիրակութիւնը նման ջերմ ընդունելութեամբ դիմաւորելու առիթով եւ ըսաւ, որ Լիբանանի նկատմամբ Ֆրանսայի զօրակցութիւնը շատ կարեւոր է բոլոր պայմաններուն եւ ժամանակներուն համար՝ աւելցնելով, որ ներկայիս Լիբանանի մէջ տիրող կացութիւնը իր ճիշդ հունին մէջ դրուած է:

Նախագահ Սլէյման Սարքոզիին ներկայացուց Լիբանանի եւ Սուրիոյ միջեւ երկկողմանի յարաբերութիւններուն դրական բնոյթը եւ նշեց, որ Լիբանանի մէջ խորհրդարանական ընտրութիւններուն կայացումէն ետք կարելի կ՛ըլլայ արագացնել ներքին լիբանանեան եւ լիբանանեան-սուրիական երկկողմանի յարաբերութիւններուն մակարդակին իմաստով որոշ իրագործումներ:

Նախագահ Սլէյման դրուատեց լիբանանեան բանակին հեզասահ յարաբերութիւնը ՖԻՆԻԼ-ի միջազգային խաղաղապահ ուժերուն հետ, ինչպէս նաեւ նկատել տուաւ, որ Լիբանանի մէջ գործադրուած որոշ քայլերու եւ ծրագիրներու շնորհիւ կարելի եղաւ շրջանցել համաշխարհային տնտեսական տագնապը եւ երբեք չազդուիլ անկէ:

Նախագահ Սլէյման կոչ ուղղեց նախագահ Սարքոզիին, որ Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան բանակցութիւններու մեկնարկը յայտարարութեան պահուն արդէն իսկ նկատի առնուած ըլլան Լիբանանի շահերը եւ անոր հաշուոյն համաձայնութիւններ կամ պարտադրուելիք իրողութիւններ նկատի չառնուին:

Հանդիպումին աւարտին նախագահներ Սլէյման եւ Սարքոզի գիրար պարգեւատրեցին Լիբանանի եւ Ֆրանսայի բարձրագոյն աստիճանի շքանշաններով:

Հանդիպումէն ետք նախագահ Սլէյման լրագրողներուն հետ իր ունեցած զրոյցին ընթացքին յայտնեց, որ Լիբանան պիտի չարտօնէ իր հաշուոյն համաձայնութիւններ գոյացնելու կարելիութիւնը եւ աւելցուց, որ Ֆրանսա եւս կը հսկէ այդ նրբութիւնը նկատի ունենալու աշխատանքին:

Նախագահ Սլէյման նշեց, որ Լիբանանի եւ Իսրայէլի միջեւ հարցերը սահմանուած են ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի թիւ 425 եւ թիւ 1701 բանաձեւերուն գործադրութեամբ:

Ակնարկելով Պէյրութ - Դամասկոս երկկողմանի յարաբերութիւններուն՝ նախագահ Սլէյման շեշտեց, որ անոնք օրինաւոր եւ կազմակերպուած ձեւով կ՛ընթանան՝ աւելցնելով, որ Լիբանանի մէջ խորհրդարանական ընտրութիւնները պիտի կատարուին ժողովրդավարութեամբ եւ թափանցիկութեամբ:

Հանդիպումին աւարտին նախագահ Սարքոզի Էլիզէի պալատին մէջ տեղի ունեցած ընթրիքի երեկոյով մը պատուեց նախագահ Սլէյմանը եւ անոր ընկերակցող լիբանանեան պատուիրակութիւնը:

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆ ՁՈՀԵՐԸ՝ ՔՈՂԱՐԿՈՒԱԾ ՅԻՇՈՂՈՒԹԵԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏԻՆ ՄԷՋ

«Ազդակ» իր ընթերցողներուն հաղորդած էր «Նիւ Եորք Թայմզ»ի մէջ լոյս տեսած Սապրինա Թաւերնիզի «Ցեղասպանութեան շուրջ մէկ միլիոն զոհերը՝ քողարկուած յիշողութեան կորուստին մէջ» խորագրեալ յօդուածին մասին լրատուութիւն մը (8 մարտ, էջ 10):

Նոյն յօդուածը նաեւ լոյս տեսաւ «Ինթըրնեշընըլ Հերըլտ Թրիպիուն»ի մէջ, «Ջախջախիչ (Ցեղասպանութիւնը ուրացողներուն համար- Ա.) փաստաթուղթ մը լռութեամբ կը դիմաւորուի Թուրքիոյ մէջ» խորագիրին տակ:

Յարգարժան ընթերցողները ստորեւ պիտի գտնեն յիշեալ յօդուածին ամբողջական թարգմանութիւնը:

Պարտք կը համարենք մեր ընթերցողներուն ուշադրութեան յանձնել հետեւեալ կէտերը.

Յօդուածը Թալէաթի փաստաթուղթերուն մասին խօսելու պատրուակով կը բաւարարուի հոն Օսմանեան կայսրութեան մէջ հայերու թիւի ծիծաղաշարժ եւ շատոնց սրբագրուած թիւով: Նոյն ծիրին մէջ ընթերցողին մօտ կը թողու այն տպաւորութիւնը, թէ ցեղասպանութիւնը գործուած է 1915-1916-ին, եւ ոչ մէկ ակնարկութիւն կ'ընէ անոր նախորդած եւ յաջորդած ահաւոր տարիներուն: Յօդուածագիրը լայն տեղ կու տայ այդ արարքը կայսրութեան քաոսային վիճակին, փոխադարձ վայրագութիւններուն ու հայերու մեղքի բաժինին՝ հպանցիկ ակնարկութիւն կատարելով այդ պատճառաբանութիւնը ջրող հաստատումներուն. մանաւանդ՝ յօդուածը կ'եզրափակուի Թուրքիոյ մասին դրական շեշտով:

Սուտէն ճշմարտութեան անցումը ճամբայ չունի կտրելիք, որ յառաջդիմութեան մասին խօսուի: Կայ յստակ սահմանագիծ:

Զոհին ու ոճրագործին միջեւ միջին լուծում չկայ փնտռելիք. կայ միայն արդարութիւն:

Մանաւանդ՝ չկայ կէս ճշմարտութիւն: Կան միայն ճշմարտութիւնն ու սուտը:

Թուրքիոյ համար այս թիւը շշմեցուցիչ ըլլալու էր:

Օսմանեան կայսրութեան ներքին գործոց նախարարութեան պատկանած եւ երկար ժամանակ պահուած փաստաթուղթերուն համաձայն, 1915-էն 1916-ի միջեւ 972 հազար հայեր անհետացած են մարդահամարի պաշտօնական տուեալներէն:

Թուրքիոյ մէջ, որեւէ քննարկում Օսմանեան կայսրութեան մէջ ապրող հայերուն ճակատագրին մասին, կրնայ զայրոյթի մեծ ալիք բարձրացնել: Սակայն փաստաթուղթերու հրապարակումէն ի վեր գիրքը, ինչպէս նաեւ անոր աղբիւրները որեւէ արձագանգ չգտան: Մամուլը գրեթէ չանդրադարձաւ հարցին, իսկ պատկերասփիւռի կայանները չքննարկեցին զայն:

«Լռութիւնը մէկ բան կը նշանակէ», ըսաւ Մուրատ Պարտաքճը՝ գիրքին հեղինակը, աւելցնելով. «Պարզ ժողովուրդին համար իմ տուած թիւերս մեծ են: Շատեր տակաւին պատրաստ չեն խօսելու անոր մասին»:

Սերունդէ սերունդ թուրքերուն ջախջախիչ մեծամասնութիւնը ծանօթ չէ եղած 1915-1918 գործուած Հայոց ցեղասպանութեան մանրամասնութիւններուն: Թուրքիա իր անցեալի ամէնէն տգեղ էջերը փակ պահեց խորհրդային ոճով՝ դպրոցական դասագիրքերու մէջ չանդրադառնալով պատահածին ու վարելով մոռացման խիստ քաղաքականութիւն մը:

Սակայն վերջին տասը տարուան ընթացքին, Թուրքիոյ ընկերութեան զարգացումով, այսօր թուրք հասարակութեան մէկ հատուածը հարցականի տակ կ'առնէ թրքական պետութեան ներկայացուցած տարբերակը՝ հայկական հարցին շուրջ: Տակաւին դեկտեմբերին խումբ մը մտաւորականներ շրջանառութեան մէջ դրած էին ստորագրահաւաք մը՝ ներողութիւն խնդրելով հայերէն՝ կոտորածները հերքած ըլլալու համար: Մօտ 29 հազար անձեր ստորագրած էին խնդրագիրը:

«Թալէաթ փաշայէն մնացած փաստաթուղթեր» գիրքը՝ Մեհմեթ Թալէաթին՝ հայերուն բռնագաղթը ծրագրող հիմնական ճարտարագետին պատկանող փաստաթուղթերու ու նօթագրութիւններու հաւաքածոյ մըն է:

Իր մահէն առաջ, 1983-ին, Հայրիէ՝ Թալէաթի այրին, Պարտաքճըին յանձնած է այս փաստաթուղթերը, որոնք կ'ընդգրկեն բնակչութեան թուաքանակի ցանկեր: Փաստաթուղթերուն համաձայն, 1915-էն առաջ Օսմանեան կայսրութեան մէջ կ'ապրէին շուրջ 1 միլիոն 256 հազար հայեր: Մինչ «2 տարի վերջ այդ թիւը նուազած է 284157-ի», ըսաւ Պարտաքճը:

Նիւթին անծանօթներուն համար տխուր վիճակագրութիւն մըն է այս մէկը. սակայն հարցին ծանօթ իւրաքանչիւր անձի համար այս թիւերը վիճաբանութեան առարկայ են: Տեղահանուածներու կամ զոհերու թիւին մասին Թուրքիա երբեք յստակ տեղեկութիւններ չէ հրապարակած: Աւելի՛ն. անցեալ կիրակի Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարը զգուշացուց, որ եթէ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պարաք Օպամա ճանչնայ հայերու ջարդը իբրեւ «Ցեղասպանութիւն», ապա այդ մէկը կրնայ պատճառ դառնալ երկկողմանի յարաբերութիւններու վատթարացման, մինչ ապրիլին Օպամա այցելութիւն պիտի տայ Թուրքիա:

Թրքական կողմը կը պատճառաբանէ, որ Օսմանեան կայսրութեան փլուզման ընթացքը արիւնոտ էր, իսկ մահացածները այդ քաոսին զոհերն էին:

Պարտաքճը կը բաժնէ այս տեսակէտը: Անոր կարծիքով, փաստաթուղթերը ցոյց կու տան ոչ թէ մահացածներու թիւը, այլ՝ տեղահանումներու պատճառով հայ բնակչութեան նուազումը: Հեղինակը բացարձակապէս կը մերժէ ջարդեր որակել իբրեւ ցեղասպանութիւն եւ կը նշէ, որ Թուրքիա ստիպուած էր հայերուն դէմ միջոցառումներու դիմելու, որովհետեւ հայերը բացայայտօրէն կը զօրակցէին Ռուսիոյ՝ Օսմանեան կայսրութեան դէմ պատերազմին:

«Պատահածը նացիական քաղաքականութիւն մը կամ ողջակիզում մը չէր», կը յայտնէ Պարտաքճը՝ վստահեցնելով, որ տեղահանումները արիւնոտ իրադարձութիւններու հետեւանքն էին, եւ կառավարութեան համար անհրաժեշտ էր տեղահան ընել հայ բնակչութիւնը:

Գիտնականներուն մեծամասնութիւնը կը մերժէ այս պատճառաբանութիւնը՝ հաւատալով, որ փոքրաթիւ հայ ապստամբները լուրջ սպառնալիք չէին ներկայացներ Օսմանեան կայսրութեան, եւ որ այդ քաղաքականութիւնը արդիւնք էր այն մտայնութեան, որուն համաձայն, ոչ իսլամ հայերը կը համարուէին անվըստահելի ու խնդրայարոյց բնակիչներ:

Հայոց ցեղասպանութեան հարցերու փորձագէտ պատմաբան Հիլմար Քայզըր յայտնած է, թէ գիրքին մէջ տպուած տուեալները եզրափակիչ վկայութիւններ են՝ հիմնաւորուած օսմանեան իշխանութիւններու կողմէ, որոնք հայերը բնաջնջելու կանխամտածուած քաղաքականութիւն վարած են: «Յանկարծ թիւերը հաստատող մէկ էջնոց փաստաթուղթեր կը գտնես եւ կարծես մէկը խարազանով հարուածած է գլխուդ», ըսաւ Քայզըր: Անոր կարծիքով, իրադարձութիւններէն առաջ եւ վերջ արձանագրուած թիւերուն միջեւ գոյութիւն ունեցող տարբերութիւնները կը կազմեն «զոհերուն քանակը»: «Այս թիւերը կարելի չէ այլ կերպով մեկնաբանել: Կարելի չէ մէկ միլիոն մարդ պարզապէս անհետացնել», աւելցուցած:

Այլ գիտնականներու կարծիքով, թէեւ այս թիւերը օգտակար լրացումներ են պատմական տուեալներուն, սակայն իրադարձութիւններու նոր տարբերակներ չեն ներկայացներ:

«Այս փաստերը կը հիմնաւորեն այն, ինչ որ արդէն մենք գիտէինք», կ'ըսէ Տոնալտ Պլոքսհամը՝ «Ցեղասպանութեան մեծ խաղը, կայսերապաշտութիւնը, ազգայնականութիւնը եւ հայերու բնաջնջումը օսմանեան Թուրքիոյ մէջ» գիրքին հեղինակը:

Պարտաքճը պատմութեան սիրահար է: Ան իր մեծ մօրմէն սորված է օսմաներէն գրել-կարդալ, որ իրեն հնարաւորութիւնը տուած է ուսումնասիրել Թուրքիոյ գրաւոր անցեալը, բան մը, որ թուրքերուն մեծ մասը կարողութիւն չունի ընելու: Ան կը նուագէ թամպուր՝ թրքական աւանդական լարային գործիք: Անոր մեծ հայրն ու Թալէաթը նոյն քաղաքական կուսակցութեան անդամ եղած են, եւ անոր ընտանիքը ծանօթ է Թուրքիոյ հիմնադիր քաղաքական կարեւոր գանագան գործիչներու:

ՍԱՊՐԻՆԱ ԹԱՒԵՐՆԻԶ

Շար.ը՝ էջ 5

ԺԻԼՊԵՐ ՍԻՆՈՒԷ ԵՒ ՎԷՊ ՄԸ՝ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հեղինակը լոյս կ'ընծայէ երեւակայական պատմութիւն մը, որ առաւելագոյն չափով կը յարգէ 1915-ին աւելի քան մէկ միլիոն հայերու բնաջնջումին վերաբերեալ պատմական ճշմարտութեանց մանրամասնութիւնները:

Ինչո՞ւ Ժիլպեր Սինուէն, որ հայ մը չէ, որոշած է գրել 1915-ի Հայոց ցեղասպանութեան մասին: «**Երեւան**» խորագրեալ վէպին հեղինակը, որ ծնած է Գահիրէ, 1947-ին, եւ որուն պատմողի տաղանդը արտայարգուած է արդէն բազմաթիւ պատմական վէպերու ընդմէջէն, միշտ մօտ զգացած է հայ ժողովուրդին: «Ես զաւակն եմ յոյն կաթոլիկէ ընտանիքի մը, եւ ծնած՝ երկրի մը մէջ, ուր լաւագոյն բարեկամներս պատկանած են Գահիրէի «հայ համայնքին», կը բացատրէ վիպագիրը: Իր ամբողջ երիտասարդութեան ընթացքին Ժիլպեր Սինուէ լսած է ցեղասպանութենէն վերապրածներու վկայութիւններ: «Պէտք էր ձգէի, որ իմ մէջս լաւապէս աճի այս դժուար նիւթը: Եւ սպասեցի մինչեւ քառասուն տարիքս՝ գրագէտ դառնալու համար», կ'ամփոփէ այն անձը, որ Քլոտ Ֆրանսուայի, Տալիտայի եւ Շէյլայի երգերու հեղինակ եւ դասական կիթառի ուսուցիչ եղած է:

Վիպագիրը, որ հասած է հասունութեան տարիքը, կ'առաջարկէ վէպ մը՝ ուղղուած մեծ հանրութեան: «Նկատած եմ, որ այս նիւթին շուրջ մինչեւ օրս հրատարակուած գիրքերը ակադեմական-ուսումնասիրական աշխատութիւններ են: Սակայն ես համոզուած եմ, որ եթէ կ'ուզենք հանրութիւնը զգայուն դարձնել ծանրակշիռ նիւթի մը շուրջ, վէպը լաւագոյն ձեւն է: Անոր շնորհիւ կրնանք հասնիլ մարդու հոգիին եւ սրտին: Իմ նպատակս է ընթերցողներու մեծագոյն թիւը զգայուն դարձնել Հայոց ցեղասպանութեան»:

Յուզումը, որ ներկայ է «**Երեւան**» վէպին ամէն մէկ անկիւնը, չի գերակայեր պատմական իրականութիւններու յարգանքը: «Գիրք մը գրեցի, որ չ'ոտնակոխեր պատմութիւնը»: Երեւակայութեան եւ ազդու փաստաթուղթերու խառնուրդ մը: «Շատ խրթին աշխատանքի մը արդիւնքն է: Պէտք է խուսափիլ, որ փաստաթուղթերը գրաւեն վէպի բովանդակութեան մեծամասնութիւնը, եւ որ վէպը ջնջէ պատմական իրականութիւնը: Լարախաղացի մը աշխատանքն է»:

Գրաւ մը, զոր լաւապէս շրջանցած է գրագէտը: Գրութեան դէպքերը կը սկսին 1896-ին, Օսմանեան կայսրութեան մէջ, որ կը ղեկավարուի արիւնարբու Ապտիւլ Համիտի կողմէ: Սուլթան մը, որ արիւնալի հալածանքներ կ'իրականացնէ հայերու դէմ: Երեւան կու գայ երեւակայական անձնաւորութիւն մը՝ Յովհաննէս Թոմասեան: Արմէն Գարոյի հետ, որուն բուն անունն է Գարեգին Փաստրմաճեան, ան կը մասնակցի Պանք Օթոմանի գրաւման: Այս գործողութիւնը կատարուած է՝ աշխարհի ուշադրութիւնը հրաւիրելու հայութեան վիճակին նկատմամբ:

ՊԼԵՋ ՏԸ ՇԱՊԱԼԻԷ

Շար.ը՝ էջ 9

ՀԱՅ-ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ՝ ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ ԱՄՐԱՊՆԴԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Վիեննայի մէջ «Ինթըրնեշընըլ Ալերթ» կազմակերպութեան եւրասիական ծրագրի համադրող Տեսիլաւա Ռուսսանովա մարտ 9-ին «Թրենտ Նիուզ»ին յայտնած է, թէ պիտի կազմակերպուի «Անվտանգութիւն. մարտահրաւէրներ եւ հնարաւորութիւններ, ինչպէս նաեւ՝ **մեքանիզմներ** վստահութեան կառուցման համար» խորագիրով հայ-ազրպէյճանական խորհրդաժողով մը՝ իբրեւ շարունակութիւն վստահութեան վերականգնման երկարաժամկէտ գործընթացին, որ սկսած է 2003 թուականին՝ «Ինթըրնեշընըլ Ալերթ» կազմակերպութեան գործընկեր՝ «Քոնսորթիում ինիշիաթիւ» խաղաղարարական կազմակերպութեան ջանքերով:

Խորհրդաժողովին պիտի մասնակցին հայ եւ ազրպէյճանական քաղաքացիական հասարակութեան առաջնորդներ, փորձագէտներ եւ մտաւորականներ:

Ըստ Տ. Ռուսսանովայի, խորհրդաժողովը նպատակ ունի ստեղծելու մթնոլորտ մը, որ կրնայ յանգեցնել հայ եւ ազրպէյճանական հասարակութիւններու միջեւ վստահութեան բարձրացման: Նախապէս այդ նոյն նպատակով կազմակերպուած են երկու խորհրդաժողովներ՝ 2008-ի մայիսին, Պոլսոյ եւ նոյն տարուան հոկտեմբերին, Պրիւքսելի մէջ:

ՓՈԼ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ ԴԷՄ ԿԸ ԴՆԷ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ԱՊԱՏԵՂԵԿԱՏՈՒՈՒԹԵԱՆ

Քալիֆորնիոյ խորհրդարանի դեմոկրատական մեծամասնութեան ղեկավար Փոլ Գրիգորեանի գրասենեակը կը տեղեկացնէ, թէ անցեալ շաբթուան ընթացքին Գրիգորեան դէմ դրած է Խոջալուի հարցով Ազրպէյճանի ապատեղեկատուութիւնը Քալիֆորնիոյ խորհրդարան հասցնելու Ազրպէյճանի իշխանութեանց փորձին: Գրիգորեանի միջամտութեան շնորհիւ՝ Քալիֆորնիոյ խորհրդարանի եւ Ծերակոյտի 120 անդամներէն միայն մէկը ստորագրած է հակահայ յայտարարութիւն մը՝ ուղղուած Ազրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւին, ուր կը շեշտուի, թէ ստորագրողները կ'ընդունին, թէ Լեռնային Ղարաբաղի պատերազմին ընթացքին «Խոջալուի մէջ ջարդեր տեղի ունեցած են», եւ անոր համար կը ցաւակցին Ազրպէյճանի ժողովուրդին:

Ազրպէյճանի համար **լոպիական** աշխատանք տանողները նոյնիսկ խոստացած են «այս հարցերը հասկցող» խորհրդարանի անդամներուն անվճար պտոյտներ տրամադրել դէպի Ազրպէյճան:

Գրիգորեանի այս միջամտութեան շնորհիւ՝ Ազրպէյճանի ապատեղեկատուութեան այս փորձը ամօթալի պարտութիւն մը կրեց: Յայտնենք, թէ Գրիգորեան կը ներկայացնէ Պըրպենք եւ Կլենտէյլ քաղաքները, ինչպէս նաեւ՝ Լոս Անճելըսի կարգ մը համայնքներ:

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ ՆԵՂ ԿԱՑՈՒԹԵԱՆ ԿԸ ՄԱՏՆԵՆ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՀԻՒՊԱՏՈՍԸ

Քալիֆորնիոյ նահանգային համալսարանի Նորթրիճի մասնաճիւղի Հայ ուսանողական միութեան, ՀԵԴ-ի եւ ՀՅԴ «Շանթ» ուսանողական միութեան աւելի քան 25 ուսանողներ չորեքշաբթի, 11 մարտին նեղ կացութեան մատնեցին համալսարանին մէջ Ազրպէյճանը իբրեւ օտար ներդրումներու համար կատարեալ վայր մը ներկայացնել փորձող Լոս Անճելըսի մէջ Ազրպէյճանի հիւպատոսը:

Հիւպատոս Էլին Սիւլէյմանով խնդրած էր, որ այս նիւթով դասախօսութիւն մը տայ համալսարանին ճարտարապետութեան բաժանմունքին մէջ, որ իր կարգին ընդունած էր դիմումը:

Հիւպատոսը 15-20 վայրկեան տեւած իր ելոյթին ընթացքին փորձած է համոզել ներկաները, թէ Ազրպէյճան ջատագով մըն էր շրջանային համագործակցութեան, շրջանին ամէնէն կայուն երկիրներէն մէկն ու ներդրումներու համար կատարեալ վայր մըն է: Ան իր օգտագործած քարտէսին մէջ Լեռնային Ղարաբաղը ներկայացուցած է իբրեւ Ազրպէյճանի մէկ մասնիկը:

Հայ ուսանողները ձեռնարկէն առաջ թռուցիկներ բաժնեցին՝ «Ազրպէյճանի մասին իրականութիւններ» խորագրով, իսկ հիւպատոսին ելոյթէն ետք իրենց հարցումներով կրցան ցոյց տալ ներկաներուն, թէ հիւպատոսին ներկայացուցած Ազրպէյճանը իրականութենէն շատ հեռու է:

Արդարեւ, անոնք յիշեցին, թէ ինքզինք կայուն նկատող Ազրպէյճանը գրեթէ ամսական դրութեամբ ռազմաշունչ յայտարարութիւններ կը կատարէ՝ սպառնալով Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը «լուծել» զինուորական միջոցներով: Իբրեւ «շրջանային համագործակցութեան» օրինակ՝ ուսանողները շեշտեցին, թէ Պաքու-Ճէյհան քարիւղատարը դիտումնաւոր կերպով կը շրջանցէ Հայաստանը, հակառակ այն իրողութեան, որ Հայաստանէն անցնող քարիւղատարը ամէնէն կարճ ու ամէնէն աժան ընտրանքն էր: Նաեւ յիշուեցաւ, թէ զեղծարարութիւնն ու մարդկային իրաւանց ոտնակոխումները բնական երեւոյթներ դարձած են Ազրպէյճանի մէջ, իսկ Պաքուի իշխանութիւնները կը շարունակեն արագօրէն սպառազինուիլ եւ օգտագործել քարիւղի բարձր գիներէն գոյացած եկամուտը:

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԱԿԱՆ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ԿԸ ՁԱԽՈՂԻ ՆԱԵՒ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ

Եւրոպայի Հայ դատի յանձնախումբը կը տեղեկացնէ, թէ Ազրպէյճանի իշխանութեանց կողմէ Խոջալուի դէպքերուն խեղաթիւրումով կատարուող ապատեղեկատուական տարեկան փորձը անգամ մը եւս ձախողած է Եւրոպայի մէջ, երբ այն եւրոխորհրդարանականը, որ ընդունած էր բացումը կատարել Ալիեւի անուան հիմնադրամին կողմէ կազմակերպուած ցուցահանդէսին, յայտարարած է, թէ աւելի լաւ պիտի ըլլայ ցուցահանդէսը ջնջել:

Արդարեւ, Գերմանիոյ Կանաչներ կուսակցութեան անդամ Ճիզելա Քալընպախ ցաւ յայտնած է, որ ցուցահանդէսին մէջ նկատի չեն առնուած Ազրպէյճանի մէջ տեղի ունեցած հայերու ջարդերէն լուսանկարներ, եւ ուղղակիօրէն քննադատած է հարցերը միակողմանի կերպով ներկայացնելու Պաքուի ջանքերը: Ըստ անոր, նման հիմնադրամներու կողմէ կազմակերպուող կողմնական ձեռնարկներ վստահաբար վնաս պիտի հասցնեն Ազրպէյճանի ու Հայաստանի միջեւ յարաբերութիւնները բարելաւելու համար տարուող աշխատանքներուն:

Եւրոպայի Հայ դատի յանձնախումբի ատենապետ Հիլտա Չոպոյեան դրուատեց Քալընպախի յանդգնութիւնը եւ աւելցուց, թէ տագնապին արդար լուծում մը գտնելու փոխարէն, Ազրպէյճան կը շարունակէ պատմական դէպքերը խեղաթիւրելու ճամբով՝ քաղաքական շահեր ապահովելու անհիմն փորձեր կատարել:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

ԱՌԱՆՑ ՍԵԹԵՒԵԹԱՆՔԻ

Ապրիլը կը մօտենայ: Անկախ ապրիլէն, սակայն, Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման ուղղութեամբ տարուող աշխատանքները եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Քոնկրեսին մէջ բանաձեւեր ներկայացնելու ու անոնց հաստատման համար հիմքերը ամրացնելու ճիգերը տեւական են եւ այդպէս ալ պիտի շարունակուին, մինչեւ որ աշխարհը վերջնականապէս գիտակցի, որ Հոլոքոսթէն մինչեւ Տարֆուր, մեղսակից է իւրաքանչիւր ցեղասպանական փորձի, արարքի, մտադրութեան, գործադրութեան, որովհետեւ քաղաքական խաղի վերածած է անոր հանդէպ իր դիրքորոշումը, որովհետեւ սեթեւեթած է բառերով, խուսափումներով, շրջանցումներով եւ մասամբ նորին:

Հիմա այս սեթեւեթանքին Թուրքիան կ'ուզէ, որ Հայաստան պետութիւնն ալ միանայ եւ թրքական դիւանագիտութիւնը լրջօրէն լծուած է համոզելու հայոց պետութեան ղեկավարները, որոնք իրենց շահերը կը պահանջեն. մոռնալ Հայոց ցեղասպանութիւնը, կամ անոր ճշմարտութեան հաստատումը, կամ յանցագործի հերքումն ու ուրացումը, եւ ահագին բարիքներ կը թափին Թուրքիոյ վրայէն՝ Հայաստանի գլխուն:

Մոռնալ Ղարաբաղը, թողուլ զայն ինքն իր ճակատագրին, ճնշել անոր ղեկավարութեան ու ժողովուրդին վրայ, որ յանձնեն իրենց հողերը, իրենց պաշտպանական դիրքերը, եւ կանչ ճանապարհ կը բացուի Հայաստանի առջեւ՝ բոլոր ուղղութիւններով, բոլոր նպատակներու համար...

Ընդամէնը երկու հարց, երկու կեցուածք, երկու դիրքորոշում՝ եւ Հայաստանի հետ ամէն ինչ «բնականոն» բնութագրուելու միջազգային իրաւունք կը ստանայ, կը հանգստանան ազրպէյճանական ռազմաշունչ յոխորտանքները, կը կլորնան Գորշ գայլերու ժանիքները:

Հայաստան պետութեան ղեկավարութիւնն ալ, կարծես, վարակուելով սեթեւեթանքի հիւանդութենէն՝ իր ձեւն ու ոճը որդեգրած է այս հարցի կապակցութեամբ, ոճ մը, որ օրէ օր աւելի անհասկնալի կը դառնայ, չըսելու համար՝ մտահոգիչ:

Հայկական դիւանագիտութեան մարտավարութիւնը մեծաւ մասամբ լռութեան, խորհրդապահութեան մէջ կը փնտռէ իր ճանապարհը, որուն ելքը Աստուած միայն կրնայ գիտնալ՝ ի՛նչ փորձանքներու դուռ կրնայ բանալ մեր ժողովուրդին գլխուն:

Ղարաբաղ-Ցեղասպանութիւն, այսօրն ու պատմութիւնը չէ, որ միասին կը ներկայանան իբրեւ մարտահրաւէր հայկական դիւանագիտութեան առջեւ, այլ՝ այսօրն ու այսօրը, որովհետեւ ընդհանրապէս այս շրջանի իրականութեան մէջ մեր պետութեան կենսունակութիւնը, մեր ազգի գոյատեւման կռուաններու յուսալիութիւնը, ամէն ինչ կախեալ է, թէ Հայաստան ինչպէ՛ս պիտի կարենայ դիմագրաւել անմիջական, կարճատեւ շահեր ապահովելու փորձութիւնը՝ ի հաշիւ երկարաժամկէտ, ռազմավարական նշանակութեամբ հարցերու կարգաւորման:

Հարեւանութիւնը, դրացի երկիրներու միջեւ բարի ու լաւ յարաբերութիւններու յառաջացումն ու պահպանումը միայն կարելի կը դառնայ դրացի ազգերու փոխադարձ անկեղծ, արդար ու ճշմարիտ սկզբունքներու վրայ հիմնուած վերաբերմունքի մշակումով: Այլապէս, այսօր հարեւանի նեղութեան, դժուարութեան կամ խակութեան բերումով ձեռք բերուած առաւելութիւնները, ապահովուած մնար թէ մեծ շահերը ի վերջոյ, ուշ թէ կանուխ, հիմք կրնան ծառայել նոր թշնամանքներու, լարուածութեան ու տհաճ միջադէպերու:

Այդ չէ մեր ուզածը, չէ՞:

Ուրեմն, քաջ ըլլանք հիմա ու յստակացնենք մեր խնդիրները, մեր զիջելու սահմանները, մեր պահանջներու եւ իրաւունքներու շրջանակը:

Մեր ակնկալածը այդ է մեր պետութենէն: Միայն այդքան, առանց սեթեւեթանքի, առանց թաքնուելու:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ԱՍՊԱՐԷԶ»Ի

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՇԱՏ ՄԵԾ Է, ՈՐ «ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ» ԲԱՌԸ ԿԸ ՀՆՉԻ ՈՒՂԵՐՁՈՒՄ

Վերջերս Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Հիլըրի Քլինթըն Թուրքիա այցելեց: Այցելութեան ծիրին մէջ տեղի ունեցած հանդիպումներուն ընթացքին քննարկուեցաւ նաեւ Միացեալ Նահանգներու կողմէ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման հարցը: Կը նախատեսուի, որ ապրիլի սկիզբը Թուրքիա այցելէ նաեւ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պարաք Օպամա:

Այս իրերայաջորդ այցելութիւններէն ետք, արդեօք նախագահ Օպամա 24 ապրիլի իր աւանդական ուղերձին մէջ պիտի օգտագործէ՞ «ցեղասպանութիւն» բառը: Հայրենի «Հայոց Աշխարհ» թերթի այս եւ նմանօրինակ հարցադրումներուն կը պատասխանէ ՀՅԴ Բիւրոյի Հայ դատի եւ քաղաքական հարցերու գրասենեակի պատասխանատու Կիրօ Մանոյեան:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Պարոն Մանոյեան, որքանո՞վ է հիմնաւորուած Թուրքիայի ակներեւ մտավախութիւնը, որ առաջիկայ ապրիլի 24-ին իր ամենամեայ աւանդական ուղերձում Միացեալ Նահանգների նորընտիր նախագահը, այնուամենայնիւ, կ'արտասանի «ցեղասպանութիւն» բառը:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Չեմ կարող ասել, թէ Թուրքիան մտահոգուելու պատճառ չունի, եւ Պարաք Օպաման չի արտասանելու «ցեղասպանութիւն» բառը: Թէպէտ հաստատապէս չգիտեմ՝ կ'արտասանուի՞ այդ բառը, թէ՞ ոչ, սակայն 50-50-ի հաւանականութիւնը այս անգամ շատ աւելի յուսադրող է, քան նախորդ տարիներին էր:

Միացեալ Նահանգների արտաքին գործերի նախարարի Թուրքիա կատարած այցի ժամանակ Ցեղասպանութիւնը ճանաչելու հարցը քննարկելու կամ քննարկման առարկայ չդարձնելու շուրջ որոշակիութիւն չկայ: Յամենայն դէպս, Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարարը հետագայում իր հարցազրոյցներից մէկում ասել է, թէ Միացեալ Նահանգները քաջատեղեակ են Թուրքիայի զգայութիւններին: Միաժամանակ թուրքական մի հեռուստակայան հանգամանալի հարցազրոյց է ունեցել Հիլըրի Քլինթընի հետ, որի ընթացքում Ցեղասպանութեան խնդիրը չի արծարծուել:

Տպաւորութիւն է ստեղծուում, որ ամերիկեան կողմը որդեգրել է Ցեղասպանութիւնը ճանաչելու հարցը հրապարակային քննարկման առարկայ չդարձնելու մօտեցումը: Այստեղ մեզ, հայկական կողմի համար, առաւել մտահոգիչ է այն հանգամանքը, որ Թուրքիան իրեն արդէն իրաւունք է վերապահում խօսել Հայաստանի անունից:

Նոյն Ալի Պապաճանն իր վերջին հարցազրոյցի ժամանակ, նաեւ նախորդած առիթներով, յայտարարել է, թէ Ցեղասպանութեան փաստի հաստատելը կը խոչընդոտի Հայաստան-Թուրքիա բանակցութիւնների ընթացքը: Ապա հետեւութիւն է արել, թէ կարեւորը այդ բանակցութիւնները որեւէ կերպ չխանգարելն է:

Ի հարկէ, միանգամայն բացայայտ է, որ պաշտօնական Երեւանը Թուրքիայի դիրքորոշման հետ համաձայն չէ: Նոյնիսկ կ'ասէի՝ հակառակը: Հիմնաւորուած համոզմունք կայ, որ Ցեղասպանութեան փաստը ճանաչելն ել աւելի կը խթանի Թուրքիայի հետ Հայաստանի բանակցութիւնների ընթացքը:

Բացայայտ է նոյնպէս, որ հէնց նման արտաքին ճնշումների արդիւնքն է, որ Թուրքիան, ի վերջոյ, դժկամօրէն, բայց ստիպուած է եղել նստել բանակցային սեղանի շուրջ: Իր հերթին այս փաստը պերճախօս ապացոյց է, որ իր բոլոր դրսեւորումներում Թուրքիան կամ ճնշում է գործադրում, կամ ենթարկւում է ճնշման: Եւ ուրեմն ճնշումների լեզուն նրան խորթ չէ: Այս պարագայում, կարծում եմ, ճիշդ կը լինի, որ պաշտօնական Երեւանը յստակօրէն մատնանշի, թէ Ցեղասպանութեան փաստը ճանաչելու գործօնը որքան կարեւոր է իր համար:

Ճիշդ է, մեր արտաքին գործերի նախարարը յայտարարել է, թէ երբեք Սփիւռքին կոչ չի անելու չզբաղուել Ցեղասպանութիւնը ճանաչելի դարձնելու գործով, սակայն դա բաւական չէ: Բանն այն է, որ հիմա արդէն ամերիկեան որոշակի շրջանակներ Հայաստանի անունից Թուրքիայի կատարած յայտարարութիւններն են օգտագործում, փաստելու համար, թէ Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանաչելը նպատակայարմար չէ:

Հ.- Որքանո՞վ է արդարացուած մեր ակնկալիքը, որ երկար տարիներ Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանաչելու ջատագով Օպամայի եւ Քլինթընի՝ իշխանութեան գալուց յետոյ սառարկայական արդիւնք կարող է լինել:

Պ.- Ներկայիս արտաքին գործերի նախարար Հիլըրի Քլինթընը ոչ միայն դէմ չի եղել Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանաչելուն, այլեւ կողմ է քուէարկել Քոնկրեսի բանաձեւին: Նաեւ աւելի քան երկու տասնամեակ ներկայիս փոխնախագահ Ճօ Պայտընը աշխուժօրէն մասնակցել է ճանաչման գործընթացներին: Այժմեան Ամերիկայի վարչակազմի շատ պատասխանատուներ, նախարարներ նախկինում աշխուժօրէն աջակցել են Ցեղասպանութիւնը ճանաչելու աշխատանքներին:

Թէպէտ պնդելու հիմքեր չկան, սակայն շատ մեծ է հաւանականութիւնը, որ այս անգամ «ցեղասպանութիւն» բառը կը հնչի Միացեալ Նահանգների նախագահի ուղերձում: Դրա փաստերից մէկը թերեւս այն է, որ Թուրքիան այսօր չափազանց ու աննախադէպ մտահոգ է այս հարցով: Սակայն մենք իրաւունք չունենք առայժմ գոհանալու ու սպասելու, այլ պէտք է ե՛ւ բոլոր սփիւռքեան համայնքները, ե՛ւ Հայաստանի իշխանութիւններն ու արտաքին գործերի նախարարութիւնը անեն հնարաւորը, որ մեր կեցուածքն ու տեսակէտը միասնական լինի եւ յանգի առարկայական արդիւնքի:

Հ.- Հիմք ունե՞ն որոշ քաղաքական վերլուծաբանների միջոցով շրջանառուող գնահատականները, թէ Թուրքիան վերանայում է Միացեալ Նահանգների հետ յարաբերութիւնները եւ այս համաթեքսթում Հայաստանի հետ յարաբերութիւնները ձեւաւորելիս նախապայման չի դիտարկելու Արցախի հիմնախնդիրը, Ազրպէյճանի հետ Հայաստանի յարաբերութիւնները:

Պ.- Կարծում եմ, Միացեալ Նահանգները եւ Թուրքիան մնում են նոյն ռազմավարական դաշնակիցները: Թէպէտ դաշնակիցների միջեւ եւս մշտապէս մրցակցութիւն կայ: Յատկապէս օգոստոսեան պատերազմից յետոյ խնդիր է առաջացել, պարզապէս ազդեցութիւնը առաւել ծանրակշիռ դարձնելու առումով, քանի որ շրջանում միանգամայն նոր իրավիճակ է առաջացել:

Ճիշդ է նաեւ, որ Թուրքիան բաւական արագ, հաւանաբար նաեւ առանց Միացեալ Նահանգների հետ խորհրդակցելու, որոշակի քայլեր ձեռնարկեց եւ սերտացնում է յարաբերութիւնները Ռուսաստանի հետ: Այս հանգամանքն է, որ շատերի մէջ թիւր կարծիք է ստեղծում, թէ Միացեալ Նահանգներ-Թուրքիա յարաբերութիւնները վատացել են: Սակայն Միացեալ Նահանգների արտաքին գործերի նախարարի այցը, առաջիկայում էլ Միացեալ Նահանգների նախագահի այցը Թուրքիա լաւագոյնս է հաստատում, որ նրանց յարաբերութիւնների ռազմավարական բնոյթը չի փոխուել:

Հարցազրոյցը վարեց՝

ԳԷՈՐԳ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

«Հայոց Աշխարհ»

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒՐԱՑՄԱՆ ԴԷՄ

5 մարտ 2009-ին «Տը Քենետիըն ճուիշ նիուզ»ին մէջ լոյս տեսած է յօդուած մը, որուն խորագիրն է՝ «Հրեաները պէտք է մերժեն Թուրքիոյ կողմէ Ցեղասպանութեան ուրացումը»: Յօդուածագիրը՝ Նորմըն Լ. Էփսթայն կը յայտնէ, որ Կազայի հարցով Թուրքիոյ վարչապետ Էրտողանի յարձակումները Իսրայէլի դէմ պատճառ դարձած են զանգուածային ցոյցերու Թուրքիոյ մէջ. ցոյցեր, որոնք հանդիսացած են «ստորին հակասեմական ներկայացումներ»: Յօդուածագիրը որպէս հակասեմական տրամադրութեան օրինակ՝ կը յիշէ նաեւ նշան մը, որուն վրայ գրուած է՝ «Շուները կրնան մտնել, սակայն ո՛չ հրեաները եւ ո՛չ հայերը»:

Էփսթայն կը շեշտէ, որ Թուրքիոյ դատապարտումները Իսրայէլի արարքներուն կեղծաւորութեան գագաթնակէտն են՝ նկատի ունենալով երկրին մէջ կիրարկուող մարդկային իրաւունքներու անտեսումը, ինչպէս նաեւ՝ Իրաքի հիւսիսը կատարուած գինւորական գործողութիւնները, որոնք քիւրտ բնակչութենէն կը խլեն հազարաւոր զոհեր:

Յօդուածը կը մատնանշէ Թուրքիոյ եւ Իսրայէլի ռազմավարական կապերը, սակայն նեղացուցիչ կը նկատէ Ուաշինկթընի մէջ գործող Իսրայէլի ի նպաստ քարոզչութիւն կատարող խմբակցութիւններու դաշինքը՝ Թուրքիոյ ի նպաստ քարոզչութիւն կատարող խմբակցութիւններուն հետ, որոնց նպատակն է Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման բանաձեւին ձախողութիւնը:

Հայոց ցեղասպանութեան մասին մանրամասն պատմական ակնարկ մը ընթերցողին համար կը յստակացնէ յօդուածագիրին հաստատումը, թէ Թուրքիոյ ուրացումը կը գոյատեւէ՝ հակառակ Հայոց ցեղասպանութեան իրականութեան մասին համոզիչ եւ անհերքելի փաստերու:

«1922-ին արդի Թուրքիոյ ստեղծումէն ետք, Հայոց ցեղասպանութեան կտրուկ մերժումը անբաժան մասնիկը դարձած է թրքական ընկերութեան: Ոճիր կը նկատուի Ցեղասպանութեան մասին խօսիլը:

«Այս պատմական իրականութեան ուրացման մէկ այլ խանգարիչ երեւոյթն է, որ Ատոլֆ Հիթլէր զայն օգտագործած է արդարացնելու նացիներու Վերջնական լուծումը. «Ո՞վ այսօր կը յիշէ հայերուն բնաջնջումը»:

«Որպէս հրեաներ՝ աչալուրջ ենք եւ անհրաւաւած կը զգանք, ամէն անգամ որ սադայէլական Հոլոքոսթը ուրացողներ իրենց տգեղ գլուխը կը ցցեն եւ թունաւոր ատելութիւն կը տարածեն: Հետեւաբար բացարձակ բարոյական հրամայական մըն է, որ հրեական խմբակցութիւններ մասնակից չդառնան Թուրքիոյ գործադրած ոճիրի ուրացման:

«Իսրայէլ բաւական զօրաւոր է Թուրքիոյ հետ իր պայմաններով ռազմավարական դաշինքը վերատեսութեան ենթարկելու: Սակայն բարոյապէս անընդունելի է, որ ժողովուրդ մը, որ վերածնած է Հոլոքոսթի մոխիրներէն, մեղսակից դառնայ, նոյնիսկ դժկամութեամբ, այլ ցեղասպանութեան մը ուրացման գծով: Այս մէկը ընելը դէմ է նոյնինքն հրեական հոգիին էութեան»:

Նորմըն Էփսթայն բժիշկ մըն է Թորոնթոյի մէջ եւ հիմնադիրն է «Սուտանի մէջ ստրկութեան եւ չարչարանքի դէմ քանատացիներ» կազմակերպութեան:

ՅՈՒԼԻՆԷ

www.aztagdaily.com

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ ...

Շարունակուած 4րդ էջէն

«Մենք տունը հսկայական գրադարան ունէինք: Անոնք միշտ կը խօսէին պատմութեան ու անցեալին մասին», կ'ըսէ Պարտաքճը:

Թէեւ ան յստակօրէն յայտնած էր, թէ կ'ուզէր, որ թիւերը հրապարակուին, սակայն ան յամառօրէն կը հրաժարէր փաստաթուղթերը մեկնաբանելէն: Գիրքին մէջ Պարտաքճը որեւէ վերլուծութիւն չէ ըրած: Արդարեւ, Թալէաթի այրիին հետ հարցազրոյցէն եւ բնօրինակ փաստաթուղթերէն զատ գրութիւններ չկան:

«Ես չեմ ուզեր մեկնաբանել, այլ կ'ուզեմ, որ ընթերցողը ինք որոշէ», կ'ըսէ ան՝ աւելցնելով. «Կը կարծեմ, թէ Թուրքիոյ մէջ մենք փաստաթուղթերու կարիքը ունինք»: Պարտաքճըի կարծիքով, առարկայական հիմնաւորուած փաստեր օգտագործելով է, որ կարելի պիտի ըլլայ պատռել տարիներ շարունակ հարցը ծածկած զգացական յայտարարութիւններու շերտերը:

Սակայն, ըստ կարգ մը թուրք հասարակութիւնը ուսումնասիրողներու, լռութիւնը ցոյց կու տայ, թէ որքան արգիլուած է այս խնդիրին արծարծումը Թուրքիոյ մէջ: «Գիրքին կարեւորութիւնը կը փաստուի, երբ «Միլլիյէթ» թերթն բացի ոչ ոք կ'անդրադառնայ անոր», ազատական «Թարաֆ» օրաթերթին մէջ կը գրէ թուրք գիտնական Մուրաթ Պելկէ:

Այնուամենայնիւ, գիրքին Թուրքիոյ մէջ տպագրումը կը փաստէ Թուրքիոյ ժողովրդավարական հասունութիւնը: Արդարեւ, Պարտաքճը այս փաստաթուղթերը 27 տարի պահած է՝ սպասելով, որ Թուրքիա դառնայ այնպիսի երկիր մը, ուր փաստաթուղթերու հրապարակումը կատաղութիւն չի յառաջացներ:

Նոյնիսկ պետութիւնը այսօր ինքնապաշտպանութեան կարիքը կը զգայ: Անցեալ ամառ բանակին կողմէ պատրաստուած հայերու մասին քարոզչական տեսաերիզ մը ուղարկուած էր տարրական դպրոցներուն. սակայն կասեցուած էր հասարակութեան բողոքներէն ետք:

«Այս գիրքը պիտի չկարենայի տպագրել տասը տարի առաջ», կը խոստովանի Պարտաքճը՝ աւելցնելով. «Չիս դաւաճան պիտի անուանէին»:

«Մտայնութիւնը փոխուած է», եզրափակեց ան:

«Նիւ Եորք թայմզ»
Մարտ 9. 2009

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ՎԱԶԳԷՆ ԵՍԱՅԵԱՆԻ ԵՒ ԱՀԱՐՈՆ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆԻ

ՎԱԶԳԷՆ ԵՍԱՅԵԱՆ ՄԱՐԴԸ

«Ազատ Օր»ի հիմնադրութեան 55-ամեակին նուիրուած տօնակատարութիւններու շրջագծին մէջ եւ յատկապէս ներկայ «Բացառիկ»ի հրատարակութեան առիթով, ուրիշներու կարգին, մեր յիշողութեանը մէջ «Ազատ Օր»ի ընտանիքէն լուսաւոր դէմք մը կ'առանձնանայ, որ ամբողջ կեանք մը կոչումի վերածեց՝ ինքզինք նուիրաբերելով հրապարակագրական մարզին:

Այդ դէմքը յաւէտ սիրեցեալ Վազգէն Եսայեանն է, յունահայ մամուլի ծառան, համեստութեան տիպար հանրային սպասարկուն, որուն քնարերգակ բանաստեղծի եռգին բաւարար առիթ չգտաւ բանաստեղծական ստեղծագործութիւններու, խմբագրական աշխատանքի ծանր բեռը արգելք եղաւ իրեն, որ իր մտքին թռիչքն ու սրտին զգացումը կարենայ լիովին թուղթին յանձնել. եւ սակայն ան գիտցաւ իր նուիրումին մէջ բանաստեղծութիւն դնել: Բանաստեղծի տենչով աշխատեցաւ, բանաստեղծի ազնուութեամբ յատկանշուեցաւ իր շրջապատին համար, յունահայ գաղութին համար, հայութեան համար:

Խմբագիր Վազգէն Եսայեան, բառին ամբողջական իմաստով, հրապարակագիր չէր, չեղաւ երբեք, որովհետեւ ան սահմանուած էր թերեւս լիարժէք բանաստեղծ մը ըլլալու: Եւ սակայն, հայ կեանքի ապերախտ հրամայականներու պարտադրանքով չկրցաւ նաեւ բանաստեղծ ըլլալ, քանզի հայ մամուլի հեւքոտ վագքին մէջ, խմբագրական աշխատանքներու մաշեցնող առօրեային մէջ բնական էր, որ խեղդուէր բանաստեղծական ամէն զգացում, արգելակուէր ամէն թռիչք, ցամքէր ամէն ակունք: Այս մտնանշումները կարեւոր են անշուշտ Վազգէն Եսայեան անհատին ուրուագիծը պատկերելու համար, եւ սակայն չեն դադրիր մանրամասնութիւններ ըլլալէ: ԵԱԿԱՆԸ դէմքին բերած նպաստն է իր ընդգրկած ասպարէզին՝ կոչումի եւ զոհաբերութեան ճամբով: Գաղափարական շունչն է, վարակիչ ըլլալու չափ անձնուրացումը, ինքնանուիրումը՝ հանրային-հասարակական կեանքին, իրեն վստահուած գործին միջոցով: Եւ այս տեսակէտէն Վազգէն Եսայեան գիտցաւ ինքզինք արժեցնել՝ լուռ ու անտրտունջ տքնելով տիւ եւ գիշեր, յանուն հայ լեզուի բծախնդիր ընծայումին «Ազատ Օր»ի էջերէն, յանուն «Ազատ Օր»ի անխափան հրատարակութեան, որպէսզի հայ գիրը ամէնօրեայ իր բարեը տայ հայ տան, որպէսզի Յունաստանի ցիրուցան հայութիւնը հաղորդ դառնայ ազգային մեր իտէալներուն եւ հոգեկան կամրջումը անխզելի կապակցում մը ստեղծէ հայու բեկորներու միջեւ:

Ամէն բանէ առաջ ու ամէն բանէ վեր, ՄԱՐԴ էր Վազգէն Եսայեան, մարդու յատուկ մարդկային սահմանափակ կարողութիւններով: Եւ հասարակագիտական հասկացողութեամբ, մարդ անհատի արժէչափերը չեն ճշդուիր կարողութեանց որակական արժէքով միայն, այլ նաեւ ու մանաւանդ այն իրողութեամբ, որ կարողութեանց ու հնարաւորութեանց մատուցումը դէպի հասարակութիւն եւ ընկերութիւն ո՛ր մակարդակի վրայ տեղի կ'ունենայ մարդ անհատին կողմէ:

Այս իմաստով, եւ «Ազատ Օր»ի 55-ամեակի առիթով յիշատակուող խնկելի դէմքերու մէջ Վազգէն Եսայեանը եղաւ այն մարդը, որ հանրային կեանքի ի նպաստ եւ ի սպաս դրած իր կարողութեանց անշահախնդիր ու ամբողջական մատուցումով անառարկելիօրէն օրինակելի վարկ մը ապահոված էր արդէն իր կենդանութեան՝ իր նուիրումը երբեմն նոյնիսկ հասցնելով այն աստիճանի, որ փոխան զոհաբերութեան, ինչ որ իրմէ ակնկալուածն էր բնականաբար, ինքզինք կը վերածէր զոհի մը անփառունակ վիճակին: Որպէսզի... Վազգէն Եսայեանը, Վազգէն Եսայեանի իսկ աչքին հաստատուէր իբրեւ իր առաքելութեան գիտակից եւ իրաւ կոչումի տէր գաղափարական անհատի. .

«Ազատ Օր»ի 55-ամեակի «Բացառիկ»ին առիթով Վազգէն Եսայեան մարդը ուրուագծող այս քանի մը տողերը կեանք մը վաստակով շահուած բարոյական ու արդար տուրք մըն է մարդու մը, «Ազատ Օր»ի բազմավաստակ խմբագրին, որ եղաւ համակ սէր ու ազնուութիւն, համեստութիւն ու նուիրում, եւ որուն անունը անքակտելիօրէն շաղկապուեցաւ յունահայ կեանքի գրական բոլոր շարժումներուն, եւ լայն ծաւալի վրայ՝ հայ մամուլի պատմութեան՝ գաղափարական անշեղ վարքագծով, հաւատքով եւ հետեւողականութեամբ...

Յիշատակը գաղափարական հայ մարդուն, ջերմացնող ու վարակող ուժ ըլլայ թող բոլորիս համար՝ չամբողջացած հայրենիքին ի խնդիր տարուող հաւաքական մեր պայքարին մէջ:

ՅՈՒՇԵՐ ԱՀԱՐՈՆԷՆ

Երեսուն տարիներ առաջ, դեկտեմբերի ցրտաշունչ օր մը: Կ'ուղղուիմ «Ազատ Օր»ի տպարանը ծանօթանալու, աւելի ճիշդ՝ ճանչնալու համար «Գրաշարապետ» Ահարոնը: Արդէն իր անձը ուրուագիծ մը կազմած է երեւակայութեանս մէջ: Ընկերներս յաճախ խօսած են ինծի իր մասին՝ կատակախօս, զուարթամիտ, մամլոյ անշահախնդիր նուիրեալ, կուռ-լեզու հրապարակագիր: Յիսուն տարիներու լրագրական ասպարէզի վաստակաւոր:

Ճամբու ընթացքին կը փորձեմ իր պատկերը ամբողջական դարձնել մտքիս պաստառին վրայ՝ ինքզինքս քննութենէ մը անցընելու յստակ հոգեբանութեամբ: Պիտի կրնա՞մ արդեօք բացատրուած կերպար մը իր իսկութեան մէջ պատկերել՝ առանց տեսած ըլլալու:

Ճշգրտօրէն չեմ յիշեր հիմա այն կերպարանքը, զոր այն ատեն, երեւակայութեանս ճամբով կազմած էի Ահարոնի մասին: Որոշապէս գիտեմ սակայն, որ ինքզինքս կը նախատրամադրէի տեսնելու մէկը, որ իր խորաթափանց աչքերով պիտի պեղէր ընդերքները էութեանս: Գուշակելու փափաքս հետզհետէ տեղի կու տար ցանկութեան մը՝ տեսնելու համեստութեամբ օծուն մեծութիւն մը, որ կիսադարեան տքնանքէ, Հայ Գիրին սպասարկելու սրբազան նուիրումէն կը ծնի, նման անոնց, որոնք իրենց կեանքը փոխակերպած են ծառայութեան կերպի մը, եւ որոնց արժէքը լիութեամբ ճառագայթած է յետմահու միայն, կենսագիրներու միջոցով: Մեծութիւն մը, որուն դիմաց մարդ կ'անդրադառնայ պահ մը ահաւորութիւնը իր պզտիկութեան...

Գտած եմ տպարանի հասցէն: Կանգնած փողոցի անկիւնադարձին՝ վարանք մը կ'անհանգստացնէ զիս: Մտնե՞մ, թէ՞ յետադգեմ այցելութիւնս: Ի՞նչ ընթացք պիտի առնէ արդեօք առաջին հանդիպումին՝ մեր խօսակցութիւնը: Ի՞նչ պիտի ըլլայ արդեօք առաջին տպաւորութիւնը՝ իմ մասին: Ինքնավստահութիւնս գտնելու համար սիկարէթ մը կը վառեմ: Կը մտնեմ ներս, քիչ մը շուար:

Անշուք միջավայր մը՝ խոնաւութենէն թանձրացած մթնոլորտով: Տպագրական մեքենաներու համաչափ աղմուկը, թերթին մէջ յամեցող սիկարէթներու ծուխը, հնամաշ կազմածներու անխնամ կահաւորումն ու ժամանակէն կրծուած պատերը խառնիճաղանճ տեսարան մը կը պարզեն այցելու աչքերուս:

Առաջին հերթին աչքերս կը հանդիպին խմբագրին՝ Վազգէն Եսայեանին, որ սեղանի մը առջեւ նստած՝ զբաղած է փորձերու սրբագրութեամբ, այնքան հանդարտ ու անխռով, որ կարծես առանձնութեան մէջ գտնուած ըլլար, հեռու աղմուկէ ու մարդերէ: Կը մօտենամ իրեն, որուն հետ ծանօթանալու պատեհութիւնն ունեցած եմ նախապէս: Չուզելով խանգարել զինք՝ կեղծ բայց զգուշ հազով մը կը փորձեմ զգացընել ներկայութիւնս, գաղտագողի փնտռելով սակայն այն անձը, որուն համար էի եկած:

Մուտքին համակրելի դէմքով երիտասարդ մը եռանդագին կ'աշխատի տողաշար մեքենային վրայ: Չիս տեսնելուն՝ ժպիտով մը կը բարեւէ: Անդին՝ յուսահատ երեւոյթով ու տարիներու բեռը շալկած մարդ մը, սուրճի գաւաթը բերնին՝ այնագործէն կ'ըմպէ պարունակութիւնը, կեանքի աւիշը ծծողի գոհունակութեամբ: Ես կը շարունակեմ աչքերով, առանց յայտնի ընելու, փնտռել «Ահարոն»ը... Ու չեմ գտներ: Չեմ տեսներ իմ երեւակայածիս նմանող մարդ մը...

Խմբագիրը անդրադառնալով ներկայութեանս, հիւրընկալ ժպիտը դէմքին, աթոռ մը ցոյց կու տայ՝ գիս նստելու հրաւիրելով, ու

- Ահարո՛ն,- կը ձայնէ, խօսքը ուղղելով յուսահատ երեւոյթով մարդուն,- եկուր՝ ներկայացնեմ քեզի ընկերը, որ վերջերս ժամանեց Պէյրութէն՝ պաշտօնավարելու համար Յակոբեան վարժարանին մէջ:

Յուսահատ երեւոյթով մարդը, պարտադիր պարտականութիւն մը կատարողի տհաճութեամբ, բերնին մէջ հաւաքուած ծուխը գուլայ-գուլայ դուրս տալով՝ ծանրաքայլ կը մօտենայ ու կարծես ակամայ, ձեռքը երկարելով.

- Օ՛, ուրախ եմ,- կ'ըսէ հազիւ լսելի ձայնով:

- Ուրա՞խ, ինչո՞ւ ուրախ,- կ'անլրջանամ ես՝ անշքացնելու համար պահը, որուն այնքան երկիւղածութեամբ տրամադրուած էի մօտենալ: Անլրջութիւնս՝ ուղղած առաւելաբար իմ անձիս, ձախողանքիս: Ա՞յս մարդուն համար էր ուրեմն, կը մտածեմ արագ, որուն մասին ընկերներս այնքան գովասանքով խօսած էին ինծի, ասո՞ր էր, որ կուռքի կերպարանք տուած էի ես ու նմանցուցած զայն անմահներու սերունդին, խնկելի դէմքերուն...

Դիմացինս պարզ, անպաճոյճ, ուրիշներէ ոչինչով զատորոշուող մարդ մըն էր, յուսահատ երեւոյթով պաշտօնեայ մը...

- Ուրախ՝ անոր համար, որ մեր պարոն տնօրէնը երեք ամիսներու յոգնաջա՛ն ու ծանր գործերէ յետոյ իր արդա՛ր արձակուրդէն, հանգիստի՛ օրերէն քանի մը ժամեր բարեհաճած է զոհել ի վերջոյ ու ձանձրոյթը յանձն առած՝ մեզի, այս անհիւրընկալ սառնարան-նկուղը այցելելու... Ուրախ եմ, որ երբեմն-երբեմն մարդիկ կը յիշեն մեզ ալ:

Զղջացամ եմ արդէն անտեղի ու տխմար հարցումիս համար: Իսկապէս, այդ տեսակ միջավայրի, «Սառնարան-նկուղի» մը մէջ յիսուն տարիներ անտրտունջ աշխատիլն անգամ չափանիշ կարելի էր համարել զոհողութեան մը: Ինքզինքս կը զգամ նուաստ՝ իմ իսկ սեփական աչքիս ու փոքրացած՝ դիմացինիս առջեւ:

Հեգնանքը, դառնացեալ հոգիէ դրսեւորուած, որքան ալ խայթող, որքան ալ թթու, հաճելի թուեցաւ ինծի: Մտերիմ յանդիմանութեան մը շե՛շտը կար: Մտերմանալու ինքնատիպ ձեւ մը՝ վանողական հարցումիս դիմաց. Ահարոնին ձեւը:

Ահա, այսպէս էր, որ ես առաջին անգամ ճանչցայ Ահարոնը:

Հայ Գիրի անշահախնդիր սպասարկուն:

Յիսուն տարիներու լրագրական ասպարէզի նուիրեալ վաստակաւորը:

Հետզհետէ «Ազատ Օր»ի տպարանը ինծի համար կը դառնար փնտռուած յաճախավայր մը: Ազատ օրերուս հեղ մը կ'այցելէի հոն, ոչ այնքան թերթին տպագրութեան հետեւելու, որքան՝ Ահարոնին մտերմութեան մէջ ըլլալու համար:

Մտերմութիւնը Ահարոնին...

Դասական երաժշտութիւն մը, որ առաջին ունկնդրութեամբ ոչինչ կ'ունենայ հրապուրիչ, առինքնող, այլ սակայն, քանի մը անգամներու ունկնդրութենէ յետոյ, ձայնական ալիքներու ընդմէջէն տակաւ պարզուող երազային աշխարհի մը մէջ հոգիդ կը պարուրէ անորոշ ու քաղցր զգացումով մը, կը լեցնէ իրմով, կը մեկնի մեղմիւ՝ հոն ձգելով անուշ յիշատակ մը:

Մտերմութեամբ միայն կարելի էր թափանցել Ահարոնին ներաշխարհին, յուսահատ երեւոյթին ետին թաքնուած իր հոգիի կրակին, Գործին հանդէպ ունեցած իր հաւատքին իրաւութեան:

Ճշմարտութիւն է, որ ծանօթներու միջեւ ստեղծուած յարաբերութիւնները եթէ ջերմանան, սերտակցութիւնը՝ խորանայ ու ծանօթութիւնը փոխակերպուի փոխադարձ համակրութեան, հետզհետէ կը չքանան յարգալիր վերաբերում պարտադրող գիծերը ենթականերուն:

Եւ սակայն, ինչպէս բոլոր ճշմարտութիւնները, այս մէկն ալ ունեցաւ իր բացառութիւններէն մին՝ Ահարոնին մօտ:

Որքան մօտենայի իրեն, այնքան աւելի կը մեծնար աչքիս՝ իր ապրումներով, ընկերային հարցերու նկատմամբ իր ունեցած խոր հմտութեամբ ու... իր մտահոգութիւններովը անանձնական...

***

Նոր տարուան արձակուրդի օրեր: Կ'իջնեմ քաղաք: Կեդրոնական պողոտաները լուսազարդուած են: Ասդին-անդին Յիսուսը ծնունդը խորհրդանշող զարդանկարներ: Ցուցափեղկերու մէջ՝ Կաղանդ պապուկի խոշոր գլուխներ համաչափ շարժումներով ներս կը հրաւիրեն վարանող յաճախորդներ: Աթենքը ամբողջ կերպարանափոխուած է եւ վերածուած՝ գոյներու ցուցահանդէսի: Հակառակ ցուրտին՝ հաճելի տաքութիւն մը կը նշմարուի մարդոց դէմքերուն վրայ, քաղաքին մէջ: Սիրելի է Աթենքը, մանաւանդ՝ տօնական օրերու եռեւեփող կեանքով, խանդով:

Քայլերս կ'ուղղեմ տպարան, քաղաքին մոռցուած մէկ անկիւնին մէջ գտնուող մոռցուած մարդուն: Գետնայարկ «Նկուղ»ը առաջնորդող առաջին սանդխամատին վրայ կ'անդրադառնամ արդէն, որ օդը ցուրտ է: Կը մտնեմ ներս՝ ձեռքերս իրարու շփելով:

- Բարեւ ձեզ,- կ'ըսեմ՝ փորձելով ձայնիս տալ տօնական օրերու յատուկ ուրախ շեշտ մը եւ արտաքին աշխարհի մթնոլորտին խանդավառութենէն բան մը փոխանցելու զուր յոյսով:

- Ինչ է, տարբեր աշխարհի բնակիչներ ըլլալ կը թուիք, դուրսը մարդիկ իրար են անցեր լաւագոյն ձեւով դիմաւորելու համար Աստուածորդւոյն՝ ծնունդը, իսկ հոս նշոյլ մը անգամ չկայ տօնական օրերու զուարթութիւնը յատկանշող,- կ'ըսեմ՝ խօսքս յատկապէս ուղղելով Ահարոնին:

Աչքերը խոհուն արտայայտութիւն մը կը ստանան: Պահ մը կը մնայ մտածկոտ՝ յիշատակներէն ընկճուող մարդու մը տեսքով ու հազիւ լսելի ձայնով կը յարէ.

- Այո, այդպէս է, մարդիկ որքան իրականութիւններէ հեռանան, այդքան աւելի բուռն կերպով կը կառչին Յոյսին, Յանկութեան...

- Այսի՞նքն, չհասկցայ:

- Դուն կը կարծես, որ ժողովուրդներ, աշխարհի տարածքին Յիսուսի ծնո՞ւնդն է, որ կը տօնեն, թէ Անոր խոստացածը կը փնտռեն, խաղաղութիւնը աշխարհին, խաղաղութիւնը մարդկային հոգիին, որ երկու հազար տարիներէ ի վեր ոչ միայն չիրականացաւ, այլ տարուէ տարի հակառակն է որ առաւել շեշտ ու սաստկութիւն ստացաւ: Ամէն տարի այս օրերուն, հակառակ երկու հազար տարիներու դառն փորձառութեան, մարդիկ կը շարունակեն իրենց փորձը հաւատալու, սին հաւատք, որ այս տարին պիտի ըլլայ ի վերուստ խոստացուած խաղաղութեամբ պարգեւեալ տարի: Անգիտակից մղումով՝ այս օրերուն մարդկային հոգին նոր թափ կու տայ

"AZANT OP"
ԱԶԱՏ ՕՐ
ՕՐՈՒԱՆ ԼՈՒՐԵՐ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

խաղաղութեան փնտռտուքին, Յոյսին: Ահա այս է եղածը, դուրսը տեսածդ, ուրիշ ոչինչ:

- Դուն ինչ բացատրութիւն որ կ'ուզես, տո՛ւր: Ես միայն այն գիտեմ, որ եղածը լաւ կարգադրութիւն մըն է: Եթէ աշխարհին խաղաղութիւն չէ տրուած, գոնէ մեզի 15 օրուան փառաւոր արձակուրդ մը պարգեւուած է, ու ես կը բաւարարուիմ այսքանով,- կը կատակեմ իրմէ ժպիտ մը խլելու ակնկալութեամբ:

- Հա՛, իրաւունք ունիս,- կ'ըսէ քմծիծաղով,- արդէն ես ալ որոշած եմ յաջորդ գալստեանս կա՛մ ուսուցիչ ըլլալ եւ կա՛մ քահանայ, որպէսզի արձակուրդ ըսուածին համը առնեմ, անոր բարիքները վայելելու պատեհութիւնն ունենամ:

Կատակով արտասանուած խօսքեր, որոնք ահաւոր ճշմարտութիւնը կը պարփակէին յիսնամեայ իր տքնանքին, անլուր աշխատանքին:

Յիսուն տարիներու ընթացքին արձակուրդ չունեցաւ, չփնտռեց, չակնկալեց Ահարոնը,

Հայ Գիրի անշահախնդիր սպասարկուն:

Յիսուն տարիներու լրագրական ասպարէզի նուիրեալ վաստակաւորը:

***

Դարձեալ տպարան՝ Ահարոնին մօտ: Խմբագիրը վիրաբուժական գործողութեան ենթարկուելու համար կը գտնուի հիւանդանոց, եւ թերթին խմբագրական աշխատանքներու պատասխանատուութիւնն ալ առժամաբար ստանձնած է ինք: Խօսակցութիւնը կեդրոնացած է այժմու կեանքին հեւքոտ վագքին վրայ: Նկատելի դառնութեամբ մը կ'անդրադառնայ ներկայ դարուն մեքենականացումին, որ մարդուն կեանքը վերածած է տեսակ մը ժամացուցային դրութեան, անհոգի, աներազ:

- Երազ չէ մնացած հոգիներու մէջ. նի՛ւթ, նի՛ւթ. նի՛ւթ. Վագք նիւթի ետեւէ, եւ ահա այդ է պատճառը, որ բանատեղծութիւնը հողը կորսնցուցած է ներկայիս: Յազուագէպօրէն կը հանդիպիս նոր բանաստեղծներու: Ու այս միայն հայ իրականութեան յատուկ չէ, այլ համաշխարհային երեւոյթ է, դժբախտաբար...

Իր խօսքը կ'ընդմիջուի հեռախօսին զանգահարումով.

- Այո՞... Վայրկեան մը: Գրիչը ձեռք կ'առնէ ու թուղթի կտորի մը վրայ բաներ մը կը մրոտէ: Ծանուցում մըն է:

- Ահա ծանուցում դարձեալ: Մեր ազգային կեանքն ալ քայլ պահելով դարուն ոգիին՝ վերածուած է խորք չունեցող ցուցափեղկի: Տխուր եւ աղքատ իրականութիւնները կը պարտկուին շռայլ ու առատ ծանուցումներով: Մենք ալ պարտաւորուած՝ թերթը կը լեցնենք երկարապատում ծանուցումներով: Չենք կրնար մերժել դիմումները: Պիտճեական դժուարութիւններ եւ մանաւանդ... անասելի այլ մտահոգութիւններ հարկադրուած ենք նկատի ունենալ: Վաղը փետրուար 18 է: Տարեդարձը՝ համայնավարութեան դէմ հայութեան համաժողովրդային ծառացումին: Գրութիւն մը չէ ուղարկուած այս առիթով, ահա մեր կացութիւնը: Հոգիները պարպուած են, խորանները՝ քանդուած:

Ապա, մոռցուած բան մը յիշողի պէս, թուղթ մը երկարելով ինծի.

- Առ, ամփոփուէ եւ վաղուան համար բան մը գրէ՛ փետրուար 18-ի շուրջ, իբրեւ խմբագրական,- կ'ըսէ:

Շշմած եմ: Յօդուած գրել տպարանի մեքենաներու խժալուր աղմուկին մէջ, առանց կանխապատրաստութեան, կարելի՞ է արդեօք: Մերժումը անկարողութեան նշան պիտի համարուի անտարակոյս ու վարկս զերոյի իջեցնէ իր աչքին: Կը փնտռեմ պատճառաբանութիւն մը՝ խուսափելու համար փորձաքարէն: Գլխու ցաւ առարկել ծիծաղելի պիտի ըլլար անշուշտ: Եւ յանկարծ գիւտ մը ըրածի պէս.

- Ձգէ ճանըմ,- կ'ըսեմ,- այս տարի ալ պակաս ըլլայ խմբագրականը, կարդացողը ո՞վ:

- Իրաւունք ունիս: Հազուագիւտ դարձած են ընթերցողները հայ իրականութեան մէջ: Բայց եթէ հինգ հոգի ալ կայ թերթը փնտռող, կ'արժէ, որ ճիգը չպակսի ատոնց համար իսկ: Արտահայաստանի հայութեան ընթերցասիրութեան նուազումին հետ, ազգային մեր դիմագծի գունատումը առաւել եւս շեշտուեցաւ: Հակառակ ասոր, սակայն, անուրանալի է, որ Սփիւռքի տարածքին հայկական մամուլի ցանցը կը շարունակէ տակաւին իրեն վիճակուած անփոխարինելի դերակատարութիւնը՝ հայ զանգուածները առաջնորդողի ու ազգային հարցերու նկատմամբ քաղաքական հասունացում առաջացնողի իր կոչումին մէջ: Մամուլի միջոցով է, որ զանազան շրջաններու մէջ ցանուցիր հայու բեկորներու հոգիները իրարու կը կամրջուին, հասարակաց կապ մը կը գոյանայ իրարու միջեւ: Նոյնիսկ եթէ կարդացող չըլլայ, հայ տունէ ներս հայկական թերթի մուտքն իսկ բարերար ազդեցութիւն կ'ունենայ անպայման, ազգային պատկանելիութիւնը յիշեցնող տեսակ մը ազդակ իբրեւ: Այնպէս, որ անհրաժեշտ է հպարտութիւն ներշնչող թուականները, տարեդարձի առիթներով յիշեցնել միշտ: Նստէ եւ բան մը գրէ ուրեմն:

Հարկադրուած՝ տեղի տալով իր պնդումին, գրիչը ձեռք կ'առնեմ: Փետրուար 18-ի **աքթ**ին մասին շատ լսած ու կարդացած եմ: Այնպէս որ, բաւական դժուարութենէ ետք, կը յաջողիմ գրութիւն մը ներկայացնել Ահարոնին:

Կ'առնէ, մտովի կը կարդայ, կ'երկարէ տողաշարի վրայ աշխատող երիտասարդին, որպէսզի յաջորդ օրուան թիւով հրատարակուի: Յայտնապէս գոհունակութիւն մը տարածուած է դէմքին վրայ: Թերեւս անոր համար, որ յուսախաբ չէի ըրած զինք:

Չեմ գիտեր, որ եթէ ան տակաւին մեր մէջ ըլլար ու իր անձին կապուած այս քանի մը տողերը կարդար, պիտի հաւնէ՞ր ու երկարէ՞ր արդեօք տողաշարի վրայ աշխատող երիտասարդին...

Մ. ՔԻՒՐՏՕՂԼԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 8

ԿԱՊԻԿՆԵՐԸ ԿՐՆԱՆ ՀԱՆՈՒՄ ԸՆԵԼ...

Փետրուարի կէսերուն Միացեալ Նահանգներու մէջ կատարուած ուսումնասիրութիւններէն մէկը առաջին անգամ ըլլալով ցոյց տուած է, որ կապիկները կրնան շատ կարճ ժամանակի մէջ եւ անսխալ կերպով հանում կատարել:

Այսուհանդերձ, ամերիկացի մասնագէտներ յայտնած են, որ ուսումնասիրութեան մէջ նկատի առնուած կապիկներէն իւրաքանչիւրը գտնուած է պաստառի մը առջեւ, որուն միջոցով անոր ներկայացուած է որոշ թիւով կէտեր: Ապա մեծ քառակուսի մը յայտնուած է եւ ծածկած է այդ կէտերը, որմէ ետք այս վերջիններէն մաս մը դուրս եկած է քառակուսիին ետեւէն եւ շատ արագ անհետացած է, իսկ մնացեալ կէտերը ծածկուած մնացած են անոր ետեւ:

Փորձարկման վերջաւորութեան տարբեր թիւով կէտերու երկու խումբ յայտնուած է պաստառին վրայ: Անոնցմէ մէկը պարունակած է մեծ քառակուսիին ետեւ մնացած կէտերուն ճշգրիտ թիւը: Հետեւաբար կապիկը ընտրած է այդ խումբերէն մէկը՝ դպչելով պաստառին այն բաժինին, որ ներկայացուցած է իր ընտրած կէտերու խումբը:

Իւրաքանչիւր ճիշդ պատասխանէ ետք անիկա ստացած է իր նախասիրած մէկ ուտելիքը:

Վերոնշեալ ամբողջ գործընթացը տեղի ունեցած է միայն երկու երկվայրկեանի մէջ:

Մասնագէտները նշեալ կապիկները բազմաթիւ նմանօրինակ փորձարկումներու ենթարկելէ ետք գտած են, որ անոնք գրեթէ միշտ ալ ճիշդ պատասխան ընտրած են:

Վերոնշեալ ուսումնասիրութիւնները գլխաւորող ամերիկացի հոգեբան Ճեսիքա Քանթլոն ըսած է, որ կապիկները չեն համրած այս կէտերը եւ ոչ ալ՝ ընդհանուր թիւէն պակսած կէտերը, այլ անոնք գործածած են շատ աւելի անմիջական ձեւ մը, որ մասնագէտները զայն կոչած են «թիւի նշանակութիւն»:

Մասնագէտ Քանթլոն բացատրած է, որ կապիկները արագ ակնարկով մը կրցած են ճշդել կէտերուն մօտաւոր թիւը, ինչպէս նաեւ՝ անոնց պակսելէն ետք մնացող կէտերուն մօտաւոր թիւը եւ, այդպիսով, ընտրած են ճիշդ պատասխանը:

Երբ մասնագէտները նմանօրինակ փորձարկումներ կիրարկած են դպրոցական բարձրագոյն կարգերու աշակերտներու վրայ, անոնք եւս կրցած են երկու երկվայրկեանի մէջ ճշգրիտ պատասխաններ ընտրել պաստառին վրայ:

Մասնագէտ Քանթլոն ըսած է, որ վերոնշեալ փորձարկումներուն մէջ մարդուն ու կապիկին խնդիր լուծած ձեւին մէջ յայտնուած նմանութիւնները ցոյց կու տան, թէ անոնց նշեալ կարողութիւնը մաս կը կազմէ թիւերու կապակցաբար անոնց ունեցած տրամաբանութեան նախնական համակարգի մը, որ միլիոնաւոր տարիներու եղափոխութիւն ապրած է:

Նախապէս տարբեր անասուններու վրայ կիրարկուած ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, որ անոնք սահմանափակ կարողութիւն ունին հանում կատարելու: Սակայն կապիկներուն վրայ կիրարկուած նորագոյն ուսումնասիրութիւնները ցոյց տուած են, որ անոնք մեծ յաջողութեամբ կրնան հանում ընել եւ միայն մարդը չէ, որ կրնայ նմանօրինակ մտային աշխատանք կատարել:

Մասնագէտ Քանթլոն յայտնած է, որ կապիկները հանում կատարելու այդ բնատուր ճարպիկութիւնը կը գործածեն, որպէսզի կարենան արագ ակնարկով մը ճշդել, թէ մօտաւորապէս որքա՛ն ուտելիք կը գտնուի տուեալ միջավայրի մը մէջ եւ ըստ այնմ որոշեն, թէ պիտի մնա՞ն այնտեղ, թէ՞ այլ վայրեր պիտի փոխադրուին:

Այլ խօսքով անոնց նշեալ կարողութիւնը կը նպաստէ, որպէսզի անոնք կարենան գոյատեւել տարբեր միջավայրերու մէջ:

ՀՆԱԳՈՅՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒՆ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՑԱԾ ԿՐԻԱՆԵՐՈՒՆ ՓՈՐԸ ՄԻԱՅՆ ՊԱՏԵԱՆՈՎ ԾԱԾԿՈՒԱԾ Է

Վերջերս Չինաստանի հարաւ-արեւմուտքը գտնուող շրջաններէն մէկուն մէջ հնագոյն դարաշրջաններուն ապրած կրիաներու բրածոներուն յայտնաբերումը կրնայ որոշ չափով յստակացնել, թէ ինչպէ՛ս կրիաները ստացած են իրենց պատեանը:

Նշեալ բրածոներուն ուսումնասիրութիւնը կիրարկող չինացի մասնագէտները գտած են, որ մօտաւորապէս երկու հարիւր քսան միլիոն տարի առաջ ապրած այդ կրիաները ներկայիս գոյութիւն ունեցող կրիաներուն կռնակը ծածկող պատեաններուն նմանող պատեաններ չեն ունեցած իրենց կռնակին վրայ, սակայն անոնց փորը լաւապէս պաշտպանուած եղած է տափակ պատեանով մը:

Մասնագէտները ըսած են, որ նմանօրինակ յայտնաբերում մը կը հիմնաւորէ այն տեսութիւնը, որուն համաձայն, կրիաներուն պատեանը նախ եւ առաջ կազմուած է անոնց փորին վրայ: Նշեալ տեսութեան մէջ բացատրուած է նաեւ, որ ժամանակի ընթացքին կրիաներուն կողին ու կռնակին ոսկորները հետզհետէ ընդլայնելով՝ դէպի դուրս ցցուած են: Ապա նշեալ ոսկորները իրարու միանալով՝ կազմած են ներկայիս անոնց կռնակը ծածկող պատեանը:

Կրիաներու պատեանին եղափոխութեան հետ առնչուած այլ տեսութիւն մը ցոյց տուած է, որ այդ պատեանները կազմուած են կրիաներուն մորթին մէջ գտնուած զրահի նմանող ոսկրուտ կտորներու միացումով: Նմանօրինակ ոսկրուտ կտորներ յայտնուած են նաեւ կարգ մը հոյամողէզներու, ինչպէս նաեւ կոկորդիլոսի նմանող սողուններու մարմինին մէջ:

Սակայն նախապատմական ժամանակներուն ապրած եւ իրենց փորին վրայ տափակ պատեան ունեցած կրիաներուն պատեանը այդպիսի ոսկրուտ կտորներէ չէ կազմուած:

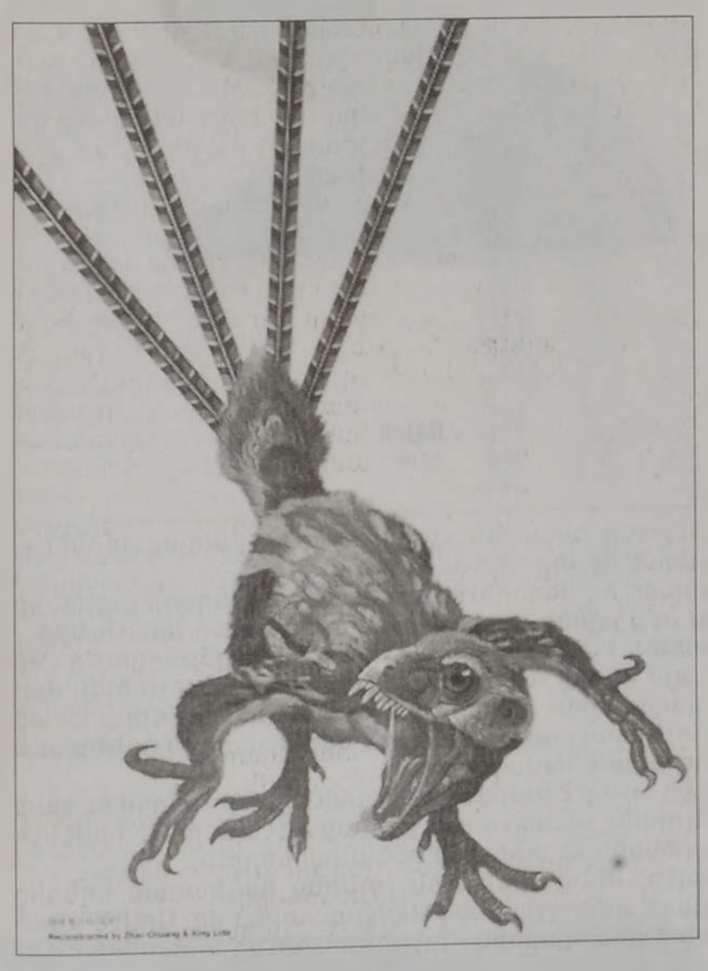
Չինացի մասնագէտ Չան Լի ըսած է, որ եթէ կրիաներուն պատեանը նախ եւ առաջ կազմուած է անոնց փորին վրայ, ապա կարելի է հետեւցնել, որ հնագոյն ժամանակներուն գոյութիւն ունեցած կրիաները ջուրին մէջ ապրած են, քանի որ, եթէ ցամաքի վրայ ապրած ըլլային, գետինը պիտի պաշտպաներ անոնց փորը եւ այս վերջինը պատեանով պիտի չծածկուէր: Սակայն, նկատի ունենալով, որ ջուրին մէջ անոնց փորը անպաշտպան կը մնար գիշատիչներուն առջեւ, այսուհանդերձ, այս վերջինին պատեանով ծածկուիլը պիտի պաշտպաներ զանոնք գիշատիչներուն կեր դառնալէ:

ԹՌՉՈՒՆՆԵՐՈՒ ՆՄԱՆԱԾ ՀՈՅԱՄՈՂԷԶՆԵՐՈՒՆ ՄԱՐՄԻՆԸ ԾԱԾԿԱԾ ՓԵՏՈՒՐՆԵՐԸ ՉԵՆ ԾԱՌԱՅԱԾ ԹՌՉԵԼՈՒ, ԱՅԼ ՊԱՐԶԱՊԷՍ՝ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

2008 տարուան նոյեմբերին բրածոներու ուսումնասիրութեամբ զբաղող չինացի մասնագէտներէն՝ թռչնագգիներուն ընտանիքին պատկանած հոյամողէզները ունեցած են մարմնի տարօրինակ կերտուածք մը, որ յատկանշուած է պոչին վրայ յայտնուած երկար ու ժապաւէնի նմանութիւն ունեցող փետուրներով, ինչպէս նաեւ՝ անոնց մարմինը ծածկած կարճ փետուրներով:

Սակայն բրածոներու մասնագէտները հետաքրքրական գտած են, որ այդ փետուրները չեն ծառայած թռչելու, այլ պարզապէս՝ ցուցադրութեան, նկատի ունենալով, որ անոնք գունաւոր եղած են եւ գեղեցիկ տեսք ունեցած են:

Ինչ կը վերաբերի նշեալ հոյամողէզներուն թռչնագգիներու ընտանիքին մէջ դասուած ըլլալուն, անոնք պարզապէս իրենց փետուրներուն համար այդտեղ ներառուած են, ինչպէս նաեւ սովորական հոյամողէզներու մարմնին կերտուածքէն տարբեր կերտուածք ունեցած են: Իսկ թռչնագգիներու ընտանիք ըսելով պէտք է նկատի ունենալ միլիոնաւոր տարիներ առաջ գոյութիւն ունեցած թռչնագգիները, որոնք ներկայիս գոյութիւն ունեցող թռչնագգիներէն շատ տարբեր եղած են իրենց մարմնին ունեցած կերտուածքով ու տարօրինակ ապրելակերպով:

ԱՂԱՒՆԻԻ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՑԱԾ ՀՈՅԱՄՈՂԷԶՆԵՐԸ

2007 տարուան վերջաւորութեան Մոնկոլիոյ խորերը գտնուող բլուրներուն վրայ ապրող հողագործներ պատահականօրէն յայտնաբերած են երկար պատահականօրէն փետուրներով ծածկուած պոչեր ունեցող հոյամողէզներու բրածոներ եւ անմիջապէս տեղեակ պահած են շրջանի պատասխանատու մարմինները:

Այսուհանդերձ, բրածոներու ուսումնասիրութեամբ զբաղող մասնագէտները գտած են, որ այդ հոյամողէզները ապրած են մօտաւորապէս 152-168 միլիոն տարի առաջ. ինչ որ հետեւցնել տուած է անոնց, որ թռչունի նմանած հոյամողէզները գոյութիւն ունեցած են ամէնէն նախնական թռչնագգիներէն քիչ մը աւելի առաջ:

Թէեւ հոյամողէզները ընդհանրապէս յատկանշուած են իրենց հսկայ մարմինով, սակայն փետուր ունեցող հոյամողէզներուն մարմինը միայն աղաւնիի մը մարմնին մեծութիւնը ունեցած է:

Մասնագէտները բացատրած են, որ թռչուններու նմանած այդ հոյամողէզներուն մարմինը ծածկած փետուրները չեն ունեցած թռչելու համար անհրաժեշտ եղող յատուկ կերտուածքը: Անոնք հաւանական գտած են, որ այդ փետուրները կրնան ծառայած ըլլալ՝ զոյգեր հրապուրելու, հակառակորդը վախցնելու, ինչպէս նաեւ՝ միեւնոյն ընտանիքին պատկանող հոյամողէզներուն որոշ վտանգէ զգուշացնող նշաններ ղրկելու:

Վերոնշեալ ուսումնասիրութիւնները գլխաւորող չինացի մասնագէտ Ֆուչենկ Չանկ ըսած է, որ հոյամողէզներուն փետուրներուն իբրեւ հաղորդակցութեան միջոց գործածուիլը, նախքան անոնց թռչելու եւ կամ միջավայրի ջերմաստիճաններուն կրած փոփոխութիւններէն պահպանելու համար գործածուիլը, շատ սկզբնական զարգացում եղած է:

ՄԱՐՄՆԻ «ԱՐՏԱՌՈՑ» ԿԵՐՏՈՒԱԾՔ

Հնագոյն ժամանակներու թռչնագգիներու ընտանիքին պատկանած հոյամողէզներուն ապրած վայրը հարուստ եղած է այդ ժամանակներուն գոյութիւն ունեցած տարբեր տեսակի բոյսերով ու անասուններով: Մասնագէտները գտած են նաեւ, որ այդ հոյամողէզները միեւնոյն ատեն եղած են թէ՛ բուսակեր, եւ թէ՛ մսակեր, սակայն անոնք ամէնէն աւելի որսացած են յատուկ տեսակի մողէզներ, նկատի ունենալով, որ այս վերջիններուն առատօրէն գոյութիւն ունեցած են այդ վայրերուն մէջ:

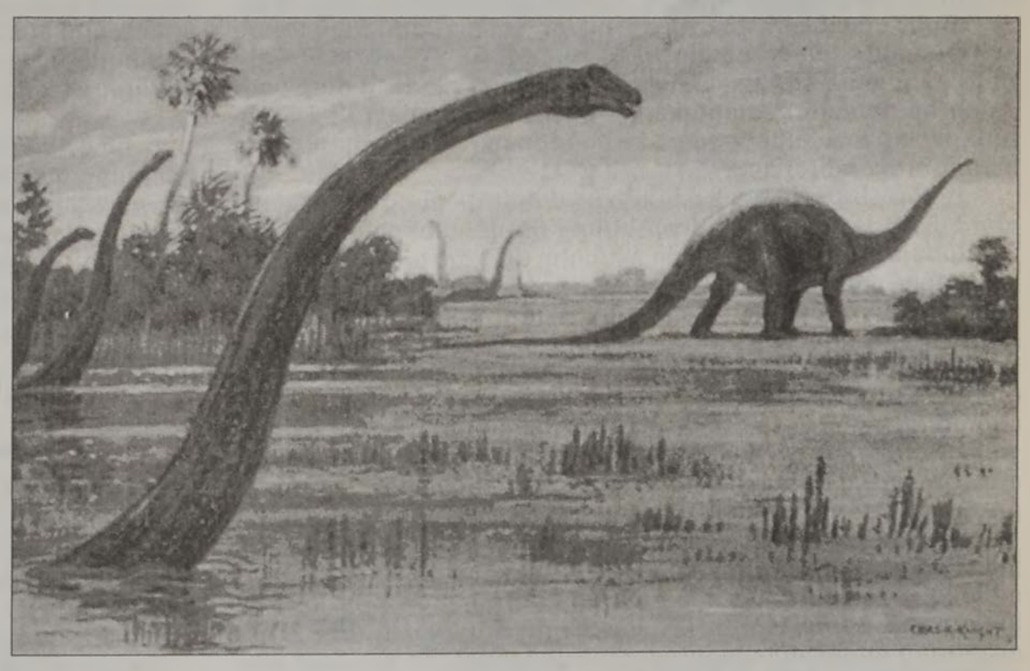
Նշեալ հոյամողէզներուն բրածոներուն ուսումնասիրութիւնը ցոյց տուած է, որ անոնք ջայլամներուն ու հնդկահաւերուն ճանկերուն նմանող ճանկեր ունեցած են: Ինչ կը վերաբերի անոնց ատամներուն, ապա հերձատամները (բերնին առջեւի մասին վրայ գտնուող ատամները) մեծ եղած են եւ սովորականէն աւելի դուրս ցցուած են: Նմանօրինակ շարուածք ունեցող ատամները նպաստած են, որպէսզի հոյամողէզները կարենան յափշտակել համեմատաբար փոքր անասուններ, ինչպէս, օրինակ, փոքր ստնաւորներ ու մողէզներ: Անոնք որսացած են նաեւ միջատներ:

Մասնագէտները «արտառոց» կոչած են հոյամողէզին մարմնին կերտուածքը, քանի որ յայտնուած բրածոներուն ուսումնասիրութիւնը ցոյց տուած է, որ այդ կերտուածքը տարբեր անասուններու մարմնին կերտուածքին յատուկ եղող ձեւերու խառնուրդ մը ունեցած է: Այսպէս, օրինակ, հոյամողէզին թեւերուն ոսկորներն ու կարճ ոսկրուտ պոչը նմանած են թռչուններուն ունեցած պոչին ու թեւերու ոսկորներուն: Իսկ անոր փոքր գանկն ու հսկայ հերձատամները նմանած են հնագոյն ժամանակներուն գոյութիւն ունեցած տարբեր տեսակի թռչնագգիներու գանկին ու հսկայ հերձատամներուն:

Մասնագէտ Չանկ ըսած է, որ անասուններու տըւեալ ընտանիքի մը մարմնի կերտուածքին յատուկ եղող ձեւերուն անասուններու այլ ընտանիքի մը մէջ տարբեր դրսեւորումով յայտնուիլը այնքան ալ արտասովոր երեւոյթ մը չէ եղած:

Շար.ը՝ էջ 10

ԱՄԷՆԷՆ ՄԵԾ ՀՈՅԱՄՈՂԷԶՆԵՐԸ ՀՍԿԱՅ ԴԱՐՁԱԾ ԵՆ՝ ԻՐԵՆՑ ՈՒՏԵԼԻՔԸ ՉԾԱՄԵԼՈՒՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ...

2008 տարուան վերջաւորութեան գերմանացի խումբ մը հետազօտողներ յայտնած են, որ միլիոնաւոր տարիներ առաջ գոյութիւն ունեցած հոյամողէզներուն ամէնէն հսկայ տեսակը իր այդ կազմը ստացած է՝ բերնին մէջ գտնուած ուտելիքը առանց ծամելու կլլելով:

Նշեալ տեսակի հոյամողէզներուն ծանրութիւնը հասած է մինչեւ ութսունութ թոնի, ինչ որ Ափրիկէի մէջ ապրող փիղերուն ունեցած ծանրութեան մօտաւորապէս տասը անգամը կը կազմէ: Իսկ անոնց հասակը եղած է աւելի քան եօթը մեթր:

Հետազօտողները գտած են, որ աշխարհի ամէնէն հսկայ հոյամողէզներու նշեալ տեսակը գոյատեւած է մօտաւորապէս հարիւր քառասուն միլիոն տարի եւ վաթսունհինգ միլիոն տարի առաջ միայն անհետացած է երկրագունդի երեսէն:

Կարգ մը գիտնականներու համաձայն, նշեալ հոյամողէզները եղափոխուելով՝ ստացած են այդ հսկայ կերպարանքը, որպէսզի գիշատիչ անասուններ չկարենան որսալ զանոնք: Սակայն, թէ ինչպէ՛ս անոնք պահպանած են այդպիսի հսկայ կերտուածք ունեցող մարմիններ, երկար ատեն առեղծուած մնացած է գիտնականներուն մօտ, նկատի ունենալով, որ հոյամողէզներու այդ տեսակը բուսակեր եղած է:

Նաեւ այդ հոյամողէզները քիչ թիւով փոքր հերձատամներ ու աղօրիքներ ունեցած են, որոնք իրենց նախնական վիճակին մէջ եղած են: Հետեւաբար անոնք իրենց ուտելիքը կլլած են՝ գրեթէ առանց կտրտելու ու ծամելու: Այսպէս, օրինակ, անոնք կարողութիւն ունեցած են թուփ մը ամբողջութեամբ մէկ անգամէն կլլելու:

Հսկայ հոյամողէզներուն մարմնին մեծութիւնը դանդաղեցուցած է անոնց շարժումները. նոյնիսկ անոնց քալուածքը ծանր եղած է: Սակայն անոնք մեծ քանակութեամբ ուտելիք սպառած են շատ կարճ ժամանակի մէջ:

Վերոնշեալ ուսումնասիրութիւնները գլխաւորող բրածոներու գերմանացի մասնագէտ Մարթըն Սենտըր յայտնած է, որ նշեալ հոյամողէզները անպայմանօրէն երկար վիզ ունեցած են, որպէսզի կարենան հասնիլ բարձր ծառերուն վրայ գտնուող պտուղներուն, ինչպէս նաեւ

Շար.ը՝ էջ 9

www.hamazkayin.com

ՎԱՉԳԷՆ ԵՍԱՅԵԱՆ...

Շարունակուած 6րդ էջէն

***

Երեքով նստած ենք քաղաքի փարթամ ծաղարաններէն մէկուն մէջ: Կ'ուզենք համոզել գինք, որ ընկ. խմբագրին ապաքինումէն ետք, ինքզինք ձերբազատէ տպարանային մաշեցնող աշխատանքներէն, հաստատուի խմբագրատուն եւ ամբողջութեամբ նուիրուի խմբագրական աշխատանքներու եւ թերթին բովանդակութիւնը ճոխացնէ յօդուածագրութիւններով: Այդ առիթով անգամ մը եւս կը յիշեցնենք իրեն իր արդար իրաւունքը՝ օգտուելու Ընկերային ապահովութեան սնտուկի (ԻԳԱ) կենսաթոշակէն, զոր ստանալու պարագային իր ամսական եկամուտը աւելի քան պիտի կրկնապատկուէր: Անհրաժեշտ էին կարգ մը ձեւակերպութիւններ, զորս անհասկնալի անհոգութեամբ չէր կատարած եօթը տարիներէ ի վեր, զրկուելով եօթը տարիներու հանգստեան ամսաթոշակէն, անիմաստաբար...

Մեր թելադրանքը մտիկ կ'ընէ՝ առանց խանդավառութեան ու անհետաքրքրական բան մը իմացողի պէս եւ կը յարէ անորոշաբար.

- Հա՛, իրաւ, լաւ կ'ըլլայ, որ այդ հարցն ալ կարգադրեմ այս օրերուն:

Մեռաւ: Անվերադարձ մեկնեցաւ այս աշխարհէն իր արդար վաստակին արդար իրաւունքէն՝ հանգստեան թոշակէն առանց օգտուելու:

Մարդիկ երբեք չհասկցան, թէ ինչո՛ւ այդքան անիմաստ անտարբերութեամբ չօգտուեցաւ իր իրաւունքէն, եւ ինք երբեք չհասկցաւ, որ մարդիկ ինչո՞ւ այդքան փութեռանդն կը պնդէին իրեն՝ հետաքրքրուելու իր նիւթական կացութեան բարելաւումով:

Նի՛ւթ, նի՛ւթ, նի՛ւթ: Դառնութիւնը Ահարոնին:

Հայ Գիրի անշահախնդիր սպասարկուին:

***

Վերջին հանդիպումը Ահարոնին հետ, հիւանդանոցի իր խուցին մէջ, սրտայոյզ ու ողբերգական միանգամայն: Իր վրայ հսկողներ կը պատմեն, թէ ինչպէս նախորդ գիշեր տագնապալի իր զառանցանքին մէջ պոռթկացած է ան՝ բժշկական քննութեանց համար կաշկանդուած իր ձեռքերը ազատելու կապանքներէն, որպէսզի կարողութիւնն ունենայ ի մտի ունեցած յօդուածը գրել, յաջորդ օր լոյս տեսնելիք «Ազատ Օր»ի թիւին մէջ: Ահարոն ցրուած երեւոյթով. ակնապիշ մտիկ կ'ընէ իր մասին ըսուածները, ապա, կը փորձէ ծիծաղիլ, սակայն չի յաջողիր, շնչարգելութեան պատճառով: Ի տես յուսահատական իր վիճակին՝ առաւել եւս կը մռայլինք ու տխրութիւնը բացայայտ կը դառնայ մեր դէմքերուն վրայ: Տխրութիւնը՝ որքան իր անձին համար, նոյնքան նաեւ գաղութին հաշուոյն, որ իր մահով անչափելի, թերեւս անդարմանելի կորուստի մը պիտի ենթարկուի...

Ահարոն կռահելով կարծես մեր մտածումը՝ կը յարէ.

- Ի՞նչ է, սգաւորի երեւոյթ առեր էք ամէնքդ ալ: Կը կարծէք, որ պիտի մեռնի՞մ: Չէ՛, գիտէք, որ ատանկ անհամ անակնկալներ չեմ սիրեր ընել: Եթէ այդ տեսակ միտք ունեմ, յառաջագունէ կարծիքները կը պատրաստեմ այդ ուղղութեամբ ու յետոյ է որ....

Տարօրինակօրէն դերերը շրջուած են: Մենք, որ այցելած ենք գինք քաջալերելու եւ մխիթարելու համար, ինքն է, որ կը սրտապնդէ մեզ՝ մահուան իր անկողնին մէջէն յուսադրիչ խօսքեր փորձելով արտասանել: Ապա, երբ առանձին կը մնանք, ձեռքս իր ափին մէջ սեղմելով՝ հազիւ լսելի ձայնով կը շշնջայ.

- Գոնէ դուն այդ երեւոյթը պէտք չէ առնես: Զանազան առիթներով, ոմանք բեմերէն՝ ճառերով, ես «Նկուղ»էս՝ գրիչովս, յայտնած ենք միշտ, որ մարդ պէտք չէ մահէն վախնայ: Հիմա որ հասած է ժամանակը, հիմա որ մօտեցած եմ մահուան, պէտք է վախնա՞լ անկէ եւ սնա՞նկ յայտարարել մեր այդ համոզումը, հաւատքը...:

- Իրաւունք ունիս,- կը կմկմամ մեղմիւ,- բայց եւ այնպէս գիտեմ, որ այդ ակնարկութիւնները կը վերաբերին այն պարագաներուն, երբ իտէալի մը ի խնդիր մղուած պայքարի ճամբուն վրայ անհրաժեշտ կը զգայ իր անձը զոհել: «Գիտակցեալ մահ»ն է ատիկա: Ասկէ զատ, ազգին կամ հաւաքականութեան անօգուտ կեանք մը աւելի կամ պակաս՝ դարձեալ ոչինչ: Հայ մամուլը պէտք ունի տակաւին քու գրիչիդ՝ ընթերցող զանգուածներուն համար: Վերջին շրջանի գրութիւններդ ապացոյց, որ տալիք ունիս դեռ, չես սպառած: Գիտեմ, որ քաջութիւնը չէ, որ կը պակսի քեզի: Սակայն դուն ալ քաջ գիտես, որ այս գաղութը պէտք ունի քեզի, այդպէս չէ՞: Պէտք չէ յուսահատիս հիւանդ վիճակէդ:

Իրենց երբեմնի փայլը կորսնցուցած իր աչքերը խոշոր բացած՝ արձանային սեւեռումով կ'ուղղէ առաստաղին ու կը մնայ անխօս, հասկցնելու համար կարծես իր անզօրութիւնը ճակատագրի հարուածին դէմ: Չինք ճանչնալէս ի վեր իրեն ուղղուած առաջին հարցումս է (ու վերջինը), որ կը մնայ անպատասխանի: Ի՞նչ ըսէր: Ինքն ալ կը գիտակցէր, թէ իրողութիւնն էր ըսուածը եւ սակայն համեստութիւնը նկարագիր դարձուցած այդ «Խոնարհ հերոս»ը ինքզինքին թոյլ չէր տար բարձրաձայն ընդունելու իր անձին համար արտասանուած գովասանքի աննշան խօսքն անգամ, թէկուզ բարոյական իբրեւ դոյզն վարձատրութիւն՝ բազմամեայ իր տքնանքին դիմաց, մահուան սեմին...:

***

Վիշտը սրտիս, հայեացքս նշուլող մոմերուն, կանգնած եմ եկեղեցւոյ մէջ, իր դագաղին վերեւ, թեւերս կուրծքիս խաչաձեւ: Չեմ գիտեր, ինչո՛ւ եւ ինչպէ՛ս մոմերուն պլպլացումը կը գրաւէ ողջ էութիւնս ու կը դարձնէ գիս անզօր՝ կեդրոնանալու մտածումի մը վրայ: «Բեռնաւոր» մը եւս կը մեկնի այս աշխարհէն, նման անոնց, որոնք գաղափարի զօրութենէն ու հաւատքի պարտադրանքէն իրենց կեանքը գիտակից նուիրումով ապրեցան լրիւ, ու մահէն վերջ կեանք չունեցան...

Նշուլող մոմերը՝ աչքիս մէջ...

«... Որ սիրէ զանձն իւր, արձակէ զնա, իսկ որ ատեա զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ի կեանս յաւիտենականս ժառանգէ...»:

Աւետարանի պատգամը՝ անձնուրաց ըլլալու անցաւոր այս աշխարհի մէջ՝ յաւիտենականութեան արժանանալու համար: Ուրեմն, Աւետարանի իսկ վկայութեամբ, Ահարոն յաղթեց կեանքին, շահեցաւ յաւիտենականութիւնը...

Նշուլող մոմերը... Ահարոնը...

Մոմի մը հանգոյն՝ ստուերի մէջ նշուելով հալեցաւ ինքն ալ, լոյս տալու ի խնդիր...

Հայ Գիրի անշահախնդի՛ր սպասարկուն:

Յիսուն տարիներու լրագրական ասպարէզի նուիրեա՛լ վաստակաւորը:

Ահարո՛նը:

www.hamazkayin.com

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ՝ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՌԻԹՈՎ

ՆՈՐՈՎԻ ՄԱՐՏԱՀՐԱՒԷՐ ՄԸ՝ ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՉԱՐԹՕՆՔԸ

(ՅԱՌԱՋԻԿԱՅԻ ՈՒՐՈՒԱԳԾՈՒՄՆԵՐ)

Բ.

Այս օրերուն, երբ լիբանանեան քաղաքական բեմահարթակը կ'եռեւեփի խարխափումներու, պատեհապաշտ կեցուածքներու եւ շահամոլ-կաշառային գործելաոճերու շեշտակիութեամբ, անդին, իրերու դրութիւնն ու անցեալի փորձառութիւնը տարբեր բան կը յուշեն ինքնահաստատ եւ ազգային դիմագիծով յատկանշուող հաւաքականութիւններու:

Այս առումով, լիբանանահայութիւնն է մեզ հետաքրքրողը, պարզ այն հասկացողութեամբ, որ անոր քաղաքացիական երբեմնի կենսափորձն ու քաղաքական յստակատես կեցուածքները՝ իր այլազանութեամբ եւ կուսակցական տարբեր պատկանելիութեամբ, միշտ ալ պատուաբեր առանցք հանդիսացած են եւ անոնցմով կրցած է շարունակել իր համախումբ կեանքն ու ազգային դերակատարութիւնը:

Փաստօրէն, յետեղեռնեան սերունդներու ու ներկայի ապրող նորահաս հայ իրականութեան միջեւ որոշակի կապն ու առնչութիւնը թէեւ կը պահէ իր թարմութիւնը՝ դպրոցի, ակումբի, եկեղեցւոյ թէ ընդհանրապէս հայութիւնը համախմբող կառոյցներու առկայութեամբ, այդուհանդերձ, արդի ժամանակներու ընկերային, տնտեսական եւ քաղաքական խելայեղ արշաւներն ու արհեստագիտութեան յարուցած նորօրեայ մօտեցումները բոլորիս կը պարտադրէ կացութածեւերու յեղաշրջում մը:

Աւելի՛ն. լիբանանեան առօրեան իր բազմաբնոյթ երեսներով, անցեալի ու ներկայի խորապատկերին ընդառաջ, այլեւս նորանոր հորիզոններու եւ մարտահրաւէրներու դիմաց կը դնէ լիբանանահայութիւնը՝ իր բոլոր շերտերով եւ այլազան պատկանելիութեամբ:

Եթէ երբեք, անցեալի կազմակերպուած կեանքի մը փայլուն օրինակը ցուցաբերած եւ ամրագրած լիբանանահայութիւնը, կրցած էր իմացական եւ կորովի իր կեանքի ըմբռնումը խարսխել ապահով ու հայեցի կռուաններու յաջողութեամբ, ապա, այսօր, իրադրութիւններու եւ կեանքի պահանջին պարտադրուած իրականութեան ներքեւ, դժուար թէ կարենայ մօտիկ ապագայի մը լաւատես պատկերը ներկայացնել:

Հետեւաբար, այս մեկնակէտային առաջնահերթութեամբ, եւ առհասարակ գալիքի հաշուոյն, գաղութահայ մեր կեանքին ու ապրելաձեւին տալու ենք նորովի յատկութիւն ու որակ: Այս իմաստով, երկու առաջադրանքային մօտեցումներու ներդաշնակ գոյացութիւնն ու մէկընդմիշտ հաստատագրումը լաւագոյն օղակները պիտի հանդիսանան, գէթ հետագայ տարիներուն, վերաշխուժացման եւ վերանորոգման որոշիչ ներուժ պատրաստելու հասկացողութեամբ.

Ներուժի պատրաստութիւն՝ առաջին հերթին, երիտասարդական փաղանգներու համընդհանուր զօրաշարժի ենթարկելու մօտեցումով, եւ, ապա, գաղութային կարողութիւններու եւ կարելիութեանց վերագնահատումին առընթեր՝ արհեստավարժ մօտեցումներու որդեգրումով:

Այլապէս ինչ բանի կը ծառայեն տասնամեակներու ընթացքին յաճախ կրկնուած աշխուժացման հրաւէրներն ու զգուշացումները, իսկ, այս օրերու կազմակերպուած տարբեր տիպի խորհրդաժողովները:

Հոս կը կայանայ, հաւանաբար, քաղաքական կեցուածքներու արդիւնաւէտ ընկալումները ներազգային կեանքին առնչելու էական առաջադրանքը: Այլապէս, պետական կառոյցներու մէջ առաւելագոյն ընձեռելի պաշտօններու տիրապետումով եւ ներհայկական հպարտառիթ երիտասարդական ներկայացուցչութիւն մը ապահովելու հեռանկարային գիտակցութեամբ:

Ի դէպ, կարելի՛ է որեւէ դաստիարակութիւն առանց զաղափարական եւ ստեղծարար հաւատամքի: Կարելի՛ է զարթօնքի եւ յառաջդիմութեան կռուաններ հաստատել առանց քաղաքական առողջ ըմբռնումներու եւ աշխատանքի: Աւելի՛ն. ինչպիսի՛ կազմակերպուած կեանք, անվտանգութեամբ եւ կայունութեամբ շնչաւորող իրականութիւն մը ակնկալել, երբ գէթ գաղութային պայմաններու մէջ քաղաքական կամքի ու կեցուածքի երկակի եւ խարխափեալ մօտեցումներու կը հանդիպինք:

Այս իմաստով, լիբանանահայութիւնը **դատապարտուած** է միաւորուելու եւ քաղաքական հեռատես մօտեցումներու որդեգրումով՝ շարունակելու իր մարդկային ու ազգային դերակատարութիւնը:

ՀԱՄԲԻԿ ՊԻԼԱԼԵԱՆ

ՑՆՑԻՉ ԳԻՐՔԻ ՄԸ ՄԱՍԻՆ, ՁՈՐ ՊԷՏՔ Է ԿԱՐԴԱՅ ԱՄԷՆ ՀԱՅ

Եղեռնի մասին ամէն մարդ բաւական թիւով գիրքեր եւ յուշագրութիւններ կարդացած է. կարդացած է նաեւ բազմաթիւ յօդուածներ եւ լսած բանախօսութիւններ՝ այս նիւթի մասին: Հաւանաբար իւրաքանչիւր հայ կը կարծէ, թէ ինք բաւական մանրամասնօրէն տեղեակ է Եղեռնի ողբերգութեանց (ինչպէս ես կը կարծէի) եւ գաղտնիքներուն:

Արմէն Անուշի (Մարաշլեան) «**Արեան ճանապարհով**» հատորին մասին լսած էի ժամանակին, բայց բնաւ չէի կարդացած զայն: «Ազդակ»ին մէջ այդ գիրքին վերահրատարակութեան լուրը քաջալերեց զիս՝ զայն անպայման կարդալու:

Ցնցուած եմ գիրքին ընթերցումէն: Արդէն քանի օր է, որ չեմ կրնար քնանալ. շարունակ կ'ապրիմ Արմէն Մարաշլեանի Եղեռնի ոդիսականը, իր ընտանիքին կրած անասելի տառապանքները՝ աներեւակայելի, անբացատրելի, չպատմուող ողբերգութիւն մը:

Հիմա աւելիով համոզուեցայ, թէ մեր ունեցած գիտելիքներն ու տեղեկութիւնները հայկական եղեռնի մասին որքան պակասաւոր են, աղքատ, կցկտուր...

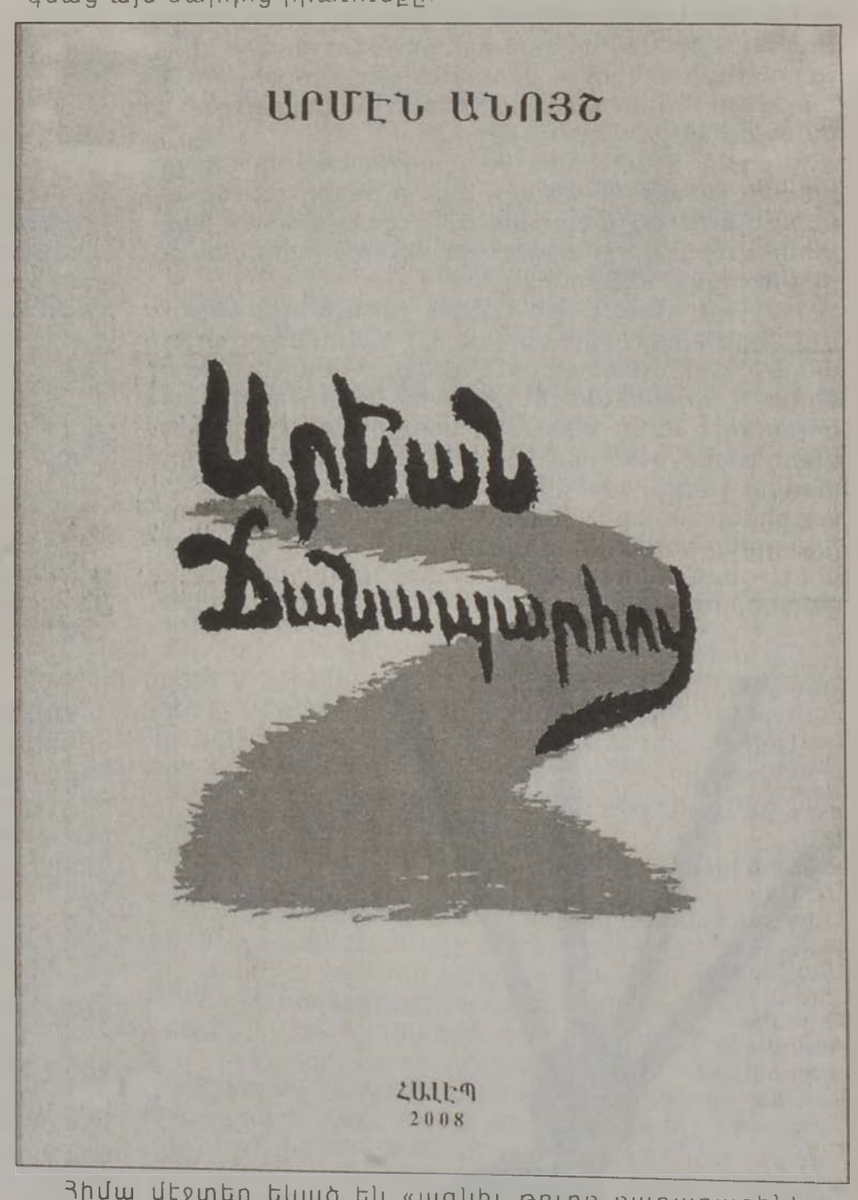
Արմէն Մարաշլեան կը պատմէ իր ականատեսի վկայութիւնները, թէ ինչպէ՛ս բազմանդամ ընտանիքով ճամբայ կ'ելլեն գաղթի եւ ի՛նչ զրկանքներու ենթարկուելով՝ ընտանիքի անդամները մէկիկ-մէկիկ կը մահանան տեղահանութեան մահուան ճամբաներուն վրայ...

Այս գիրքը կը պատմէ մեծաթիւ ընտանիքներուն ոդիսականը, որոնք գոհ գացին 1915-ի ցեղասպանութեան:

Հազարաւոր ընտանիքներ կը տարտղնուին, կը փճանան անդարձ կերպով, եւ հարիւր հազարաւոր հայորդիներ կը մահանան իրենց «հայ ըլլալու մեղքին» համար:

Սարսափելի է Արմէնին պատմածները, գրեթէ անհաւատալի: Աստուած իմ, ի՛նչ ողբերգութիւն է եղածը...

Եւ տակաւին երեւակայել, որ կարելի է ներել: Ո՞վ կրնայ ինքն իրեն իրաւունք տալ ներելու հարիւր հազարաւոր ընտանիքներու խաղաղ կեանքը խորտակած թուրքին... ո՞վ հաշիւ պիտի տայ այս մարդոց կրած ողբերգութեան համար. ո՞ւր գնաց այս մարդոց իրաւունքը:

Հիմա մէջտեղ եկած են «ազնիւ թուրք քաղաքացիներ», որոնք հայերէն ներողութիւն կը խնդրեն...

Պատահածը ո՛չ ներողութեամբ եւ ո՛չ ալ մեղայի գալով կը մեղմանայ. ո՞վ պիտի տայ այդ մարդոց արդար իրաւունքը:

Սարսափելի է «**Արեան ճանապարհով**»ի ընթերցումը: Կը մտածեմ. այս գիրքը պէտք է կարդայ իւրաքանչիւր հայ, մանաւանդ պարտադիր կերպով ընթերցանութեան գիրք պէտք է նկատի ունենալ այս մէկը հայկական վարժարաններուն աշակերտութեան համար:

Այս գիրքը պէտք է թարգմանել քանի մը լեզուներով եւ զայն ցրուել բոլորին, մանաւանդ՝ քաղաքագէտներուն (ամէնէն առաջ հայրենիքի եւ սփիւռքի ղեկավարներուն):

Վերջապէս, մենք տակաւին չունինք հայկական եղեռնը ներկայացնող ամբողջական շարժապատկեր մը. Արմէն Անուշի «**Արեան ճանապարհով**» յուշագրութիւնը պատրաստ բեմագրութիւն է նման շարժապատկերի մը համար.

Առաջարկ բոլոր բեմադրիչներուն:

Ե. ՀԱՒԱԹԵԱՆ

ԼՕՒ-Ի «ԱՍՏՂԻԿ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԸ ՆՇԵՑ ԿԻՆԵՐՈՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԸ

ԼՕՒ-ի «Աստղիկ» մասնաճիւղը կիրակի, 8 մարտ 2009-ին Ուայթ Թաուըր պանդոկի «Արարատ փալաս»ի մէջ նշեց Կիներու միջազգային օրը:

Մասնաճիւղի ատենապետուհի Գարմէն Ֆեսլեան, բարի գալուստ մաղթելէ ետք, յայտնեց, որ մեզի համար մեծ ուրախութիւն է տեսնել ընտանիքներ՝ բոլորուած սեղաններու շուրջ, ծնողներ եւ զաւակներ միասնաբար կը վայելեն այս ճաշկերոյթը, միասին կը հետեւին պատրաստուած յայտագրին եւ կ'ըմբոշխնեն հայկական մթնոլորտը: ԼՕՒ-ի նպատակներէն մէկն է հայ ընտանիքներու պահպանումը, որուն «Աստղիկ» մասնաճիւղը հետամուտ է:

Զուգադիպաբար այս օրը, մարտ 8-ը, Կիներու միջազգային օրուան թուականն է. այս առիթով կը շնորհաւորենք բոլոր կիները, մասնաւորաբար՝ հայ կիները: Աշխարհի չորս ծագերուն զանազան ձեռնարկներու միջոցով կը փառաբանուի կինը, գնահատանքի կ'արժանանայ, եւ աշխատանքներ կը տարուին վեր առնելու համար անոր իրաւունքները: Տարուան 365 օրերէն օր մը կը յատկացուի կին էակին: Արդեօ՞ք ան արժանի է այս փառաբանութեան. պատասխանը պէտք է փնտռել այր մարդոց քով. վստահաբար անոնք պիտի արժեւորեն կիներու անսպառ սէրը, ցուցաբերած գուրգուրանքը եւ անսահման զոհողութիւնը, ինչպէս նաեւ պիտի խոստովանին, թէ առանց կիներուն՝ իրենց կեանքը անիմաստ պիտի ըլլար:

Կիներու միջազգային օրը կը նշուի ոչ թէ կինը գնահատելու եւ կամ անոր իգական եսը շոյելու համար, այլ կիները իրենց իրաւունքները կը պահանջեն զանազան միջոցառումներու ճամբով, եւ պետական մակարդակներու վրայ աշխատանքներ կը տարուին հաւասարութեան համար:

Ասացուածքը կ'ըսէ՝ «Իւրաքանչիւր մեծ մարդու ետին պէտք է փնտռել կին մը»: Մնանք մեր մարդոց կողքին՝ որպէս զօրաւոր կիներ եւ պահպանենք հայ ազգը՝ պատրաստելով առողջ սերունդներ:

Բարի վայելում ձեզի եւ բարի ախորժակ:

Ապա ներկաները Արարատ Ահարոնեանի երգերով վայելեցին հաճելի ժամեր:

Յայտնենք, որ ճաշկերոյթի աւարտին ներկաները ստացան գեղեցիկ թաղարներ՝ տրամադրուած Պուրճ Համուտի քաղաքապետութեան կողմէ:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ
«ԱԶԴԱԿ»Ի հետ կապուելու
համար հետաձայնել
հետեւեալ թիւերուն.-
(01)258526, (01)260115 եւ (01)241274:

ԲԱՑՈՒՄ՝ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Սալլուխ նշեց, որ Դամասկոսի մէջ լիբանանեան դեսպանատան բացումի թուականին նախագահ Սլեյմանի Ֆրանսա կատարած այցելութեան զուգադիպութիւնը դիտմամբ չէ եղած՝ աւելցնելով, որ Լիբանան կը սպասէ Սուրիոյ դեսպանի անունին, որպէսզի Լիբանանի կառավարութիւնը քննարկէ այդ անունը եւ իր համաձայնութիւնը շնորհէ անոր:

Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար Ուալիտ Մուալլեմ իր կարգին յայտարարեց, որ Սուրիոյ եւ Լիբանանի միջեւ երկկողմանի յարաբերութիւնները շատ լաւ են եւ աւելցուց, որ արդէն իսկ երկու դեսպանատուներուն վրայ լիբանանեան եւ սուրիական դրօշակները կը ծածանին, ինչ որ կը փաստէ այդ յարաբերութիւններուն հեզասահ եւ լաւ ընթացքի իրականութիւնը:

Մուալլեմ նշեց, որ մօտիկ ապագային Սուրիոյ դեսպանը պիտի ուղղուի Լիբանան եւ իր աշխատանքները պիտի ստանձնէ Պէյրութի մէջ:

Մուալլեմ յայտնեց, որ սուրիական իշխանութիւնները իրենց ներկայացուցիչը չէին ուղարկած լիբանանեան դեսպանատան պաշտօնական բացումին, որովհետեւ անոնք պաշտօնապէս տեղեակ չէին պահուած այդ արարողութեան մասին: Ան աւելցուց, որ Սուրիոյ արտաքին գործոց փոխնախարար Ֆայսալ Մըքտատ պիտի ուղղուի դեսպանատուն եւ բարի գալուստ մաղթէ լիբանանեան պատուիրակութեան՝ անոր աշխատանքներուն մաղթելով յաջողութիւն:

ԵՌԱԳՈՅՆԸ ՉԱՅՐՈՅԹ...

Շարունակուած Ա. էջէն

որ ձեռնարկի կազմակերպիչներուն կողմէ գործադրուած ինքնագլուխ քայլ մըն է, երկրորդ անգամ է, որ կը կոտտացնէ երգրումցիներուն առանց այդ ալ վշտահար սրտերը», ըսին անոնք:

Նոյն ոճով յայտարարութիւն հրապարակեց նաեւ Սաատեթ կուսակցութեան նահանգային վարչութեան նախագահը՝ շեշտելով, որ «Էրգրումը ողիմպիական քաղաք» դարձնելու համար այսպիսի քայլ մը առնել անընդունելի է բոլոր շրջանակներուն համար»:

ՕՊԱՄԱ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐԷ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Կ. Մանոյեան նշած է, որ ՀՅԴ-ն յոյսով է, որ Հայաստան պիտի չստորագրէ այնպիսի փաստաթուղթ մը, որ պիտի սահմանափակէ Հայաստանի ու հայ ժողովուրդի իրաւունքներու պաշտպանութեան կարելիութիւնը եւ կասկածի տակ պիտի դնէ Հայոց ցեղասպանութեան իրողութիւնը:

Անդրադառնալով Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պարաք Օպամայի՝ ապրիլին Թուրքիա կատարելիք այցելութեան՝ Կ. Մանոյեան ըսած է, որ այդ այցելութիւնը կարելի է դիտարկել քանի մը տեսանկիւնէ նախ, որ Օպամա ապրիլ 24-ի իր ուղերձին մէջ որոշած է չօգտագործել «ցեղասպանութիւն» բառը, կամ որոշած է օգտագործել եւ թուրքերը սիրաշահելու համար Թուրքիա կը մեկնի:

«Ամենայն հաւանականութեամբ, Օպամա հաւատարիմ պիտի մնայ իր խոստումին», ըսած է Կ. Մանոյեան՝ նշելով, որ Օպամա չի ցանկար մնայուն կերպով շանթաժի լեզուով խօսող գործընկեր ունենալ եւ պիտի փորձէ միանգամընդմիշտ լուծել այդ խնդիրը:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

KODAK հաստատութիւնը կարիքը ունի Business Administration աւարտած օրիորդի մը: Հետաքրքրուողները կրնան իրենց CVին ղրկել ե-նամակի kanekour@dm.net.lb հասցէին կամ հեռաձայնել 03-286678 թիւին:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Սուրիական թղթոսկի	31,45	31,70
Քուէյթեան տինար	5105	5130
Յորդանանեան տինար	2100	2125
Պահրէյնեան տինար	3955	3980
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	407	409
Քաթարեան ռիալ	410	412
Սէուտական ռիալ	398	400
Օմանեան ռիալ	3865	3890
Եգիպտական կինէ	270	280
Անգլիական սթերլին	2100	2110
Զուիցերիական ֆրանք	1261	1271
Թրքական լիրա	880	890
Ճափոնական հազար եէն	15,10	15,30
Ամերիկեան տոլար	1501	1514
Քանատական տոլար	1172	1182
Աւստրալիական տոլար	982	992
Եւրօ	1940	1950

●ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	328000	348000
Իրանեան մէկ ոսկի	318000	338000
Օսմանեան մէկ ոսկի	294000	314000
Մեքսիքական փեսոս	1,670,000	1,690,000
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	44,100,000	44,300,000
Մէկ օնս ոսկի	921,00	922,00
Մէկ օնս արծաթ	12,87	12,92

●Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Եւրօ	1,2985	1,2990
Քանատական տոլար	1,2730	1,2735
Զուիցերիական ֆրանք	1,1830	1,1835
Ճափոնական Եէն	98,15	98,20
Մէկ սթերլին	1,4075	1,4080

●Մէկ տոլար 370 դրամ

ԼՈՒՄԱՅԱՓՈԽ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ: ՀԵՌ. 01/252852

ԱՄԷՆԷՆ ՄԵԾ ՀՈՅԱՄՈՂԷԶՆԵՐԸ ...

Շարունակուած 7րդ էջէն

հսկայ ստամոքս ունեցած են, որ կտրտած ու տարբաղադրած է չծամուած ուտելիքները:

Մասնագետ Սենտըր աւելցուցած է նաեւ, որ նմանօրինակ վիզ կ'ունենան միայն ա՛յն անասունները, որոնք զարգացած ատամներ չունին. այլապէս, եթէ մեծ ատամներ ունենային, անոնց գլուխը ծանր պիտի ըլլար եւ այդքան երկար վիզը պիտի չկարենար վեր պահել գլուխը:

ԳՈՅԱՏԵՒԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԿԻՐԱՐԿՈՒԱԾ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հոյամողէզներու բրիտանացի մասնագետ Փոլ Ափչըրչ ըսած է, որ վերոնշեալ հոյամողէզները իրենց վրայ յարձակիլ փորձող գիշատիչներէն աւելի հսկայ ըլլալու համար ո՛չ միայն պէտք ունեցած են մեծ քանակութեամբ ուտելիքի, այլ անոնք անպայմանօրէն շատ արագ աճած ըլլալու են, որպէսզի ստանան իրենց վերջնական հսկայ չափը՝ նախքան գիշատիչներուն կեր դառնալը:

Այսուհանդերձ, հոյամողէզներուն ոսկորներուն բրածոներուն ուսումնասիրութիւնը ցոյց տուած է, որ անոնք իսկապէս արագօրէն աճած են: Այսպէս, օրինակ, տասը քիլոկրամ կշռած նորածին հոյամողէզները հարիւր հազար քիլոկրամ եղած են 20-30 տարուան մէջ, ինչ որ արագ աճ նկատուած է՝ սովորական հոյամողէզներուն համեմատաբար դանդաղ աճին հետ բաղդատած:

Նմանօրինակ յայտնաբերում մը հետեւցնել տուած է, որ շատ հսկայ հոյամողէզները տաքարիւն եղած են, ինչ որ կը նշանակէ, թէ անոնց մարմնին ջերմաստիճանը չէ ազդուած միջավայրի ջերմաստիճաններուն կրած փոփոխութիւններէն, ինչպէս նաեւ անոնց մարմնին մէջ տեղի ունեցած փոխարկական աշխատանքները շատ աւելի արագ եղած են պաղարիւն անասուններէն, որոնց մարմնին ջերմաստիճանը ազդուած է միջավայրի ջերմաստիճաններուն կրած փոփոխութիւններէն:

Մասնագետ Սենտըր յայտնած է, որ հոյամողէզներու ամէնէն հսկայ տեսակը այլ հոյամողէզներու նման ածած է մեծ թիւով հաւկիթներ, ինչ որ նպաստած է, որ այդ անասունները արագօրէն շատնան եւ երկար ատեն շարունակեն իրենց գոյութիւնը՝ նոյնիսկ տարբեր աղէտներու ենթարկուելէ ետք:

Իսկ ի՛նչ է պատճառը, որ ներկայիս երկրագունդին վրայ ապրող անասունները, ինչպէս, օրինակ, կոկորդիլոսները այդքան հսկայ մարմին չեն կրնար ունենալ, մասնագետները բացատրած են, որ թէեւ անոնք կը պահպանեն բազմաթիւ հաւկիթներ ածելու իրենց յատկութիւնը, սակայն անոնց պաղարիւն ըլլալը կը դանդաղեցնէ անոնց աճելու գործընթացը եւ անոնք իրենց կեանքի տեւողութեան չեն կրնար շատ հսկայ մարմին ունենալ:

Ինչ կը վերաբերի ստնաւորներուն, թէեւ անոնք տաքարիւն են, սակայն չեն կրնար հսկայ հոյամողէզներուն չափ աճիլ, քանի որ անոնց բազմանալու գործընթացը համեմատաբար դանդաղ է, ինչպէս նաեւ անոնք իրենց ուտելիքը անպայմանօրէն կը ծամեն եւ հոյամողէզներուն նման անմիջապէս չեն կլլեր զայն:

ԺԻԼՊԵՐ ՍԻՆՈՒԷ ԵՒ ՎԷՊ ՄԸ...

Շարունակուած 4րդ էջէն

Ապա վէպին մէջ կը վերագտնենք Յովհաննէս Թոմասեանը 1915-ին, վերադարձած՝ բռնի աքսորէ, մինչ օսմանեան կառավարութիւնը կը ղեկավարուի, 1908-ի յեղաշրջումէն ի վեր, Երիտասարդ թուրքերուն կողմէ: Այս նոր իշխանութեան նեցուկ կանգնած էին հայերը, որոնք քանի մը երեսփոխան ունէին խորհրդարանին մէջ: Ինչպէ՞ս երեւակայել, թէ ցեղասպանութիւն մը կը պատրաստուի:

Ընթերցողը կը հետեւի Թոմասեան ընտանիքի կեանքին, անշուշտ Յովհաննէսի հետ՝ երեսփոխան դարձած, բայց նաեւ անոր հօր, եղբօր, եղբօր կինը եւ անոնց երկու զաւակներուն հետ: Ընտանիք մը, որ համերաշխութեամբ կ'ապրէր թուրքերու հետ՝ ցեղասպանութեան ենթարկուելէ առաջ... Համաշխարհային առաջին պատերազմը պատրուակ ունենալով՝ օսմանեան իշխանութիւնը հայերը նկատեց դաւաճաններ: Ան ուրեմն կ'որոշէ հայերը տեղահանել դէպի Սուրիոյ եւ Իրաքի անապատները: Բան մը, որ ան չէ խոստովանած: Այսպէս տեղի ունեցաւ 1.2 միլիոն հայերու բնաջնջումը 1915 ապրիլէն մինչեւ պատերազմի աւարտը եւ կայսրութեան փլուզումը... Գրագետը կը նկարագրէ ջարդերու տեսարանները՝ մնալով պարկեշտ եւ զգաստ:

Այսպիսով, ան կը ներկայացնէ յանձնառու վէպ մը: Նախաբանը, որ գրուած է Շարլ Ազնաւուրի կողմէ, կը ներկայացնէ ցաւի պոռթկում մը: Տողերուն մէջէն երեւան կու գայ թրքական ներկայ կառավարութեան Ցեղասպանութիւնը ընդունելու յոյսը:

Սիւնէ տողընդմէջ կ'արտայայտէ իր յոյսը, որ Թուրքիոյ իշխանութիւնները մօտիկ ապագային կը ճանչնան Ցեղասպանութիւնը:

«Լը Ֆիկարօ»
9 փետրուար 2009

www.zavarian.org

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ» «ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»

ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ

Նիւթ՝
«ՀՅԴ ԼԵՄ. ԵՐԵՍՈՒՆՀԻՆԳ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ԱՆՍԱԿԱՐԿ ՆՈՒԻՐՈՒՄ»

Դիւրեր՝
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՆՊԱՇԵԱՆ
ՍՐԲՈՒԿ ՃԵՆԱՆԵԱՆ
ՇԱՆԹ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ այսօր՝ երեքշաբթի, 17 մարտ 2009-ին, երեկոյեան ժամը 5:00-ին:

Ձրուցավար՝ Ա. ԱՊՏԱԼԵԱՆ

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»

ՊԵՅՐՈՒԹ. ԼԵՌՆԱԼԻԲԱՆԱՆ ԵՒ ՊԵՔԱԱ՝ 94.7 FM ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ, ՀԻՒՍԻՍ՝ 95 FM ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ
www.voiceofvan.net

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԼՈԹՕ

Թիւ 657 վիճակաձգութեան շահող թիւերն են՝
1 7 11 18 40 41 լրացուցիչ թիւ՝ 36

ZEED 16 ՄԱՐՏ 2008

56357	75,000,000
6357	900,000
357	90,000
57	8,000

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ
ԱՂԳ.
Ս. ԽԱՆԱՄԻՐԵԱՆ
ՔԱԼԵՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԸՆԹՐԻՔ
23 ՄԱՅԻՍ, 2009

BOGHOS OPTIC
Autoroute Jdeideh
Tel.: 01-870016 03-194688

www.aztagdaily.com

Հ.Յ.Դ. ԼԵՄ Հ.Յ.Դ. ԼԵՄ

35 ՏԱՐԻ՝ ԱՆԴՈՒԼ ՊԱՅՔԱՐ ԵՒ ՁՈՒՀԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

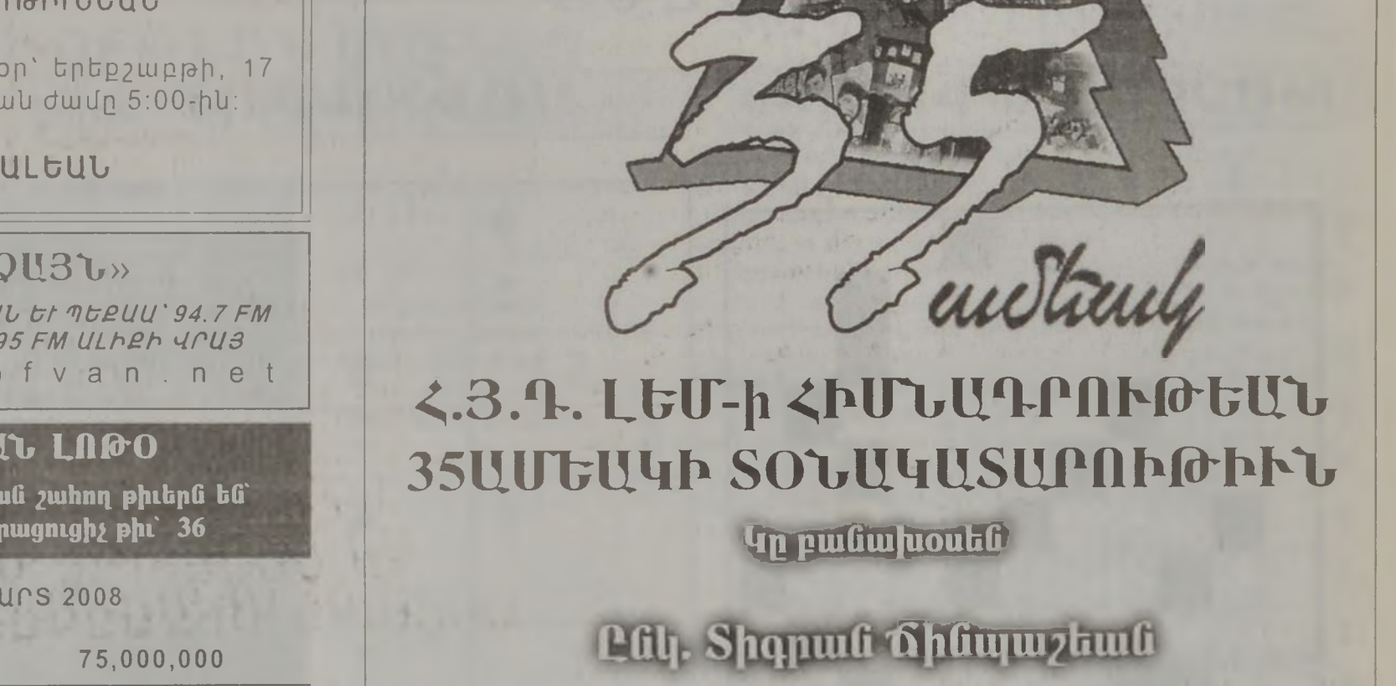
Հ.Յ.Դ. ԼԵՄ-ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 35ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

կը բանախօսեն

Ընկ. Տիգրան Ճինպաշեան

Ընկ. Յակոբ Քագրատունի

Տեղի կ'ունենայ երեքշաբթի 17 Մարտ 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին, «Յակոբ Տէր Մելքոնեան» թատերասրահին մէջ:

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 27 Մարտ 2009ին, երեկոյեան ժամը 9-էն սկսեալ «Միրան Մանուկեան» Սրահին մէջ, Տպպէ:

Հետաքրքրուողները կրնան հեռաձայնել 03/199150 թիւին

ՄԻԱՍԻՆ ԱԻԵԼԻ ՁՕՐԱՒՈՐ ԵՆՔ TOGETHER WE ARE STRONGER

AFHIL ԱՖՀԻԼ

Home Medical Equipment Services

AFIL HEALTH CLUB

P.T.S. AMBULANCE

AFIL CAR - LIFE - TRAVEL - X-PAT

UNIVERSITY FUND

AFHIL Mednet Network Clinics

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ՝ Ս. ՆՇԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Լիբանանի թեմին աւանդութեան համաձայն եւ հրաւէրով առաջնորդ սրբազան հօր՝ ԳԵՐՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆի, վեհափառ հայրապետը՝

ՆՈՕSS ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

յառաջիկայ չորեքշաբթի, 18 մարտ 2009-ին, Միջինքի առիթով Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ պիտի նախագահէ Արեւագալի հանդիսաւոր արարողութեան, ապա պիտի տայ իր հայրապետական պատգամը:

Օրուան երգեցողութիւնը պիտի կատարեն դպրեվանքի սարկաւագ եւ ժառանգաւոր սաները:

Առաւօտեան ժամերգութիւն՝ժամը 8:00-ին
Արեւագալ՝ ժամը 9:00-ին
Քարոզ՝ ժամը 9:30-ին

Կոչ կ՝ուղղենք հաւատացեալ մեր ժողովուրդին ներկայ գտնուելու Արեւագալի հոգեթով արարողութեան եւ լսելու վեհափառ հայրապետին պատգամը:

Դէպի Ս. Նշան Մայր եկեղեցի երթալու յատելեալ դիւրութեան համար յատուկ *պաս*եր պատրաստ պիտի ըլլան առաւօտեան ժամը 8:30-ին՝ մեկնելու համար դէպի Քաղաք, հետեւեալ վայրերուն մէջ.

1. Ս. Յակոբ եկեղեցի
2. Ս. Յովհաննու Կարապետ եկեղեցի
3. Սրբոց Վարդանանց եկեղեցի
4. Ս. Աստուածածին եկեղեցի
5. Ս. Սարգիս եկեղեցի
6. Ֆանար, Էէյլաւան
7. Ռաուտա
8. Չալքայի ակումբ (8:00-ին)
9. «Սիմիթեան» շէնքեր - Անթիլիաս (8:15-ին)
10. «Աղբալեան - ՀՄԸՄ» համալիր - Մզգիեր (8:30-ին)

ԴԻՒԱՆ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

www.lokh-arcl.org

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»
ՊԵՅՐՈՒԹ, ԼԵՌՆԱԼԻԲԱՆԱՆ ԵՒ ՊԵՔԱԱ՝ 94.7 FM
ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ, ՀԻՒՍԻՍ՝ 95 FM ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ
www.voiceofvan.net

Ի՞նչ կ՝ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ *(21 Մարտէն 20 Ապրիլ)*

Ճամբորդութիւն մը կատարելու մասին կը մտածէք, բայց ներկայիս յարմար չէ այդպիսի ծրագիր մը մշակել: Արկածախնդրութեան ժամանակը չէ հիմա:

ՑՈՒԼ *(21 Ապրիլէն 21 Մայիս)*

Պէտք է որ վերստին աչքէ անցընէք ձեր տնտեսական վիճակը, ձեր ծախսերը: Ներկայիս ձեզմէ կը պահանջուի հեռու մնալ աւելորդ ծախսերէ, որպէսզի ձեր «գլուխը պահէք ձեր ուսերուն վրայ», ինչպէս կ՝ըսէ առածը:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ *(22 Մայիսէն 21 Յունիս)*

Աշխատանքի լծուած պիտի կատարէք անհրաժեշտ նկատուած գործերը, դիւրացնելու համար ձեր ստանձնած պարտականութիւնները: Երեկոյեան հոգեկան խաղաղութիւն պիտի զգաք, թէ կատարած էք ձեզի վստահուած պարտականութիւնները:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ *(22 Յունիսէն 23 Յուլիս)*

Շաբթուան այս առաջին օրը դժուար պիտի ըլլայ աշխատանքի սկսելու: Ջանացէք լաւատեսութեամբ եւ հանդարտ մտքով կատարել օրուան ձեր աշխատանքները:

ԱՌԻՒԾ *(24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)*

Եթէ ծնող էք կամ դաստիարակ, ուսուցիչ, մանուկներուն եւ պատանիներուն հետաքրքրութիւնը արթնցուցէք օրինակելի խօսքերով եւ գործով:

ԿՈՅՄ *(24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)*

Ձեզի մօտիկ անձ մը, որ լաւ վիճակի մէջ չէ, պէտք պիտի ունենայ ձեր օգնութեան, հետեւաբար ընդառաջ գացէք անոր, որպէսզի չյուսալքուի:

ԿՇԻՌ *(24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)*

Գործ մը փնտռելու պարագային պիտի կարենաք արտայայտել ձեր գիտելիքները եւ ձեր կարողութիւնները, պիտի տպաւորէք ձեր խօսակիցը:

ԿԱՐԻՃ *(24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)*

Ձեր աշխատանոցին կամ ձեր աշխատանքին մէջ նորութիւններ պիտի ստեղծուին յօգուտ ձեր վերելքին եւ շահերուն: Օրը նկատեցէք բախտաբեր:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ *(24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)*

Վերապահ մի ըլլաք. դուք դիմաւորեցէք ձեզի անծանօթ անձերը, որոնց հետ պիտի ունենաք ջերմ յարաբերութիւն: Անտարբեր մնալը վնասակար է:

ԱՅԾԵՂԱՀԻՐ *(22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)*

Թոյլ մի տաք, որ ձեր բնաւորութեան մէկ թերութիւնը յայտնուի այսօր: Աւելի ու աւելի չափով բարեացակամութիւն ցուցաբերեցէք.

ԾՈՎԱՆՈՑՇ *(21 Յունուարէն 19 Փետրուար)*

Ձեր բարեկամները ձեր նկատմամբ պիտի ցուցաբերեն աւելի պարկեշտ ու սիրալիր կեցուածք: Այս երեւոյթին պատճառը անշուշտ ձեր ազնուութիւնն է:

ՁՈՒԿ *(20 Փետրուարէն 20 Մարտ)*

Եթէ յոգնած էք, յաւելեալ աշխատանք մի կատարէք. Իրիկունը շուտ տուն վերադարձէք առանց դեգերելու շուկային մէջ կամ այցելելու բարեկամներու:

1959 -2009 — 50 ՏԱՐԻ ՄԱՍ-ԱՋ — 17 Մարտ

ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ ՕՐԵՐ ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԾՈՎԱԾԱՒԱԼ ԲԱՂՄՈՒԹԻՒՆ ՈՒԽՏԻ ԳՆԱՑ ԱՆԹԻԼԻԱՍ, ՈՒՐ ԽՕՍԵՑԱՆ ՎԵՀԱՓԱՌԸ, ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱՉԸՆԸ ԵՒ ՃՈՐՃ ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ

ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՄԱՅՐԻՆԵՐՈՒ ԱԶԳ. ԿԱՐԳԻ ՕՔԱՆՃԱՆՈՎ
ՊԱՏՈՒԻՐԵՑ Ճ. ՄԱՐՏԻԿԵԱՆԸ

Շաբաթ եւ կիրակի պէյրութահայութիւնը ապրեցաւ պատմական օրեր, որոնց առիթ հանդիսացան Անթիլիասի Ուխտի օրը, Զարեհ Ա.ի գահակալութեան 3-րդ տարեդարձը, Նշան Փալանճեան ճեմարանի «Մարտիկեան» թանգարանի բացումը, պետական հայ երեսփոխաններու քոքթեյլը Սեն Ժորժի մէջ, Համազգայինի ճաշկերոյթը Պրիսթոլի մէջ եւ այլն:

Շաբաթ առաւօտ, ժամը 11:00-ին, վեհափառ հայրապետը եւ Ճորճ Մարտիկեան, ընկերակցութեամբ Լիբանանի հայոց առաջնորդ Խորէն արք.ի եւ վարդապետ հայրերու, այցելութիւն տուին մարոնի պատրիարք Փոլ Մեուշիի, Պերքէի պատրիարքարանին մէջ: Խօսակցութեան նիւթ դարձան երկու համայնքները հետաքրքրող հարցեր:

Կէսօրէ ետք, ժամը 4:00-ին, տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր բացումը Ճեմարանի «Ճորճ Մարտիկեան» թանգարանին՝ հովանաւորութեամբ Զարեհ Ա. կաթողիկոսի, որ անձամբ ներկայ գտնուեցաւ այս գեղեցիկ արարողութեան: Այս թանգարանը, որ գլխաւորաբար նուէրն է Ճորճ Մարտիկեանի, կը պարունակէ 50-է աւելի թանկագին իւղանկարներ, որոնց մէջ աչքի կը զարնէ արժէքաւոր գործ մը՝ Այվազովսքիի «Պոլսոյ ջարդը»: Ունի հայկական եւ բիւզանդական հին դրամներու ճոխ բաժին մը եւ այլ թանկարժէք ու պատմարժէք առարկաներ, որոնց պէտք է անդրադառնալ առանձին:

Բացումէն ետք ճառեր խօսեցան Ճեմարանի տնօրէն Սիմոն Վրացեան, որ շնորհակալութիւն յայտնեց Ճ. Մարտիկեանի իր իշխանական նուէրին համար, եւ՝ Մարտիկեան, որ առաւելաբար շեշտեց, թէ իր թանկագին առարկաներուն հետ, որոնք այլեւս սեփականութիւնը դարձան հայ ժողովուրդին, իր սիրտն է, որ տուաւ իր ազգին: Ամէնէն վերջը խօսքը տրուեցաւ վեհափառ հայրապետին, որ շեշտեց Ճեմարանին կատարած եւ կատարելիք մեծ դերը մշակութային մեր կեանքին մէջ:

ՀԱՅ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐՈՒ ՔՈՔԹԵՅԼԸ

Երեկոյեան ժամը 6:30-ին պետական երեք հայ երեսփոխանները՝ Մովսէս Տէր Գալուստեան, Տիգրան Թոսպաթ եւ Խաչիկ Պապիկեան, «Սեն Ժորժ» պանդոկին մէջ տուին քոքթեյլ մը՝ ի պատիւ տէր եւ տիկին Մարտիկեաններու: Քոքթեյլը, իր փայլով եւ ներկայ անձնաւորութիւններու հանգամանքին տեսակէտով Պէյրութի յաջողագոյն հաւաքոյթը կարելի է նկատել իր տեսակին մէջ:

Քոքթեյլի գեղեցկագոյն պահը հանդիսացաւ Մայրիներու Ազգային Ա. կարգի Ասպետի շքանշանի տուչութիւնը պրն. Ճորճ Մարտիկեանի: Յանուն հանրապետութեան նախագահին, Հիւսէյն Օուէյնի Լիբանանի այս բարձրագոյն շքանշանը անցուց Մարտիկեանի վզէն եւ շնորհակալութիւն յայտնեց այն թանկագին ծառայութեան համար, որ մեծանուն հայը կը մատուցանէ արաբական երկիրներու դատին: Մարտիկեան շատ զգացուած պատասխանեց Օուէյնիի խօսքերուն: Շնորհակալ եղաւ իրեն ընծայուած պատիւին համար եւ խոստացաւ այսուհետեւ եւս արժանի ըլլալ այդ պատիւին:

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉԻ ՈՒԽՏԻ ՕՐԸ

Այս տարի բացառիկ շուքով մը տօնուեցաւ Անթիլիասի Մայր տաճարին ուխտի օրը, որ կը զուգադիպէր վեհափառ հայրապետի գահակալութեան երրորդ տարեդարձին: Աննախընթաց բազմութիւն մը, որ կը յիշեցնէր կաթողիկոսական օծման եւ միւռոնօրհնէքի յաւերժ յիշատակելի օրերը, փութացած էր Անթիլիաս՝ հաղորդուելու հայրապետական պատգամով, ներկայ ըլլալու Ս. Աջերու թափօրին եւ լսելու Ճորճ Մարտիկեանը:

Օրուան պատարագիչն էր վեհափառը: Երգեցողութիւնը կը կատարէր «Խրիմեան» երգչախումբը: Ն. Ս. օծութիւնը խօսեցաւ վեհիմաստ քարոզ մը՝ առաւելաբար ծանրանալով այն չարչարանքներուն, որոնց դարերու ընթացքին ենթարկուեցաւ հայ ժողովուրդը, ինչպէս իր երկրորդ լուսաւորիչը՝ Ս. Գրիգոր: Քարոզէն ետք տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր թափօր, ծովածաւալ բազմութեան մէջէն: Կաթողիկոսական ամպհովանին բռնած էին Ճորճ Մարտիկեան, Աւետիս Չագըճեան, Քերովբէ Առաքելեան եւ Թորոս Խաչատուրեան:

Կրօնական արարողութենէն ետք ժողովուրդին խօսեցաւ Ճորճ Մարտիկեան, որ գլխաւորաբար շեշտեց, թէ Անթիլիասը պիտի դառնայ ամբողջ Սփիւռքի հայութեան հոգեւոր կեդրոնը, եւ բոլոր անոնք, որոնք այսօր կը պայքարին անոր դէմ, օր մը պիտի գան, ինչպէս անառակ որդին, եւ պիտի միանան հայ ժողովուրդի զանգուածին, սիրոյ եւ համերաշխութեան մէջ: Խօսեցաւ ամերիկահայ ժողովուրդին մասին, որ տարիներով զրկուեցաւ հոգեկան մխիթարութենէ, եւ ըսաւ, թէ ամերիկահայութիւնը ինքզինք հպարտ ու երջանիկ կը զգայ՝ ըլլալով հոն եւ հնազանդ զաւակը կիլիկեան կաթողիկոսութեան:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹԸ

Երեկոյեան ժամը 8:30-ին Համազգայինի Կեդրոնական վարչութիւնը «Պրիսթոլ»ի պանդոկին մէջ տուաւ շքեղ ճաշկերոյթ մը՝ ի պատիւ տէր եւ տիկին Մարտիկեաններուն:

Ճաշկերոյթէն ետք խօսք առին Սիմոն Վրացեան, սրբազան հայրը, Ճ. Մարտիկեան, Ժորժ Ազիզ եւ վեհափառը: Ս. Վրացեան ներկայացուց յարգելի հիւրերը եւ Համազգայինի ու Ճեմարանի կողմէ շնորհակալութիւն յայտնեց տէր եւ տիկին Մարտիկեաններուն՝ իրենց անսահման զոհաբերութեան համար:

Սրբազան հայրը գլխաւորաբար ծանրացաւ Ճ. Մարտիկեանի ազգանուէր գործունէութեան, մասնաւորաբար այն օրերուն, երբ ինք Ամերիկա գացած էր ամերիկահայ նոր թեմը կազմակերպելու համար:

Ճ. Մարտիկեան պերճախօսօրէն եւ տրտմութեամբ ներկայացուց բոլոր պատուոյ հիւրերը՝ ընդգծելով անոնք իւրաքանչիւրին յատկութիւններն ու արժանիքները, ապա պարզեց իր յաջողութեան գաղտնիքը, որ է՝ հաւատք դէպի իր անձը, հաւատք դէպի իր երկրորդ հայրենիքը՝ Ամերիկան եւ հաւատք դէպի բարձրեալն Աստուած: Տուաւ իր կեանքին օրինակելի պատմութիւնը եւ խոստացաւ միշտ ծառայել իր ժողովուրդին եւ եկեղեցիին:

«Ահրամ» եգիպտական մեծ թերթի խմբագիր Ժորժ Ազիզ խօսք առնելով՝ պանծացուց հայ ժողովուրդը եւ յայտարարեց, թէ արաբական երկիրները ունին երեք թշնամիներ՝ կայսերապաշտութիւնը, սիոնականութիւնը եւ համայնավարութիւնը:

Ի վերջոյ խօսքը տրուեցաւ վեհափառ հօր, որ շնորհակալութիւն յայտնեց Ճորճ Մարտիկեանին՝ իր ծառայութեան համար եւ զայն կոչեց կիլիկեան կաթողիկոսութեան շրջուն դեսպանը ի սփիւռս աշխարհի:

Ճաշկերոյթը վերջ գտաւ ուշ գիշերին, վեհափառի աղօթքով:

ԹՌՉՈՒՆՆԵՐՈՒ ՆՄԱՆԱԾ ՅՈՅԱՄՈՂԷՋՆԵՐՈՒՆ ...

Շարունակուած 7րդ էջէն

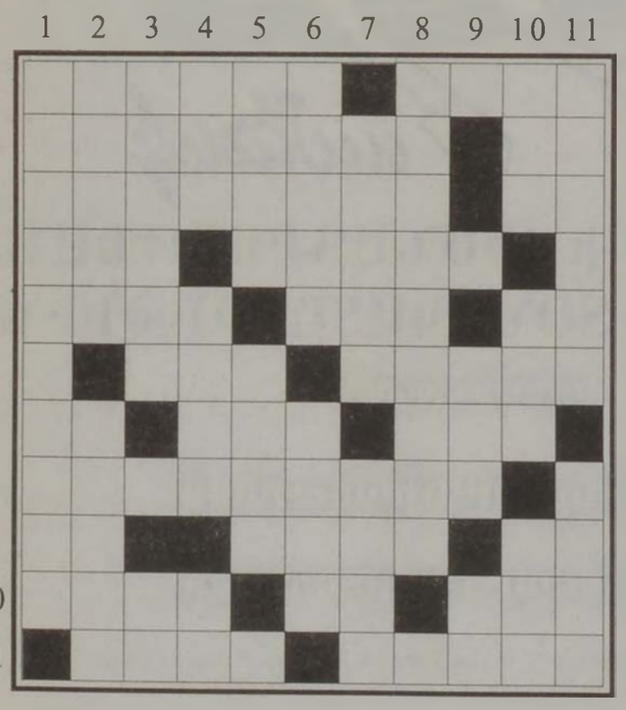
Ան աւելցուցած է նաեւ, որ հոյամողէգին մարմնին տարբեր մասերը տարբեր արագութեամբ եղափոխուած են: Հետեւաբար կարգ մը բաժիններ շատ աւելի արագ զարգացած են, մինչ այլ բաժիններ համեմատաբար նախնական վիճակի մէջ մնացած են, քանի որ անոնց մէջ յառաջացած եղափոխութիւնը սովորականէն դանդաղ եղած է:

Բրածոներու ուսումնասիրութեամբ զբաղող ամերիկացի մասնագէտ Լուիս Չիափի որոշ վերապահութիւն յայտնած է հոյամողէգներուն փետուրներուն տարբեր նպատակներու համար իբրեւ հաղորդակցութեան միջոց ծառայած ըլլալուն կապակցութեամբ: Անոր համաձայն, նոյնիսկ եթէ այդ փետուրները իբրեւ թռչելու միջոց գործածուած չըլլան, ապա անոնք անպայմանօրէն նպաստած կ՝ըլլան հոյամողէգներուն աւելի արագ վազելուն՝ գլխաւորաբար երբ որոշ տարողութեամբ ցցուած վիճակի մէջ եղած ըլլան:

Նաեւ մասնագէտ Չիափի թռչուններուն մօտ յառաջացած եղափոխութիւնը այլ անասուններու մօտ յառաջացած եղափոխութենէն աւելի բազմազան գտած է եւ այդ պատճառով ալ զայն կոչած է «եղափոխութիւններու խճանկար»:

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7140

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Բակմատերեւ բանջար - Խլատեռ:
2. Եկեղեցի - Յուցական ածական:
3. Հանդարտ, անխռով - Տառի մը դրացիները:
4. Եպիսկոպոսական գաւազան - Ուսոսկր:
5. Իգական օտար անուն - Ստացական ածական - Շաղկապ:
6. Իրերայաջորդ գիրեր - Կիսեղկ:
7. Կրկնուած բաղաձայններ - Յետոյ - Երէ:
8. Դիպուած, բարդում:
9. Լծորդութիւն - Բեղմնաւորուած ձուիկ - Երիվար:
10. Մակոյկ - Տառի մը դրացիները - Լոհ:
11. Անփայլ, տժգոյն - Օրօր:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Փոքր Ասիոյ պատմական երկիրներէն:
2. «*Վէրք Հայաստանի*» վէպին գլխաւոր հերոսը - Եւրոպայի ամէնէն երկար գետը:
3. Զանգակներու ձայն - Հանքային համեմ:
4. Հայ գուսան - Ձոխ - Ջայնանիշ:
5. Շարլոթ Գորտէյի կոհլ - Ծառայութիւն:
6. Որիվ - Թաքուն պայթուցիկ:
7. Ջնջել - Մեղմ ու համոզիչ խօսք:
8. Ուսումնասիրութիւն:
9. Պատ - Իրերայաջորդ գիրեր:
10. Անցած - Մարմնի մասերէն - Պարգեւ:
11. Կակուղ - Պտուղ:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

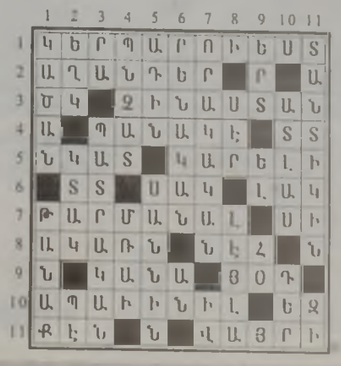
ՍՈՒՏՈՔՈՒ

		9			8			
		3				4		
	5			6			8	7
5								
		8		4		9		
								6
6	1			7			2	
		5				3		
			6			8		

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսինոց իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն *մէկ անգամ* գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ *ո՛չ մէկ պարագայի* արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7139

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

5	6	4	3	7	1	8	9	2
7	3	2	6	8	9	1	5	4
9	1	8	4	5	2	6	7	3
8	9	3	1	2	7	4	6	5
1	4	7	5	9	6	2	3	8
6	2	5	8	4	3	7	1	9
4	8	6	7	3	5	9	2	1
2	5	1	9	6	8	3	4	7
3	7	9	2	1	4	5	8	6

ՕԴԵՐԵՒՈՅԹ — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 17 ՄԱՐՏ 2009 - *ՊԷՅՐՈՒԹ*

կ.ա. 6:00	կ.ա. 9:00	կ.ե. 12:00	կ.ե. 3:00	կ.ե. 6:00	կ.ե. 9:00
11°C	14°C	17°C	17°C	16°C	13°C

ԱՐԵՒՈՏ
ՑԵՐԵԿ՝ *ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ* 18°C
ԽՈՆԱՒՈՒԹԻՒՆ՝ 45%
ԳԻՇԵՐ՝ 11°C 62%

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ԱՂՋԿԱՆՑ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ ՎԻՃԱԿԱԶԳՈՒԹԻՒՆԸ

Լիբանանի պասքեթպոլի ֆետերասիոնը իր վերջին ժողովին կատարեց Լիբանանի աղջկանց բաժակի մրցաշարքի վիճակածգութիւնը:

Մրցաշարքին իրենց մասնակցութիւնը պիտի բերեն 11 խումբեր:

Ա. դասակարգին մաս կազմող խումբերը Ա. հանգրուանին մրցում չունին կատարելիք:

Սակայն ՀՄԸՄ Պուրճ Համուտի կազմը Ա. հանգրուանին իր դէմ պիտի ունենայ Ախաուաթ Հատասը: Մրցումը տեղի պիտի ունենայ վաղը՝ չորեքշաբթի, երեկոյեան ժամը 18:30-ին, Սաժես Ժընտէյտէի դաշտին մէջ: Այս մրցումին յաղթականը յաջորդ հանգրուանին պիտի ճակատի Անդրանիկ Պէյրութի դէմ, երեքշաբթի, 24 մարտին երեկոյեան ժամը 19:00-ին, Այնթուրայի դաշտին մէջ:

ՀՄԸՄ Անթիլիասի ներկայացուցչական կազմը Բ. հանգրուանին իր դէմ պիտի ունենայ (երեքշաբթի, 24 մարտին, երեկոյեան ժամը 21:00-ին, Այնթուրայի դաշտին մէջ, Սեն Ժորժ Չալբա - Շապապ Տարաուն մրցումին յաղթականը:

Վերջապէս, չորեքշաբթի, 25 մարտին, երեկոյեան ժամը 20:30-ին, ՀՄԸՄ Պէյրութ եւ Ռիատի Պէյրութ կը ճակատին իրարու դէմ Սաժես Ժընտէյտէի դաշտին մէջ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ԱՅՍՕՐ՝ ՓԻՒՆԻԿ - ԿԻԼԻԿԻԱ ԵՒ ՈՒԼԻՍ - ԳԱՆՁԱՍԱՐ

Այսօր պիտի սկսի Հայաստանի ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի 2009 տարեշրջանը, երբ տեղի պիտի ունենան քառորդ աւարտականի երթի երկու ճակատումներ: Վաղուան յայտագիրին եւս կը գտնուին երկու հանդիպումներ:

Անցեալ տարեշրջանի ախոյեան Փիւնիկ, «Նայիրի»ի մարզադաշտին մէջ պիտի հիւրընկալէ Կիլիկիան: Այսօրուան երկրորդ մրցումը իրարու դէմ պիտի հանէ Ուլիսը եւ Գանձասարը: Մրցումը տեղի պիտի ունենայ Միքայի մարզադաշտին մէջ:

Վաղը իրարու դէմ պիտի ճակատին Բանանց եւ Արարատ, իսկ երկրորդ մրցումը տեղի պիտի ունենայ Միքայի եւ Շիրակի միջեւ:

ԼԵՒՈՆ ՓԱՉԱՃԵԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑՈՒՄԸ ՖՐԵՏՐԻՔՍԹԱՏԻ ՀԵՏ

Լեւոն Փաչաճեան

Հայաստանի ֆութպոլի ազգային խումբի միջազգային միջնապահ Լեւոն Փաչաճեան անցեալ շաբաթավերջին իր առաջին մրցումը կատարեց իր ակումբին՝ Ֆրետրիքսթատի հետ, երբ անոր կազմը Նորվեկիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան մրցումներուն 1 - 1 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Պորտօ Կլիմթի հետ:

Ան իբրեւ հիմնական մարզիկ դաշտ ներկայացաւ այս մրցումին եւ միայն 70-րդ վայրկեանին փոխարինուեցաւ այլ մարզիկով մը: Անոր փոխարինումէն մէկ վայրկեան ետք, Ֆրետրիքսթատ իր բերդին մէջ ստացաւ Պորտոյի նշանակած հաւասարութեան կոլը: Փաչաճեանի կազմը Ա. կիսախաղին 1 - 0 արդիւնքով կը յառաջանար (41-րդ):

«ՔԼՈԶԸ ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ ԵՐԿՈՒ ԱՄԻՍ ՊԻՏԻ ԲԱՑԱԿԱՅԻ ԴԱՇՏԵՐԷՆ»

ՅԱՅՏՆԵՑ ՊԱՅԵՐՆ ՄԻՒՆԻԽ

Պայէրն Միւնիխի պատասխանատուները երէկ պաշտօնապէս յայտարարեցին, որ ակումբին մաս կազմող գերմանացի միջազգային յառաջապահ Միրոսլաւ Քլոզը աւելի քան երկու ամիս պիտի բացակայի դաշտերէն:

Այս յայտարարութիւնը կատարեց Պայէրնի ընդհանուր տնօրէն Ուլի Հէօնես՝ աւելցնելով, որ այսպիսով ակումբը ներկայիս կը մնայ միայն մէկ յառաջապահով՝ Լուքաս Փոտոլսքի. նկատի ունենալով, որ Լուքաս Թոնի, Ֆրանք Ռիպերի եւ Լենտըն Տոնովան բացակայ են կազմէն. կ՚ակնկալուի, որ Ռիպերի եւ Թոնի Քարլսրուհէի դէմ Պայէրնի ունենալիք մրցումին վերադառնան:

ԹԵՆԻՍ. ԻՆՏԻՐՆ ՈՒԵԼԶԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ԴԱՒԻԹ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ ԱՊԱՀՈՎԵՑ Գ. ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ԻՐ ՏՈՄՍԸ

Դաւիթ Նալպանտեան

Երէկ, Քալիֆորնիոյ մէջ տեղի ունեցող թենիսի Ինտիրն Ուելզի միջազգային մրցաշարքի Բ. հանգրուանի մրցումներուն ծիրին մէջ, 14-րդ դասուած արժանթինահայ Դաւիթ Նալպանտեան, 6-4 եւ 6-4 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք ամերիկացի Ռոպըրք Քենտրիքը, ապահովեց Գ. հանգրուանի իր տոմսը:

Մրցաշարքէն դուրս մնացողներուն կարգին հանդիսացան Կայել Մոնֆիս (Ֆրանսա, 9-րդ), Մարտի Ֆիշ (Մ. Ն., 20-րդ), Ռայներ Շիուելըր (Գերմանիա, 29-րդ) եւ ուրիշներ:

Ստորեւ կու տանք կարգ մը կարեւորագոյն մրցումներուն արդիւնքները.

Էնտի Ռոտիք (Մ. Ն., 7-րդ) - Տանիէլ Քոյելերեր (Աւստրիա) 6-1 եւ 7-6

Ռաֆայէլ Նատալ (Սպանիա, առաջին) - Միքայէլ Պերեր (Գերմանիա) 6-2 եւ 6-1

Նովաք Տիոքովիչ (Սերպիա, 3-րդ) - Մարթին Վասսալօ Արկուելօ (Արժանթին) 7-5 եւ 6-4

Թոմի Հաաս (Գերմանիա) - Ռայներ Շիուելըր (Գերմանիա, 29-րդ) 6-7, 6-2 եւ 6-4

Մարաթ Սաֆին (Ռուսիա, 24-րդ) - Նիքոլա Մասսիւ (Չիլի) 6-3 եւ 7-6

Տաւիտ Ֆերեր (Սպանիա, 12-րդ) - Թոտ Վայտըմ (Մ. Ն.) 6-4 եւ 7-5

Նիքոլա Քիեֆըր (Գերմանիա, 31-րդ) - Պոպի Տէյնոլծ (Մ. Ն.) 6-4 եւ 6-2

Ճոն Այզնըր (Մ. Ն.) - Կայել Մոնֆիս (Ֆրանսա, 9-րդ) 6-7, 6-1 եւ 6-4

● ԻՆՉ ԿԸ ՎԵՐԱԲԵՐԻ աղջկանց մրցաշարքին, 17-րդ դասուած ֆրանսացի էմըլի Մորեսմօ դուրս մնաց անկէ, երբ Գ. հանգրուանին իր կատարած մրցումին 7-5 եւ 6-2 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Լի Նայէն (Չինաստան):

Թիւ 1 դասուած ռուս Տինարա Սաֆինա ապահովեց Գ. հանգրուանի իր տոմսը 7-5 եւ 6-4 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Փենկ Սիուայը (Չինաստան, 28-րդ)

էմըլի Մորեսմօ

էն. Պի. էյ.

ՍԱՆՉ ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆԵՑ ՈՒՈՐԻԸՐՉԸ՝ 154-130 ԱՐԴԻՒՆՔՈՎ

Ճէյսըն Ռիչըրտսըն

էն. Պի. էյ.ի պասքեթպոլի ախոյեանութեան մրցումներուն ծիրին մէջ տեղի ունեցած երէկուան ճակատումներուն ընթացքին մեծագոյն յաղթանակը արձանագրեց Ֆէօնիքս Սանզ, որ 154-130 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Կոլտըն Սթէյթ Ուորիըրզի դաշտէն: Նշենք, որ այս տարեշրջանին որեւէ խումբ չէր յաջողած Սանզի նշանակած կէտերուն չափ կէտ նշանակել: Ճէյսըն Ռիչըրտսըն իր նախկին ակումբին Ուորիըրզի դէմ նշանակեց 31 կէտ, իսկ անոր խմբակից Շաքիլ Օնիլ 26 կէտ:

Լոս Անճելըսի մէջ: Քլիփըրզ 107-105 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Նիւ Ճըրզի Նեթցը, հակառակ անոր որ վերջինիս մարզիկներէն Վենս Քարթըր նշանակեց 41 կէտ, 7 **ռիպաունտ** եւ 6 **էսիսթ**: Նշենք, որ Քլիփըրզ իր կատարած վերջին եօթը մրցումներուն յաղթանակ չէր արձանագրած:

Լոս Անճելըսի երկրորդ խումբը Լէյքըրզ, իր կարգին յաղթանակ արձանագրեց 107-100 արդիւնքով պարտութեան մատնելով Տալաս Մավըրիքսը: Քոպի Պրայընթ (Լէյքըրզ) նշանակեց 28 կէտ:

Ստորեւ կու տանք երէկուան մրցումներուն արդիւնքները.

Թորոնթօ Ռեփթըրզ - Ինտիանա Փէյսըրզ 110-87

Աթլանթա Հոքս - Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզ 98-80

Տիթրոյիթ Փիսթընզ - Մեմֆիս Կրիզլիզ 84-89

Միլուոքի Պաքս - Պոսթըն Սելթիքս 86-77

Քլիվլենտ Քաւալիրզ - Նիւ Եորք Նիքս 98-93

Օրլանտօ Մեճիք - Եութա Ճեզ 105-87

Ուաշինկթըն Ուիզըրտ - Սաքրամենթօ Քինկզ 106-104

Կոլտըն Սթէյթ Ուորիըրզ - Ֆէօնիքս Սանզ 130-154

Լոս Անճելըս Քլիփըրզ - Նիւ Ճըրզի Նեթց 107-105

Ստորեւ կու տանք այսօրուան մրցումներուն յայտագիրը.

Շարլոթ Հորնեթց - Թորոնթօ Ռեփթըրզ

Նիւ Օրլինզ - Հիուսթըն Ռոքեթց

Օլքահոմա Սիթի - Սան Անթոնիօ Սփըրզ

Մեմֆիս Կրիզլիզ - Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզ

Տենվըր Նակեթց - Նիւ Ճըրզի Նեթց

ՄԱՆՉԵՍԹԸՐ ԵՈՒՆԱՅԹԸՏԻ ՅԵՏՍԱՊԱՀ ՎԻՏԻՉ ԵՐԿՈՒ ՄՐՑՈՒՄՈՎ ԿԱԽԱԿԱՅՈՒԵՑԱՒ

Անգլիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնը երէկ երկու մրցումով կախակայեց Մանչեսթըր Եունայթըտի սերպ յետսապահ Նեմանճա Վիտիչը, որ անցեալ շաբաթավերջին Լիվըրփուլի դէմ տեղի ունեցած մրցումին կարմիր **քարտ** մը ստացաւ Սթիւըն Ժերարի դէմ իր կատարած **ֆաուլ**ին համար:

Այսպիսով, ան պիտի բացակայի Ֆուլհեմի եւ Աստըն Վիլայի դէմ տեղի ունենալիք մրցումներէն:

ՀԻՆԳ ԱՄՍՈՒԱՆ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏ ՄԸ ԵՏՔ

ՀՈԼԱՆՏԱՑԻ ՀԵԾԵԼԱՆՈՒՈՐԴՆԵՐԸ ԺԱՄԱՆԵՑԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆ

Անցեալ շաբաթավերջին Մասնայի ճամբով (լիբանանեւսուրիական սահման) Լիբանան ժամանեցին հոլանտացի Վալենթին Վան տեր Վալք եւ անոր կինը Իվոն, շուրջ հինգ ամիս իրենց հեծանիւներով շրջապտոյտ մը կատարելէ ետք:

Անոնք իրենց Լիբանան կեցութեան ընթացքին պիտի մնան Մէյ Ֆլաուըր պանդոկին մէջ (Համրա):

Իրենց կատարած այդ շրջապտոյտին գծով, հոլանտացի հեծելանւորդները հինգշաբթի, 19 մարտին «Մերիտիեն Քոմոտոր» պանդոկին մէջ (Համրա) պիտի տան մամլոյ ասուլիս մը (յետմիջօրէի ժամը 17:00-ին) այս մարզով հետաքրքրուողներուն յայտելեալ լուսաբանութիւններ տալու եւ մանրամասն տեղեկութիւններ փոխանցելու, թէ ինչ ձեւով կատարեցին իրենց այս շրջապտոյտը:

ՉԵԼՍԻ ՄԵԾ ՀԱՐՈՒԱԾ ՍՏԱՑԱՒ

Տ�եՔՕ ՄԻՆՉԵՒ ԱՅՍ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻՆ ԱՒԱՐՏԸ ՊԻՏԻ ԲԱՑԱԿԱՅԻ՞...

Չելսիի մաս կազմող փորթուգալցի միջնապահ Տեքօ, որ անցեալ շաբաթավերջին Մանչեսթըր Սիթիի դէմ տեղի ունեցած մրցումին վիրաւորուեցաւ, շատ հաւանաբար մինչեւ այս տարեշրջանին աւարտը չկարենայ դաշտ ներկայանալ:

Բնականաբար ասիկա մեծ հարուած մըն է Չելսիի եւ անոր հոլանտացի մարզիչին՝ Կուս Հիտինքի համար, որ ամէն գնով կը փորձէ ախոյեանութեան տիտղոսին համար մղած իր պայքարը շարունակել:

Անդրադառնալով անցեալ շաբաթավերջին Մանչեսթըր Եունայթըտ - Լիվըրփուլ մրցումին՝ ան նշեց, որ թէեւ Մանչեսթըր 4 - 1 արդիւնքով ծանր պարտութիւն մը կրեց Լիվըրփուլէն, սակայն կը շարունակէ մնալ տիտղոսին թիւ 1 թեկնածուն:

«2010-Ի ՄՈՆՏԻԱԼԻՆ ՊԱԼԱՔ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԽՄԲԱՊԵՏԸ»

Կ՚ԸՍԷ ԼՈՅԵՒ

Գերմանիոյ ֆութպոլի ազգային խումբի մարզիչ Եոաքիմ Լոյեւ գերմանական «Պիլտ» օրաթերթին կատարած իր յայտարարութեան ընթացքին ըսաւ, թէ 2010-ի Մոնտիալին Միքայէլ Պալաք պիտի շարունակէ մնալ ազգային խումբի խմբապետ, անշուշտ եթէ նախ եւ առաջ Գերմանիա ապահովէ Հարաւային Ափրիկէի իր տոմսը եւ մինչեւ աւարտական հանգրուանի մրցումները Պալաք վիրաւոր չըլլայ:

Անդրադառնալով Թորսթըն Ֆրինկզի Լոյեւ յայտնեց, որ եթէ ան իր այս ընթացքը շարունակէ, դժուար թէ կարենայ մաս կազմել ազգային խումբին:

Դ. խմբակին մաս կազմող Գերմանիա այժմ կը գրաւէ առաջին դիրքը չորս մրցումէ տասը կէտ ապահովելով: 28 մարտին անիկա պիտի ճակատի Լիխթընշթայնի դէմ, իսկ 1 ապրիլին Կալեսի դէմ, 2010-ի Մոնտիալի զտումի մրցումներուն ծիրին մէջ:

ԴԱՀՈՒԿԱՐՇԱԻ

ԱՐՁԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՆ 70 ԵՐԿՍԵՌ ԴԱՀՈՒԿՈՐԴՆԵՐ

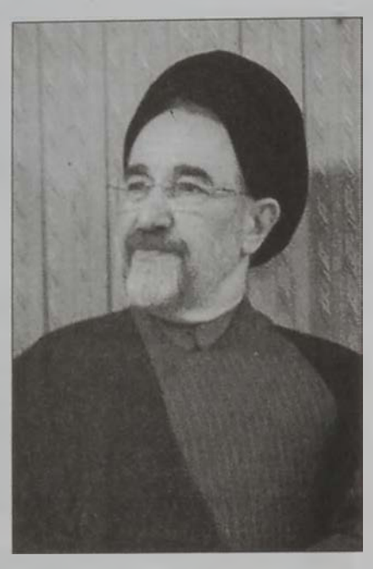
Կազմակերպութեամբ Արգի դահուկարշաւի Դպրոցին, Արգի մէջ տեղի ունեցաւ դահուկարշաւի մրցաշարք մը, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին տարբեր ակումբներէ եւ միութիւններէ 70 երկսեռ դահուկորդներ:

Նշենք, որ մրցաշարքը հովանաւորեց Լիբանանի դահուկարշաւի ֆետերասիոնի նախագահ Թոնի Խուրի:

Այդ մրցումներուն (կարճ) իրենց մասնակցութիւնը բերին մեծ տղաք եւ աղջիկներ, կրտսերներ (տարբեր դասակարգերու մէջ) եւ փոքրեր:

Մրցաշարքի աւարտին տեղի ունեցաւ բաժակներու տուչութիւն:

ԽԱԹԵՄԻ ՅԵՏՍ ԿՈՉԵՑ ԻՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ ԻՐ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Իրանի չափաւորական նախկին նախագահ Մոհամմետ Խաթեմի երէկ յետս կոչեց յունիսին նախատեսուած նախագահական ընտրութիւններուն իր թեկնածութիւնը: Խաթեմիի մտերիմ մէկ դաշնակիցը «Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութեան յայտնեց, որ «ան որոշեց իր թեկնածութիւնը յետս կոչել...սակայն պիտի զօրակցի չափաւորական այլ թեկնածուի մը, որ շուտով Խաթեմիի կողմէ հրապարակուած հաղորդագրութեան մը մէջ պիտի յայտարարուի»:

Խաթեմիի դաշնակիցը չնշեց անոր թեկնածութեան յետս կոչման կամ իր զօրակցութիւնը վայելող թեկնածուին անունը չնշելուն պատճառը, սակայն Իրանի նախկին նախագահը կիրակի օր հանդիպում ունեցած էր մէկ այլ չափաւորական թեկնածու նախկին վարչապետ Միրհոսէյն Մուսաւիի հետ:

Խաթեմի, որ իբրեւ նախագահ ծառայեց 1997-էն 2005, վերահսկեց Արեւմուտքի հետ Իրանի յարաբերութեանց մեղմացման: Այդ յարաբերութիւնները ներկայ նախագահ Մահմուտ Ահմատինեժատի օրով սուր կերպով վատթարացան: Կը նախատեսուի, որ վերջինս երկրորդ քառամեայ նստաշրջանի մը համար իր թեկնածութիւնը առաջադրէ:

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ 11 ՉՈՀ ԿԸ ՊԱՏՃԱՌԷ

Պաշտօնատարներ յայտնեցին, որ վերջին շաբաթներուն օտար ուժերու դէմ ամէնէն մահասփիւռ յարձակումներէն մէկէն մէկ օր ետք, երէկ անձնասպանական գործողութիւն մը հարաւային Աֆղանիստանի մէջ պատճառած է 11 զոհ, որոնց շարքին 9 ոստիկաններ:

Տեղական ոստիկանութեան պաշտօնատար մը յայտարարեց, որ անձնասպանական գործողութեան հեղինակը իր մարմնին կցուած պայթուցիկ նիւթերը պայթեցուցած է Հելմանտ Նահանգի մայրաքաղաք Լաշքար Կահի գլխաւոր ոստիկանատան առջեւ կանգնած խումբ մը ոստիկաններու մօտ:

Քապուլի մէջ՝ ներքին գործոց նախարարութիւնը հաղորդագրութեան մը մէջ նշեց, որ սպանուած են նաեւ երկու քաղաքացիներ: 29 այլ անձեր, որոնցմէ շատեր՝ ոստիկաններ, վիրաւորուած են:

Պաշտօնատար մը յայտնեց, որ երէկ արեւմտեան Ֆարահ նահանգին մէջ անջատ յարձակումի մը ընթացքին անձ մը փորձած է կեդրոնի մը առջեւ պահակ կանգնած ոստիկանի մը մօտ ինքզինք պայթեցնել, սակայն այլ ոստիկան մը զինք նշմարելով կրակ բանալով սպաննած է զինք եւ արգելք հանդիսացած է, որ կեդրոն մուտք գործելով ինքզինք պայթեցնէ:

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ Կ'ԱՊԱՀՈՎԷ ՀԱՄԱԽՈՀԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐ ԱՌԱՋԻՆ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐԸ

Իսրայէլի նոր նշանակուած վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու կիրակի օր ծայրայեղ աջակողմեան Իսրայէլը մեր տունն է կուսակցութեան հետ նախնական համաձայնութեան մը հասնելով մասնակի կերպով ապահոված է համախոհական կառավարութեան իր առաջին գործընկերը:

Երկու կուսակցութիւնները միասնաբար 120 աթոռներէ բաղկացած Քնեսեթին մէջ հարկ եղած մեծամասնութիւնը չեն ապահովեր եւ կարիքը ունին այլ կուսակցութեանց հետ համաձայնութիւններ կնքելու:

Իսրայէլը մեր տունն է կուսակցութենէն պաշտօնատար մը «Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութեան յայտնեց, որ կուսակցութեան անդամները երկարատեւ բանակցութեանց նիստէ մը ետք Նեթանիահուի ղեկավարած Լիքուտ կուսակցութեան պաշտօնատարներուն հետ նախնական համաձայնութիւն մը գոյացուցած են:

Կառավարութիւն մը կազմելու Նեթանիահուի պայմանաժամը կ'աւարտի 3 ապրիլին:

Իսրայէլեան լրատուամիջոցներ հաղորդեցին, որ ըստ համաձայնութեան, Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնը պիտի ստանձնէ Իսրայէլը մեր տունն է կուսակցութեան ղեկավար Աւիկտոր Լիպըրման, որ հակառակ իր յայտարարութիւններով ծանօթ վիճելի անձնաւորութիւն մըն է: Ըստ տեղեկութեանց, անոր կուսակցութիւնը, որ ընտրութեան ընթացքին գրաւած էր երրորդ դիրքը, նախարարական յաւելեալ հինգ աթոռ պիտի ստանձնէ:

Լիպըրման կոչ ուղղած է, որ բոլոր իսրայէլացիները քաղաքացիութեան իբրեւ պայման Իսրայէլի պետութեան նկատմամբ հաւատարմութեան երդում տան: Անոր կուսակցութիւնը նաեւ պաղեստինցիներուն հետ խաղաղութեան համաձայնութեան մը ծիրին մէջ կ'ուզէ Իսրայէլի արաբ փոքրամասնութեամբ բնակած շրջանները փոխանակել Այսրյորդանանի մէջ գտնուող բնակեցման վայրերով:

Հակառակ Լիպըրմանի կուսակցութեան հետ գոյացած համաձայնութեան, Նեթանիահուի ներկայացուցիչները կը շարունակեն Ցիփի Լիվնիի ղեկավարած Քատիմա կուսակցութեան հետ իրենց բանակցութիւնները: Լիքուտի անդամ երեսփոխան Կիտէոն Սաար իսրայէլեան «Ետիոթ Ահրոնոթ» օրաթերթին յայտնեց, որ հակառակ կիրակի օրուան համաձայնութեան, «(Քատիմայի հետ) միասնական կառավարութեան դիմաց դուռը չենք փակած» եւ նախարարական աթոռները կը շարունակեն բանակցելի մնալ:

Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ահմետ Ապուլ Ղէյթ մտահոգութիւն յայտնեց Լիքուտ եւ Իսրայէլը մեր տունն է կուսակցութիւններուն միջեւ գոյացած համաձայնութենէն եւ Իսրայէլի մէջ «աջակողմեան կառավարութեան» մը կազմութենէն:

Պրիւքսէլի Եւրոպական խորհրդարանի կեդրոնատեղիին մէջ Եւրոմիջերկրականեան գործընկերութեան ժողովին ընթացքին ան ըսաւ, եթէ «մենք կը կանգնինք ժխտական ազդակի մը դիմաց, որ հաւանաբար վնասէ խաղաղութեան գործընթացին: Եթէ ապագայ կառավարութեան(Իսրայէլի) անդամները գործադրեն վերջին տարիներուն իրենց որդեգրած քաղաքականութիւնները, բազմաթիւ դժուարութիւններ եւ ծայրայեղ կացութիւններ պիտի դիմագրաւենք»:

ՏԱԳՆԱՊԻ ՎՆԱՍԱԶԵՐԾՄԱՆ ՓՈՐՁՈՎ ՄԸ

ՓԱՔԻՍՏԱՆԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑԱՒ ԴԱՏԱՒՈՐ ՄԸ ԻՐ ՊԱՇՏՕՆԻՆ ՎՐԱՅ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԵԼ

Փաքիստանի կառավարութիւնը երէկ համաձայն գտնուեցաւ Իֆթիխար Չաուտրին վերահաստատել ընդհանուր դատաւորի իր պաշտօնին: Սոյն անակընկալ քայլին նպատակն է վնասազերծել տագնապ մը եւ վերջ տալ փաստաբաններու եւ գործիչներու կողմէ խռովարարութեանց, որոնք կը սպառնային վայրագ ճակատումի վերածուիլ:

Չաուտրիի վերահաստատումը պիտի մեղմացնէ լարուածութիւնը, սակայն հաւանական է, որ նախագահ Ասիֆ Ալի Զարտարիի եւ իր մրցակից Նաուազ Շերիֆի միջեւ լարուածութիւնը շարունակուի: Ըստ վերլուծաբաններու, դատաւորին շուրջ ծագած վէճին պատճառով Զարտարիի դիրքը տկարացած է:

Հանգստեան կոչուած դատաւոր Թարիք Մեհմուտ, որ փաստաբաններու ղեկավարներէն է, յայտնեց, թէ «ասիկա Փաքիստանի պատմութեան մէջ առաջին անգամն է, որ միջին դասակարգին կողմէ նախաձեռնուած շարժում մը յաջողութեան կը հասնի»:

Միացեալ Նահանգներ ողջունեցին Չաուտրիի՝ պաշտօնի վրայ վերահաստատումը: Իսլամապատի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպանատունը յայտնեց, որ «ասիկա պետական այրի վայել որոշում մըն է, որ տրուած է լուրջ ճակատում մը վնասազերծելու նպատակով, եւ երկարատեւ ազգային այս հարցին վերացումը ազգային հաշտութեան ուղղութեամբ նկատառելի քայլ մըն է»:

ԸՍՏ ԻՐԱՔՅԻ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐԻ ՄԸ

ԻՐԱՔԻ ՄԷՋ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՈՒԺԵՐԸ ԱՌԱՆՑ ՕԴԱՉՈՒԻ ԻՐԱՆԵԱՆ ՕԴԱՆԱՒ ՄԸ ՎԱՐ ԱՌԱԾ ԵՆ

Իրաքցի գիւնուորական բարձրաստիճան պաշտօնատար մը երէկ յայտարարեց, որ Իրաքի մէջ ամերիկեան ուժերը քանի մը շաբաթ առաջ Իրաքի օդային սահմաններ մուտք գործած առանց օդաչուի իրանեան օդանաւ մը վար առած են:

Իրաքի պաշտպանութեան նախարարութեան մէջ գիւնուորական գործողութեանց բաժանմունքի ղեկավար Զօր. Ապտիւլ Ազիզ Մոհամմետ Ժասիմ յայտնեց, որ «առանց օդաչուի իրանեան օդանաւ մը սահմանը անցաւ եւ բազմազգեան ուժերու **ռատարէն** նշմարուեցաւ: Անոնք արգելակեցին անոր ընթացքը եւ գայն վար առին...ամերիկեան օդանաւ մը գայն վար առաւ»:

Իրաքի մէջ ամերիկեան բանակը մերժեց մեկնաբանութիւն կատարել:

Զօր. Ժասիմ ըսաւ, թէ «ըստ բազմազգեան ուժերուն ստացած տեղեկագիրին, առանց օդաչուի այս օդանաւը Պաղտատէն 100 քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ կէտէ մը սխալմամբ մուտք գործած էր Իրաք: Անիկա Իրաքի մէջ 10 քիլոմեթր յառաջացած էր: Շատ հաւանական է, որ (Իրաք) անոր մուտք գործելը սխալմամբ կատարուած էր»:

Զօրավարը յայտնեց, որ դէպքին ճշգրիտ թուականը չի յիշեր, սակայն ըսաւ, թէ հաւանական է, որ անիկա տեղի ունեցած ըլլայ փետրուարի վերջաւորութեան:

ՍԱԼՎԱՏՈՐ

ՆԱԽԿԻՆ ԸՄԲՈՍՏ ՄԸ ՔՈՒԷԱՏՈՒՓԵՐՈՒՆ ՄԻՋՈՑՈՎ ԿԸ ՀԱՍՆԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ

Սալվատորի մէջ մարքսական նախկին գիւնեալ ըմբոստ կուսակցութիւն մը, որ Պաղ պատերազմի ամէնէն բուռն ճակատումներէն մէկուն ընթացքին պատերազմած է, ի վերջոյ իշխանութեան հասաւ՝ քուէատուփերուն ճամբով պարտութեան մատնելէ ետք քաղաքացիական պատերազմի իր աջակողմեան թշնամիները:

Տարիներով խաղաղ ընդդիմութեան դիրքին մէջ մնալէ ետք Ֆարապունտօ Մարթի Ազգային ազատագրութեան ճակատը կամ ՖՄԼՆ կրցաւ օգտուիլ իշխող կուսակցութեան 20-ամեայ իշխանութեան յոգնութենէն, ինչպէս նաեւ միջազգային տնտեսական տագնապին նկատմամբ մտավախութիւններէն:

ՖՄԼՆ-ի թեկնածու, պատկերասփիւռի նախկին լրագրող Մորիսիօ Ֆունես կիրակի օր տեղի ունեցած նախագահական ընտրութեան ընթացքին երեք կէտի առաւելութեամբ պարտութեան մատնեց իշխող ԱՐԵՆԱ կուսակցութեան թեկնածու Ռոտրիկօ Աւիլլան:

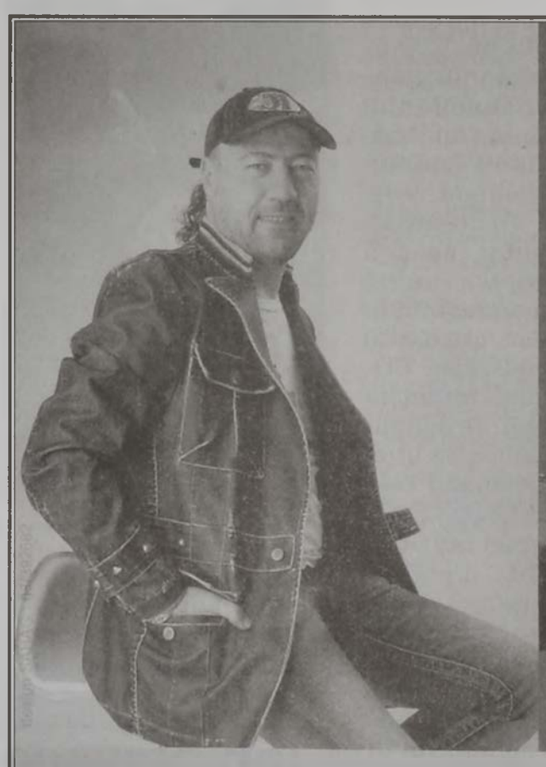
49-ամեայ Ֆունես երբեք չէր մասնակցած 1980-1992-ի քաղաքացիական պատերազմին եւ կոչ ուղղեց իշխող կուսակցութեան հետ միութեան եւ հաշտութեան: «Այս պահէն սկսեալ, ընկերային եւ քաղաքական տարբեր ուժերը կը հրաւիրեմ այս միութիւնը միասնաբար կառուցելու», ըսաւ ան:

ԱՐԵՆԱ իշխանութեան վրայ կը գտնուէր 1989-էն ի վեր եւ սուրճ արտադրող կեդրոնական ամերիկեան երկիրը կը պահէր ուշադրութիւնը ամբողջ ճամբարին մէջ ու մինչեւ իսկ փոքրաքանակ ուժ ուղարկած էր Իրաք՝ օժանդակելու համար ամերիկեան ուժերուն:

ՖՄԼՆ-ի անդամ երեսփոխան Օրեսթես Օրթեզ ընտրական յաղթանակէն ետք յայտնեց, որ «այս յաղթանակը...տարիներով կռիւ, զոհաբերութիւն եւ արիւն արժած է»:

HIFOOD
Tel. 04-540973
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
Մարաշի աւանդական ղապախլը
+ աղցան
+ անուշեղէն
Սակ՝ 10,000 լ.ո.

Կազմակերպութեամբ՝
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ
«ՔՆԱՐ» ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
ՄԻՋԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՊԱՐԻ ՓԱՌԱՏՕՆ 2009
Տեղի կ'ունենայ ուրբաթ 20 եւ շաբաթ 21 մարտ 2009-ի երեկոյեան ժամը 6:00-ին, «Յակոբ Տէր Մելքոնեան» թատերասրահին մէջ:
ՍԱԿ՝ 5,000 Լ. Ո.

Կազմակերպութեամբ՝
«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»ի
Մասնակցութեամբ՝
իր նուագախումբին
five
ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
Շաբաթ, 21 Մարտ 2009ին, երեկոյեան ժամը 9:00էն սկսեալ
Regency Palace Պանդոկի Jade Ballroom-ին մէջ, Ատմա:
Տեղերը ապահովելու համար հեռաձայնել՝
«Վանայ Ձայն» 01/241199 եւ 03/409909
եւ Համազգայինի գրախանութ 01/241264 եւ 70/173054
Սակ՝ 100.000 եւ 150.000 լ.ո.
Sponsored by
KHOURY HOME

www.aztagdaily.com — ԱԶԴԱԿ - ՖԷՅՍՊՈՒՔ — ԱԶԴԱԿ - ԵՈՒԹԻՈՒՊ — www.aztagmedia.com

